לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

יום ד', כ"ג בטבת תשמ"ח, 13 בינואר 1988 / שנה מ"ה מס' 13546 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

אריה אברהמי — עצור נוסף בפרשת השוחד בבית־משפט לתעבורה בת"א

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

נשיא בית המשפט בירושלים התיר אתמול לפרסם את דבר מעצרו של אריה אברהמי, החשוד במתן שוחד ותיווך לשוחד לאברהם פלאי, מזכיר בית משפט לתעבורה בתל־אביב. על מעצרים נוספים קיים עדיין איסור פרסום.

לפני כשבוע התיר שופט בית משפט מחוזי בתל־אביב לפרסם מספר פרטים על מעצרו של אדם למשך תקופה של יותר מ־60 יום לפני כשנה. השופט אבן־ארי אפשר לפרסם, כי האדם היה עצור בחשד שיבוש הליכי משפט בשנים 84–86', ותיווך בשוחד לצורך ביטול ושינוי גזרי דין של בית משפט השלום לתעבורה, וקבלת כספים במרמה לצורך ביטול גזרי דין, וכניפוק ביטולים מזוייפים של פסקי־דין שניתנו על־ידי בית המשפט לתעבורה.

אירופה לישראל: לא לגרש

בון.– הקהילה האירופית קראה אתמול לישראל לחזור בה מכוונתה לגרש תשעה פלשתינים מן השטחים המוחזקים.

שגריר מערב גרמניה בישראל אמר לממשלת ישראל בשם הקהילה האירופית, כי הגירוש נוגד את אמנת ג'נבה.

„אמנת ג'נבה לשנת 1949 להגנת על אזרחים בימי מלחמה, חלה גם על השטחים הכבושים בידי ישראל מ־1967", נאמר בהודעה. „הגלייתם של פלשתינים מהווה הפרה ברורה של סעיף 49 של האמנה.

12 מדינות הקהיליה האירופית קוראות לישראל להימנע מהגליית אזרחים פלשתינים מן השטחים הכבושים". (ע"ר)

פורום ראשי הממשלה יציע להחמיר ההגבלות בשטחים

תושב מקומי נהרג ברצועה בניסיון תקיפת סיור צה"ל בסכינים; חמישה מקומיים נוספים נפצעו ■ חייל צה"ל נפצע מבקבוק תבערה ברפיח

צעיר פלשתיני מניף את דגל אש"ף ליד צמיג בוער בסימטה בשכם (צילום: אנדרה ברוטמן)

מאת דליה שחורי, אבי בניהו ועזרא אבירן

חקבינט מתכנס הבוקר לישיבתו השבועית, וידון זה השבוע החמישי במצב בשטחים. לפני הישיבה יקיימו רה"מ שמיר, שר הבטחון רבין

(סוף בעמוד 4)

4 מגורשים ויתרו על פנייה לבג"ץ

מאת מנחם ענברי ועזרא אבירן כתבי „על המשמר"

ארבעה מבין חמישה המועמדים לגירוש מן הגדה המערבית, החליטו לבטל את העירעור שהגישו לוועדה הצבאית המייעצת, לאחר שבאו לכלל מסקנה כי אינם רוצים לתת

(סוף בעמוד 4)

רמון ואיתן יציעו חוק פיזור הכנסת

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

חברי הכנסת חיים רמון (מערך) ומיכאל איתן (ליכוד), החליטו ליזום במשותף דיון בהנהלת הקואליציה על הצעת חוק לפיזור הכנסת ולעריכת הבחירות ביוני.

הצעות החוק הפרטיות של שני הח"כים הן זהות בתוכנן, ושונות בהנמקתן: רמון קובע כי רה"מ שמיר והליכוד בולמים את יוזמת פרס לשלום ואינם מציגים לו אלטרנטיבה ממשית.

ח"כ איתן מנמק את הצעתו ב„סטיות המערך מקווי היסוד של הממשלה ובהכשלת יוזמותיו המדיניות של ראש הממשלה לקידום תהליך השלום".

גילויים חדשים על עברו של קורט ולדהיים

באלגרד. — מיסמכים חדשים, העשויים לשפוך אור חדש על פעילותו של קורט ולדהיים במלחמת העולם השניה נתגלו ביוגוסלביה — כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות הרשמית של

(סוף בעמוד 4)

בני משפחות המועמדים לגירוש, במסיבת עיתונאים אתמול. (צילום: רחמים ישראלי)

פירושו של דבר — אבי בניהו

גירוש ללבנון על הסף

יש להניח, כי שלטונות צה"ל יממשו בקרוב את עונש הגירוש שהטילו על ארבעה תושבים פלשתינים בגדה, לאחר שאלה ויתרו סופית על פנייה לוועדה מייעצת ולבית הדין הגבוה לצדק. במערכת הביטחון, יש לשער, ימהרו לבצע את הגירוש בטרם תופעל על ישראל מערכת שלמה של לחצים לבטל את הגירושים.

אם ישראל מעוניינת להשתמש בנשק הגירוש כגורם מרתיע, או לפחות לנסות את מידת השפעתו על התנהגותם של ראשי המסיתים ומפירי הסדר בשטחים, אזי יש להניח, כי מועד הגירוש קרוב.

באשר ליעד הגירוש, בהעדר אופציות ובגין הצהרות רשמיות של מצרים, סוריה וירדן שלא יקבלו את המגורשים, נותרת לבנון יעד יחידי אפשרי לגירוש, זאת בשל העדר ממשלה מרכזית שתוכל להטיל את כובד משקלה נגד קליטת המגורשים. יש להניח, איפוא, שהארבעה יגורשו בקרוב אל מצפון לאיזור הביטחון, למקום בו הסיכויים שיפגעו בחייהם פחותים.

הגניף הלבנוני

לאחרונה החליט שר הביטחון לנקוט במדיניות של ענישה סביבתית. לפיכך התבשר שליח מזכ"ל האו"ם, כי על מחנה פליטים אחד ברצועת עזה הוטל עוצר ומחנה שני הוכרז כאיזור צבאי סגור. מדיניותו של רבין בשטחים נדבקת יותר ויותר בגניף הלבנוני. הטלת עוצר ממושך על מחנות פליטים, המאוכלסים לעיתים ב־50 אלף נפשות ומעלה, עלולה לגרום להרעבת האוכלוסיה, לאובדן מקורות הפרנסה שלה ולהמשך האסקלציה, במיוחד ברצועת עזה. כפי שהמצור המפורסם בביירות לא פתר דבר, כך גם אין סיכוי כי שלב נוסף זה במדיניות תיד הקשה ישיג תוצאות. רבין סבור, כי בשלב זה ניתן להסתפק רק בהפעלת מדיניות כוח ואת שלב ההידברות עם נציגי התושבים ניתן לדחות למועד מאוחר יותר. אולם מדיניות זאת היא מסוכנת כי צה"ל עשוי לעמוד מול מצבים שאין להם פתרון.

הסינדרום הלבנוני בא לידי ביטוי גם בגודל הנוכחות של צה"ל בשטחים, אשר מגיע לממדים חסרי תקדים ומזכירים את גודל הכוחות שהועסקו בלבנון, בעת המלחמה האומללה שנוהלה שם. על שר הביטחון והרמטכ"ל לזכור, כי צה"ל מיועד להגנת בטחון המדינה ואסור לשחוק את כוחותיו בפעילות שיטור. הצבא לא בנוי לכך ואינו צריך לעסוק בכך. אסור שיעברו שלוש שנים עד להסקת המסקנות, כפי שקרה בלבנון. לאור המצב שנוצר, יש לקבוע מיד שינוי במדיניות ולהפסיק להתבסס על ענישה ועל הפעלת כוח.

שמיר עדיין טוען, כי המהומות בשטחים נמשכות כי צה"ל אינו מרתיע את המפגינים. לא ברור מה הן שאיפותיו של ראש הממשלה. האם הוא מייחל להגברת הירי וגידול במספר הקורבנות? אם עוצמת כוח מאסיבית של הצבא אינה מרתיעה, על ראש הממשלה היה להסיק את המסקנות על כשלון מדיניותו ולשנותה. עליו היה להסיק כי בעתיד שוב לא יהיה ניתן להקטין את הנוכחות הצבאית המאסיבית, כי חפינוי יגרום להגברתם וחידוש ההפגנות. לכן מדיניותו של שמיר במבוי סתום, אך כפי שהוא לא היה ער לכך בלבנון הוא אינו ער לכך גם בשטחים. לטווח ארוך יש בכך סיכון בלתי סביר ובלתי אחראי של צה"ל, סיכון שגם אינו נחוץ ואינו משרת כל מטרה.

מכאן שעדיף היה לתת סיכוי לגולדינג, שליח מזכ"ל האו"ם, לנסות ולפתוח את התהליך המדיני. ללא סיוע בין־לאומי אין כל סיכוי לצאת מהמבוך הזה.

אשתו של שבתאי קלמנוביץ': אני לא מאמינה להאשמות

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שבתאי קלמנוביץ' העצור מאז ה־28 בדצמבר 87' בחשד ריגול לטובת ברית המועצות, נפגש אתמול לראשונה עם אשתו טניה, שהגיעה ביום א' בלילה לישראל. ד"ר טניה קלמנוביץ' אמרה בתשובה לשאלה אם ידעה אודות פעילותו של בעלה „לא היתה לי שום מחשבה ושום חשש לכך ואני לא מאמינה בזה".

היא סיפרה, כי ידעה על מעצר בעלה עוד בהיותה בקאן אבל לא ידעה מה היו הסיבות לכך. לדבריה, לא הגיעה לארץ לפני פרסום מעצרו

(סוף בעמוד 4)

ח"כ עמר יועמד לדין לאחר שהכנסת הסירה את חסינותו

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת החליטה אתמול להסיר את חסינותו של שלמה עמר (מערך־יחד) ועתה ניתן יהיה להעמיד את עמר לדין בגין האזנות סתר, בתקופה בה שימש כיו"ר מזכירות „אגד".

בעד הסרת חסינותו של עמר הצביעו 29 ח"כים, ששה הצביעו נגד, שניים נמנעו. ההצבעה היתה סודית. עמר עצמו לא השתתף בהצבעה למרות שנכח בבניין הכנסת.

את הבקשה להסרת החסינות הגיש לכנסת היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש.

לפני כשלוש שנים דחתה הכנסת בקשה זהה של היועץ המשפטי הקודם לממשלה, פרופ' זמיר. בזמן שבין שתי הבקשות, הועמדו לדין והורשעו, בפרשת האזנות הסתר, חברים אחרים במזכירות „אגד".

ציורמצב

מלה בסלע / קלמנוביץ

תקשורת היכון „סקופ"

במשך מספר ימים התהלכה השמועה במחלקת החדשות בטלוויזיה ובמספר מערכות עיתונים בדבר מעצרו של איש העסקים המיליונר, שבתאי קלמנוביץ.

בעבר, כך יש להניח, לא הורשו שירותי הביטחון לפרסם פרשיות ריגול דומות. לראייה — מאז קום המדינה פורסמו בציבור רק ארבע פרשות ריגול למזרח (ישראל בר, אהרון כהן, פרופ' קורט סיטה ושבתאי קלמנוביץ) בלבד.

על מעצרו של קלמנוביץ ב־23 לדצמבר 1987 על־ידי שופט בפתח־תקוה, הוטל צו איסור פרסום על־פי בקשת באיכות המדינה (היחידה לחקירת פשעים חמורים). אלא שהפרשה והשמועה הצמיחו כנפיים. היה קושי להסתיר את דבר מעצרו של איש עסקים, איש חברה, שטיפח ידידים ומקורבים רבים בציבוריות הישראלית.

שירות הביטחון וסניגורו של קלמנוביץ, עו"ד אמנון זיכרוני, הבינו כנראה שדבר המעצר הולך ומתפשט כציבור. הללו המתינו עד אשר לבסוף אושרה הנוסחה אותה התיר לפירסום שופט בית המשפט בפתח־תקווה.

הטלוויזיה הישראלית, שהוכנה לקראת הפירסום מספר ימים קודם־לכן, קיבלה את ה„סקופ". מספר עיתונים אחרים הכינו עצמם עם חומר ארכיון, גם הם לקראת הפירסום.

שבתאי קלמנוביץ

למה נאותו זרועות הביטחון לחשוף בעיתוי הנוכחי פרשית ריגול סובייטי נוספת? אין תשובה ברורה. מישהו אמר בהלצה, כי השלטונות ביקשו לדחוק את עזה הרותחת אל מתחת לכותרת הראשית.

אבי בניהו

מדף / סיפורת־מקור

מקום ליד המציאות

רבקה רהט, „אהבת חיים"; הוצאת גסטליט — חיפה, 1987. 209 עמודים.

היה קשה לחלוף בין הדפים בקלות. לא בגלל רצף פגום או שעמום חלילה. פשוט בגלל הדמעות. הסיפור קרוב, מכאיב והופך כמעט לחווייה אישית. „אהבת חיים" — אהבתם של רחלי, אלמנה צעירה בשנת חופש, ופרופסור חיים עשת, נירצה מבריק להסטוריה, שמחלתו חשוכת מרפא. הרבה לאורך הספר מתערבב המושג „חיים" בשמו של האיש האהוב והנוטה למות.

קראתי כל הזמן בתחושה שאני נמצאת בעמודיו האחרונים של הספר. המוות טמון בו מתחילתו, אך אינו מפחית מן החיים הנפלאים הנרקמים שם, הנדירים ביופיים.

העלילה נעה על הגבול המעורפל בין הזמן הכרונולוגי לזמן הפנימי, בין מקום מוגדר למקום אחר, השוכן ליד המציאות. הרצף העלילתי אינו נפגע. ההיפך — הוא ניזון מן הזמן הפנימי ונבנה עליו. ובכל זאת, למרות העירפול, המקום הוא כאן, מעוגן מאוד באדמה הזאת, אולי יותר מספרים ישראליים רבים אחרים, שעדיין „גולים" מכאן.

פגם אחד קטן שהפריע, וכנראה לא באשמת המחברת, היה בשפת האהבה. רגשות המנוסחים בעברית תמיד נשמעים לי ספרותיים מדי, מלאכותיים מעט, ואולי אין זו אשמתה של השפה, אלא „אשנת המלים" בבואן לתאר אהבה.

זהו סיפרה השלישי של רבקה רהט והוא „נחשד" בעיני (אני מודה — ללא שום ביסוס עובדתי) במידה מסוימת של אוטוביוגראפיות. גם אם אני טועה — האין זה מעיד במשהו על כוחו של הסיפור וגדולתה של הסופרת?

עמית אותר

"הגושנר"

חוכמת זקנים / טוטו

הבה נאחל לו, ליוסף בורג'ל המאושר באדם, שתעמוד לו זכייתו, ולא תתבלע רוחו מגודש הממון, ולא יחול עליו מאמרו של פינלי פיטר דאן, בעל „רשימות ההתבוננות של מר דולי": „אם נעשה אדם חכם, הריהו נעשה עשיר; ואם נעשה עשיר, הריהו נעשה טיפש, או נעשית אשתו טיפשה; וכך הולך סובב הכסף בעולם".

רוביק רוזנטל

בשטח / יהודים־ערבים

נוער משחק בדמוקרטיה

הנחת שישראל היא מדינה דמוקרטית הייתה כל־כך מובנת מאליה, עד כי בארבעים השנים הראשונות הזניחו משרד החינוך והמחנכים את הנושא.

לפני שנה התכנסה במכון לחקר הטפוח של האוניברסיטה העברית קבוצת מורים, יהודים וערבים, והכינה תוכנית־לימודים לכתות י"א על „כללי המשחק של הדמוקרטיה". השנה מופעלת התוכנית, בפיקוחה המדעי של האוניברסיטה, בקרב 200 תלמידים בחמישה

נוער יהודי וערבי (צילום: רחמים ישראלי)

בתי־ספר על־יסודיים: דבוריה, סחנין קרית־טבעון, מגדל העמק וצפת.

אתמול והיום נפגשו תלמידים אלה, בירושלים, עם הנשיא, חברי־כנסת, אנשי חוק ועיתונאים. הארועים בשטחים שימשו רקע אקטואלי בוער לשאלות שנדונו בין התלמידים למרצים: האם זכות הציבור לדעת חשובה יותר מביטחון הציבור? מי קובע מהו „ביטחון"? האם האינטרס הציבורי מחייב הסתרת האמת או גילויה? האם אפשר להסתיר את האמת בעידן של תקשורת־המונים אלחוטית?

מכאן התפתח הדיון לכיוון אחר: כיצד עושה העיתונאי את הסלקציה בין החומרים המגיעים לשולחנו? כיצד שומרת העיתונות על צינעת הפרט? האם נקייה לשון העיתונות מסטריאוטיפים ומדעות קדומות או שמא היא מחזקת אותם?

תוכנית הלימודים המעסיקה את התלמידים במקומותיהם היא כבדה: מהם דרכי החשיבה הלוגית? כיצד התפתחו הדיון והמעשה הדמוקרטיים מן הפוליס היוונית ועד לחוקת ארצות־הברית? מהן הדילמות העומדות לפני הדמוקרטיה המודרנית?

אבל השאלה המרכזית היא אחרת: האם יישארו הלימודים בגדר של עיון, או אולי יופעלו כללי המשחק הדמוקרטיים גם בבתי הספר העל־יסודיים עצמם? מה תהיה השפעת התוכנית על התנהגות התלמידים כאשר יגיעו לבגרות ויצטרכו לנקוט עמדות? את התשובות נדע בעוד שנים אחרות.

יצחק שור

רעל/ בריאות

כל אחד לעצמו

שמע חביבי, שמע היטב: אל תהיה ילד! אל תהיה נאיבי! הם יזרקו אותך לזבל! לזבל אמרתי? לביוב!

עכשיו כל אחד דואג לעצמו! רק לעצמו!!! אין מערכת בריאות! אין!!! אין מכשירי הנשמה, אין כלום!

אתה רוצה להופיע בעיתון? להופיע עם פרצוף עגום, מתחנן, מבקש כסף מהציבור? זה מכובד? כולם יגידו איזה מסכן, איזה־אומלל! לך לך כל הכבוד! כל הכבוד לך פייפן! מה יגידו הילדים בבית הספר? הה? אבא קבצן, מחפש נדבות?

העיקר הבריאות חביבי! אתה עושה ביטוח השתלה ואתה מוגן!

ויש עוד כמה אופציות:

ביטוח הנשמה — ברגע שמכשירי ההנשמה לא פועלים באופן תקין (ראה רמב"ם) אנחנו פועלים.

ביטוח אמבולנס — במידה ויאזל הדלק ברכב הציבורי (וזה קרוב, קרוב) יש לך את האמבולנס שלנו! אתה חוטף התקף ומצפצף על כל העולם! אתה מבוטח!

ביטוח שמיכה — כולל סדינים, פיז'מה וכל מה שהמערכת הבריאותית לא מסוגלת לספק — אנחנו מכסים!

כמה זה עולה?... איזו שאלה טיפשית?! על חשבון הבריאות לא חוסכים! אתה רוצה את הילדים שלך יתומים?

מה יגידו הילדים? הה! אבא היה פראייר. נכנס לניתוח ברמב"ם, איכילוב, הדסה. אנחנו מביאים לך תרבות חביבי! אתה עובר ניתוח בלונדון, רואה את עלובי החיים בתיאטרון ולא במציאות, קורה את חלכאים ונידכאים של דוסטוייבסקי וצוחק על כולם!

הנה הפוליסה! קצת יקר? אז מה? העיקר זה הבריאות. תחתום כאן. יופי. עכשיו שמע: שלא יהיו בעיות עם הצ'קים. תן הוראת־קבע, תעבוד קצת שעות נוספות, קח עבודה הביתה. צבור חופשה לכל מיקרה: בשבתות תפסיק לשחק עם הילדים, קח קצת עבודה מהצד — ואז אין לך שום בעיות בתשלומים.

ותזכור, העיקר הבריאות מותק!!!

משה שדות

ספורטק אישי / הפועל ת"א

כך לא מנהלים

הפועל ת"א נחשבת ליהלום שבכתר, לקבוצת הדגל של מרכז הפועל. הקבוצה זוכה ליחס מועדף, למתקנים מצויינים והרבה הרבה כסף.

השנה מאירה ההצלחה פניה לקבוצות האגודה. בשני ענפי הספורט הפופולארים, כדורגל וכדורסל, מדורגת הפועל ת"א

עסקן דני קורן

במקום השני בליגה, אחרי קבוצות מכבי נתניה ות"א. ראשי מרכז הפועל וראשי הפועל ת"א מקווים, כי בסוף העונה, יצליחו סיני ולאבן מרסר להניף את גביע האליפות.

ולמרות ההצלחה הספורטיבית חורקים דברים בהפועל ת"א, וכרגיל באגודה זו החריקות הן דווקא במקום רגיש מאד — הניהול.

שלושה שחקנים בולטים מאור בקבוצת הכדורגל, שבתו בשבוע שעבר בטענה, כי לא קיבלו משכורת. מזכיר האגודה, מאיר ברנשטין, אישר את העובדות. עסקנים ממונים, שלושה במספר, ניסו בשבוע שעבר להדיח את מאמן הכדורגל יצחק שניאור.

בכדורסל התמונה דומה מאוד. יו"ר המחלקה, דני קורן, הגיע בשני משחקים לכמעט עימות אלים עם שני מאמנים לאומיים לשעבר: רלף קליין (מכבי ת"א) וצביקה שרף (אליצור נתניה). מזכיר הפועל במחוז ת"א נעצר ע"י משטרת נתניה במשחק כדורסל. זאת ועוד: גם שחקני כדורסל — מרסר, לאסוף ואחרים — לא קיבלו מהאגודה, בזמן, כספים שהובטחו להם. נסיעת כדורסלני האגודה לסרגוסה, לגביע אירופה, עמדה בסימן שאלה גדול, בשל בעיות כלכליות.

כך לא מנהלים אגודת ספורט, על אחת כמה וכמה אגודת־דגל של מרכז הספורט הגדול בישראל. מדוע בקבוצת הכדורסל של מכבי ת"א אין חריקות, או כמעט שאין חריקות, במשך ארבעים שנה, ובהפועל ת"א יש פצצות סרחון כל שנה? הגיע הזמן שגם בהפועל יפקחו את העינים. אגודת ספורט, עם תקציב שנתי של שני מיליון דולר ויותר, איננה יכולה להיות מנוהלת ע"י פוליטיקאים סוג גימל. כמו בכל העולם, גם מרכז הפועל צריך להפקיד את ניהול אגודות הספורט שלו בידי האנשים המתאימים. הפועל ת"א, כמו כל אגודות הפועל, צריכה להיות מנוהלת ע"י מי שמבינים בספורט, מי שגדלו בספורט, מי שרואים את עתידם בספורט, ומי שמבינים בשאר־ביונם.

מוטי בסוק

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

שר הבטחון, יצחק רבין, ותת מזכיר האו"ם, מארק גולדינג, בפגישתם אתמול. (צילום: אנדרה ברוטמן)

צה"ל מנע כניסת גולדינג אל מחנה הפליטים ג'באליה

מאת עוזיא אבירן ואבי בניהו, כתבי „על המשמר"

תת־מזכיר האו"ם, מארק גולדינג, סייר אתמול ברצועת עזה והיה עד להוויות שבוודאי השאירו עליו רושם עז.

כשעה שמונה בבוקר ניצבו מול מכוניתו חיילי צה"ל חמושים שמנעו כניסת שיירת האו"ם למחנה הפליטים ג'בליה. בשעה שתיים בצהריים, במחנה הפליטים „מועזי", היו אלה הפליטים עצמם, חמושים באבנים ומקלות, מאחורי ארבע חביות בוערות, שמנעו מגולדינג להיכנס למחנה.

היה זה אולי סמלי לכל הסיור של יום אתמול ברצועת עזה. אלא שהאורח הבריטי קר המזג לא הראה שום סימני התרגשות על פניו ושמר על כללי הדיפלומטיה שלו, כאשר בעומדו בפני סוללת עיתונאים וצלמי טלוויזיה הסכים לומר את אשר כולם יודעים: „הביקור נועד לראות את המצב בשטח, להיכנס למחנות פליטים ולראות מה ניתן לעשות. הביקור בא לקראת הכנת דו"ח למועצת הביטחון על־ידי איסוף עובדות ודיעות מתושבי רצועת עזה, עובדי אונר"א ובעלי תפקידים המופקדים באיזור".

גולדינג אמר לעיתונאים, כי אמנם נפגש, ראה, שמע ואסף מידע, וכשישוב לניו־יורק יגיש את הדו"ח הצפוי.

בביתו של רשאד א־שוואה, מי שהיה ראש עיריית עזה, שהה האורח בבית מארחיו כחצי שעה. לאחר מכן אמר א־שוואה, כי הוא הביא בפני האורח את מצוקתם של תושבי השטחים והצורך במציאת פתרון להם. כן ביקש סיוע של האו"ם. גולדינג השיב לו, כי הוא ראה ושמע על הנעשה ברצועה ואת הכל הוא ידווח לממונים עליו באו"ם.

במחנה הפליטים „מועזי", שהיה היחיד שלא היה נתון בעוצר ובו יכול היה גולדינג לבקר — ניכרה היטב האכזבה על פני האורח. השיירה של האו"ם ואונר"א, מלווה כלי־רכב של עיתונאים, עברה ללא מכשול את מחסומי הכוח הצבאי.

בכניסה למחנה הפליטים מנעו כניסת השיירה דווקא הפליטים עצמם: „האו"ם בגד בנו. מדינות האו"ם שכחו מאיתנו. גם מדינות ערב וגם המעצמות, לא מעניין אותן מאתנו תחת הכיבוש כאן" — צעקו לעבר עוזריו של תת־מזכיר האו"ם, שניסו לשדלם לאפשר את הביקור.

השיירה חזרה על עקבותיה ונסעה צפונה להיפגש בתל־אביב עם שר הביטחון, יצחק רבין. אגב, שר הביטחון עצמו שהה כמעט באותו פרק זמן ברצועת עזה ושמע על המתרחש תוך קבלת דיווח ממפקדי הכוחות.

„שר הביטחון רבין ומתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן הסבירו לי את מדיניותה של ישראל כיום בשטחים ואילו אני הסברתי להם על הדאגות של מזכיר האו"ם לגבי המדיניות" כך אמר אתמול בערב תת מזכיר האו"ם מארק גולדינג בתום פגישה שקיים עם שר הבטחון יצחק רבין. רבין הסביר לגולדינג כי אינו מקבל את החלטת מועצת הבטחון של האו"ם בגנות ישראל. במשך שעה שלמה נועד תת מזכיר האו"ם עם שר הבטחון. בפגישה סקרו אנשי מערכת הבטחון בפני האורח את צעדיה של ישראל לאור ההתקוממות האלימה בשטחים בחודש האחרון.

גולדינג שהגיע ארצה כדי לגבות עדויות עבור מועצת הבטחון הבהיר את הסתייגויות הארגון מהנעשה בשטחים.

בפגישה עם מארק גולדינג נטלו חלק גם סגן הרמטכ"ל האלוף אהוד ברק, מתאם פעולות הממשלה בשטחים, שמואל גורן, ראש אגף המודיעין של צה"ל האלוף אמנון שחק ומפקד יחידת הקישור לכוחות זרים תא"ל אורן שחור. קדמה לפגישה זו שיחה שערך האורח עם שמואל גורן בתום יום סיורים שערך ברצועת עזה.

מסך ראשון
ג'ורא מנור

נעורי חנוך לוין

אם יש בכלל מבחן אמיתי למחזאי, הרי הוא בימוי חדש של מחזה נעורים „ישן". „נעורי ורדל'ה" הוצג לפני יותר מעשור שנים ב„קאמרי" ועתה נטל הבמאי אהרון אלמוג חומר מבריק ואפיגראמאטי זה, שאינו אלא מין רישום דראמאטי ולא מחזה בעל עלילה ממשית, ויצר מעין תיאטרון מריונטות חיות בעזרת שחקני קבוצת התיאטרון של נווה־צדק.

הבימוי: השחורה ועליה רק ספה בסגנון „האמפיר" ווילון מבריק, סמל לבית העשיר והיקר כקרת, בו גדלה בת התפנוקים ורדל'ה, מוקפת תאוותיהם הנאיביות של הנהג (שבתאי קונורטי), הטבח (אליעזר אפלבוים) והגנן (אברהם סליקטר), עוצבה בצורה נאה ביותר על ידי אילת הרפז. חוה אורטמן כאשת הנהג, שאימה של ורדל'ה וחנה רוט, המומחית לחנוך לוין בעוד תפקיד מצוין) מכניסה אותה — מילולית וממשית — מתחת למיטתה, מגלמת את האנושית שנדמויות. כתיה ברק, ששבה לבימה אחרי העדרות ממושכת, מצוינת כאומנת לבושה שחורים, היודעת להשמיע את השנינות המרה והמצליפה של לוין, כשהיא מעמידה את המורה לצרפתית החרמן (דרור צווייגנבוים) במקום הראוי לו. דרור טפליצקי הוא עוד מאהב חנוך־לויני רפוק ומעוך. נילי זומר כורדל'ה משכנעת כנערה בעלת רגליים נאות וראש ריק, הסובלת בשקט את תפנוקי הוריה העשירים והאדישים.

בעצם אין כאן התרחשות של ממש, רק תמונת מצב. ההצגה נגמרת במקום שהחלה, פשוט כשהנערה נוסעת לשווייץ, וזה הכל.

ובכל זאת אין זה מעט. יש פיוט לשוני מבריק ומשעשע, שרטוטי אופי חריפים, בקיצור חלק נכבד מן המרכיבים, שהיו ברבות הימים להצגותיו הבוגרות של חנוך. הבמאי והשחקנים פעלו לפי הפסוק: חנוך לוין על פי דרכו. והמופע על כן מסוגנן ומהנה.

אנשי „שלום עכשיו" יפגינו בשבת בת"א

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

תנועת „שלום עכשיו" עומדת לחרש את מסורת הפגנות הענק שלה בעצרת־עם גדולה שתיערך במוצאי שבת, ה־23 בינואר, בתל־אביב תחת הסיסמה: להפסיק את הכיבוש.

ההחלטה בשלה אצל פעילי התנועה לאור פניות רבות שהגיעו מקשת רחבה של אנשים, שדרשו מהתנועה לגלות פעילות נחרצת כדי ללחוץ על הממשלה לפתוח במהלכים שיביאו לרגיעה בשטחים ולהפסקת השליטה בעם זר.

אנשי התנועה מסרו על מצוקה הולכת וגוברת בקרב החיילים המוצבים ביו"ש ובעזה שמוטלות עליהם משימות חסרות תקווה.

בעצרת יטלו חלק משוררים ואנשי רוח, אשר יקראו מפרי יצירתם בנושאי השלום, וכן יוזמנו להשתתף פוליטיקאים מהמרכז ושמאלה ממנו.

בדעת אנשי תנועת „שלום עכשיו" להזעיק את הממשלה לשבת ולדון על תוכניות לפתור את בעיית השטחים כגון פירוזם.

„שלום עכשיו" תעקוב ביום ראשון אחרי תנועותיו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, ותצא בעקבותיו לכל מקום אשר ילך. בדעת היוזמים לשאת ארון מתים סימלי שיציין את קבורת השלום.

הזדהות עם הפלשתינים בטקס לזכר לותר קינג

מאת דליה רפאל, כתבתנו בארצות־הברית

וושינגטון. – הטקס השנתי לזכר מרטין לותר קינג, שנערך בשגרירות ישראל בוושינגטון, הפך אתמול מוקד מחאה של הקהילה האמריקנית השחורה, על המתרחש בעזה ובגדה המערבית.

רגעים ספורים לפני שהחל הטקס, פירסמה אלמנת המנהיג השחור, קורטה קינג, הודעה חריפה המבטאת אהדה למצוקת הפלשתינים בשטחים, אבל על האבידות והזדהות עם חוסר התקוות שבמצבם. בהודעה נאמר: „לפלשתינים הזכות המלאה למחות, בדיוק כמו שלישראל הזכות להגן על בטחונה". קורטה קינג קראה לצדדים לנטוש את דרך האלימות, ולאמץ את הצעת שר החוץ שמעון פרס לוועידה בינלאומית.

שחורים רבים הצטרפו למחאה, בלחץ הארגונים הערביים־אמריקניים, המגלים יכולת התארגנות ופעולה בלא תקדים מאז החלו המהומות בשטחים. עשרות מוזמנים שהבטיחו השתתפותם בטקס לפני שבועות, ביטלו הופעתם ברגע האחרון, ביניהם ראש העיר וושינגטון מריון בארי.

כלי־התקשורת נתנו כיסוי טלוויזיוני נרחב מבשנים קודמות בגלל „הקשר הפלשתיני" השנה. הפגנת פלשתינים שהתקיימה בפתח השגרירות סוקרה אף היא בהרחבה. עשרות מפגינים נשאו כרזות וקראו קריאות למען העם הפלשתיני, נגד ישראל ונגד מדיניותה לדיכוי המהומות בשטחים.

מן הקהל, לבן ברובו המכריע, נעדרה אלמנת המנהיג, שבשנים קודמות נכחה מידי פעם בטקס.

שגריר ישראל, ארד, נשא נאום בו הדגיש את שיתוף הפעולה ההיסטורי בין השחורים והיהודים בארצות־הברית והעלה על נס את רדיפתו של המנהיג השחור המנוח, אשר לא נכנע, ונאבק למען חופש וצדק תוך מחויבות מוחלטת לשלטון החוק.

להנצחת זכרה של
גיטה קרא ז"ל
הקימה משפחתה קרן מילגות על שמה
המנוחה הקדישה בהתנדבות את שנותיה האחרונות לילדים טעוני טיפוח ולחינוך מיוחד.
תלמידות ותלמידים הלומדים במוסדות ההשכלה המתאימים במגמה לחינוך מיוחד, יפנו בכתב עד 31.3.88 לארגון יוצאי מלבה בישראל, רח' רמז 35 תל־אביב.

הרצוג רוצה עוד חמש שנים במשכן

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

נשיא המדינה, חיים הרצוג, החליט להציג את מועמדותו לפני הכנסת לתקופת כהונה נוספת.

אתמול זימן הנשיא ללשכתו, בנפרד, את יו"ר הכנסת, שלמה הלל, רה"מ שמיר, כממלא מקומו פרס, יו"ר הקואליציה אדרי, ויו"ר האופוזיציה גרנות — והודיע להם על החלטתו. הנשיא ישלים במאי השנה תקופת כהונה בת חמש שנים כנשיא.

הרצוג הגיע השנה לגיל שבעים. בין אם יבחר ובין אם לאו, הוא לא יחזור לחיים הפוליטיים. החלטתו, כך נודע, נתקבלה לאחר התייעצות משפחתית. נראה הדבר, כי אחת הסיבות העיקריות לכוונת הנשיא להציג מועמדות לתקופה נוספת, היא המשמעות המרכזית שנודעת לנשיא בתקופה שבה מחולק העם לשני מחנות שווים, פחות או יותר.

בחירת הנשיא תיעשה בין החודשים פברואר למאי, על־פי קביעת יו"ר הכנסת, בהצבעה אישית וחשאית. לבחירת הנשיא דרושים 61 קולות ולא כמו בכל הצבעה, שבה די ברוב הנוכחים כדי שתתקבל החלטה מחייבת.

משבת — אוטובוסים עין כרם — הר הצופים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

„מפלגת המרכז" תארגן בשבת הקרובה שירות אוטובוסים חינם בין בתי החולים הדסה הר הצופים, והדסה עין־כרם. מטרת השירות החדש היא לפתור את מצוקת הנזקקים לתחבורה, אשר מבקשים לבקר חולים.

פרטים אלה מסר אתמול יו"ר „המרכז הליברלי" (מפלגת המרכז) בירושלים אברהם פריד (פריצי). האוטובוס הראשון יצא מהר הצופים ב־10.00 ומעין כרם ב־10.45, והאחרון ב־16.00 ו־16.45.

● סאו־פאולו. — לחברה פרטית לייצור נשק „אנגסר" בברזיל יש סיכוי טוב למכור טנקים מסוג „אוסוריו" לסעודיה, בהיקף של כמה מיליארד דולר — כך אמר שלשום פקיד בכיר בחברה. לדבריו ממשל סעודיה תודיע על החלטתה הסופית בתוך שבועיים. (ש"ד, ע"צ)

33 הרוגים וכ־250 פצועים מקומיים בשטחים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

33 הרוגים פלשתינים ו־357 פצועים ערבים ויהודים – זהו מניין הנפגעים במהלך הארועים האלימים בגדה המערבית וברצועת עזה בתוך 34 ימים מאז פרוץ המהומות.

על־פי נתונים עדכניים של אג"מ מבצעים בצה"ל, נרשמו בגדה וברצועת עזה, החל מ־9 בדצמבר, 1678 ארועים מקומיים הכוללים: יידוי אבנים, הבערות צמיגים, יידוי בקבוקי תבערה ורימונים, תקיפות חיילים, ירי, הנחת מטענים והצתות.

על־פי נתונים אלה, במהלך 419 ארועים ברצועת עזה נהרגו 23 תושבים מקומיים, נפצעו בדרגות פציעה שונות 184 תושבים. אזרחים ישראלים פצועים — 3 וחיילי צה"ל פצועים 23.

ב־1259 ארועים בגדה המערבית נהרגו 10 תושבים מקומיים ועוד 73 נפצעו. במהלך אותם ארועים נפצעו 37 אזרחים ישראלים ו־37 חיילי צה"ל.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מכסור חדרים 102–121, טל' 3־233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פרס: אם לא תהיה דינמיקה מדינית — השלום עם מצרים לא יחזיק מעמד

פרס העלה שוב רעיון פירוזה של רצועת עזה □ ח"כ גרנות: פתחתם בהוצאת צה"ל מלבנון ועתה תסכמו תקופת כהונת הממשלה בהכנסת לבנון לתוך ישראל

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

אם לא תהיה דינמיקה מדינית, תהיה מהומה בכל האיזור — הזהיר ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אתמול, בישיבתה של ועדת החוץ והבטחון.

מתיחות רבה שררה במהלך הדיון, שמצאה את ביטוייה בדברי ח"כ דוד מגן (ליכוד) לבין ש. פרס סביב פירוז רצועת עזה, הוועידה הבינלאומית והמשך ישיבתו של המערך בממשלת שמיר.

פרס: חוסיין מוכן, חד־משמעית, לקבל את האחריות על הרצועה. זאת שמענו מהמצרים וגם ממקורות אחרים.

מגן: פירוז הרצועה יביא קטיושות.

שאל פרס: כמה קטיושות נופלות על בית שאן מירדן? אם הירדנים יפקחו, יהיה פחות בטחון מזה שיש בבית־שאן? אתה לא חושב שחוסיין יצליח להשליט סדר בעזה הרבה יותר טוב ממך?

וכדי להסיר ספיקות, הוסיף פרס: „עמדתי על כך, שבמסגרת ההסדר, נדרוש פירוז, דהיינו, שצבא ערבי לא ייכנס לעזה".

מגן: אולי בכלל צריך להקים ועדת חקירה על מה שמתרחש בעזה?

פרס: המצב שם חמור מזה שהיה בלבנון?

מגן: במסגרת ההכנות הטריטוריאליות שיש לך עם חוסיין אתה מתכוון למסור את עזה.

פרס: אחד כבר שיקר, כשטען שהיו ויתורים טריטוריאליים. ואתה טוען שאני ציטטתי היום בעיתון. אינך יודע לקרוא? על סמך מה אתה מוציא מן האצבע? ואני מודיע כאן שלא ניהלתי מו"מ עם הירדנים, בעת קיום הממשלה הנוכחית על ויתורים טריטוריאליים. ומי שטוען אחרת — משקר.

השלום לא יעמוד

על המצב בשטחים אמר פרס: בהסברה לא משנים מדיניות. לפני מספר שבועות שאלו אותי, מה בוער? כעת כולנו יודעים מה בוער. צריך שיהיה ברור. המצב בשטחים איננו מהווה בעיה מרכזית עבור ברית המועצות וארצות הברית. ומצרים איננה בוחשת באיזור. ומה שברור לה ברור גם לנו. השלום עם מצרים לא יעמוד לאורך זמן בכבירותו.

המצב הבטחוני בשטחים מעמיד את צה"ל בפני אתגרים חדשים.

ואש"ף, שהיה בירידה באירופה, נמצא כעת בעלייה. שמעתי בקורת על השימוש במלה „גרה", אבל גם שמעתי שיר (של ז'בוטינסקי) על „שתי גדות". ובברירה בין ירדן עם שלום לבין אש"ף בלי שלום, יעדיפו ערביי השטחים את האפשרות הראשונה.

הכנסתם את לבנון

אלעזר גרנות (מפ"ם) התווכח עם פרס: „אתה הצדקת את השיתוף עם הליכוד כדי להוציא את צה"ל מלבנון, וכך אמנם היה. עתה אני חושש כי תצטרך לסכם את ארבע שנות כהונתה של הממשלה הזאת בכך שהכנסתם את לבנון לישראל".

גרנות האשים את פרס בכך, שהמערך נתן יד להקמת חבל קטיף ברצועת עזה, אף כי המערך מתנגד להתיישבות בשטחים צפופים. אם כל כך צפוף שם, מדוע הקמתם את חבל קטיף?

יד טיפשה

פ. גולדשטיין (ליכוד) קרא לפרס להתפטר מן הממשלה, אם אין הוא מסוגל לעמוד בפיתוי ולהמשיך לעסוק בוועידה הבינלאומית. יוסי שריד (ר"צ) מתח ביקורת על שר הבטחון, אשר לא נכח בישיבת הוועדה וקרא לו להתפטר. מי שלא רוצה לדבר עם אש"ף יצטרך לדבר עם הג'יהאד האיסלאמי. הצרה היא שהג'יהאד לא מדבר, הוא יורה. מרתיע אותי שמלאכת הליכוד המלוכלכת נעשית בידי יצחק רבין. זה האיש שבמוחו האנליטי לא ידע לאבחן נכונה את המצב גם לאחר פרוץ המרי האזרחי, שידו הקשה התגלתה כיד טיפשה, הממשיכה לשפוך שמן על המדורה.

„ומה שהיה דיין למחדל יום הכיפורים, יצחק רבין הוא למחדל הנוכחי של המלחמה הפלשתינאית הראשונה".

הגיב פרס: „לא כל מי שחושב אחרת מיוסי שריד הוא אידיוט, ואם המלך חוסיין מוכן להכנס לתהליך שאינו מקובל על שריד זה לא עושה אותו נחות."

ישראל מאשימה את קאפוצ'י בהפרת ההסכם עם הוותיקאן על תנאי שיחרורו

מאת אורי הורוביץ, וכתבי סוכנויות הידיעות

רומא.— ישראל האשימה את הארכיבישוף הילאריון קאפוצ'י, בהפרה שיטתית של ההסכם עם הוותיקאן לפיו שוחרר ב־1977 מכלא בישראל.

בהודעה שפירסמה שגרירות ישראל ברומא, שם ערך קאפוצ'י שביתת רעב, על רקע התסיסה בשטחים, נאמר כי קאפוצ'י הפר כמה פעמים הסכם זה ובו התחייב להינזר מפוליטיקה.

קאפוצ'י נידון ב־1974 בישראל ל־12 שנות מאסר, על הברחת נשק מלבנון למחבלים בירושלים, במכוניתו הרשמית.

הוא שוחרר שלוש שנים אחר כך אחרי התערבותו של האפיפיור פאולוס השישי, שהסכים כי הארכיבישוף לא יעסוק עוד בפוליטיקה, לא יבקר במזרח התיכון, ולא יפגע בישראל.

עוד נאמר בהודעה כי בשליחות באמריקה הלאטינית ב־1978, ניהל קאפוצ'י תעמולה למען אש"ף, ונתמנה חבר־כבוד במועצה הלאומית הפלשתינית.

„פעולותיו הפוליטיות עדיין נמשכות תוך הפרת ההסכמים בין הוותיקאן לבין ישראל", נאמר בהודעה.

קאפוצ'י נועד עם אסד

הארכיבישוף הלטיני הילאריון קאפוצ'י, נועד שלשום עם הנשיא אסד — קאפוצ'י אמר לעיתונאים בתום שיחותיו, כי הוא דן עם הנשיא הסורי על הנעשה בשטחים ובאפשרות לכנס ועידה בינלאומית לשלום. המצב בשטחים שינה לדבריו, את דעת הקהל הבינלאומית שעוב לא רואה בפלשתינים טרוריסטים, אלא לוחמי חופש הפועלים למען מדינה עצמאית.

צעירים ערבים מקימים מחסום אבנים וגרוטאות, על הכביש לענתות, אתמול (תצלום: רחמים ישראלי)

ביגון מגיע ב־19 בינואר; ערך מסיבת פרידה בהשתתפות שגרירים מערביים

מאת י. גלילי כתב „על המשמר"

יוסף ביגון יעלה לישראל ב־19 בינואר. 200 חברים, ידידים, תלמידיו לעברית, שגריר הולנד ורעייתו במוסקווה ונציגים משגרירויות ארה"ב במוסקבה, השתתפו במסיבת פרידה ליוסף ביגון בבית־קפה במוסקבה, לרגל עלייתו לישראל. בין הנוכחים עיתונאים ואנשי רשתות טלוויזיה רבים מחו"ל.

בשיחה טלפונית ממוסקווה סיפר יוסף ביגון לפעילי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בתל־אביב, כי מארגני המסיבה נאלצו לשנות ברגע האחרון את מקום האירוע, משום שאנשי הק.ג.ב. איימו על מנהל בית הקפה בפיטורין. המסיבה הועתקה לבית־קפה אחר. בדיעבד, הוזהר גם מנהל בית־הקפה השני שהודיעו לו, כי יפוטר ממקום עבודתו.

האווירה במסיבה היתה מרוממת, שרו שירים עבריים ונישאו דברי פרידה מרגשים — סיפר ביגון, בציינו כי שמחה ועצב שימשו בערבוביה. העצב — בגלל ש„אני משאיר את מסורבי העלייה מאחורי במצב לא ודאי, כאשר השלטונות מחמירים לגבי אלה שאין להם קרובים ישירים בישראל ולא מקבלים את בקשותיהם".

ביגון יגיע ב־19 בינואר בטיסה ישירה דרך בוקרשט לישראל, בחברת טארום בשעה 1.30 אחר חצות. המועצה הציבורית מארגנת קבלת פנים חגיגית, באולם קבלת הפנים של מחלקת העלייה בשדה התעופה, בהשתתפות שר הקליטה יעקב צור, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית שמחה דיניץ, חברי כנסת, אישי ציבור ופעילי המועצה הציבורית שפעלו לשחרורו ולעלייתו. בארוע יטלו חלק גם חבריו אסירי ציון לשעבר, ידידיו ותלמידיו הרבים הנמצאים בישראל.

גזירות התקנות החדשות

נוכח הדאגה הגוברת בקרב פעילי עלייה עקב הגזירות שהונהגו החל מ־1 בינואר לגבי יהודים הרוצים להגר מבריה"מ ואין להם קרובים ישירים בישראל, פנו 14 פעילי עלייה, דור שני לסרוב, מלנינגרד, בכתב, ליו"ר נשיאות הסובייט העליון אנדריי גרומיקו ולתובע הכללי של בריה"מ רקונקוב.

במכתבם הם מתריעים על הסתירה בין התקנה הסובייטית לעניני הגירה לבין אמנות בינלאומיות, שעליהן חתומה בריה"מ ואותן היא מפרה. במכתבם הם קובלים על: „הגזירות שבתקנות ההגירה החדשות, אשר מונעות מיהודים להגיש בקשותיהם לעלייה לישראל". הפעילים תובעים לבטל את התקנות החדשות. בשיחה טלפונית שקיימה המועצה הציבורית ביום שלישי עם לנינגרד, מסר אחד הפעילים, כי מסורב העלייה ארנולד שפיימן, אשר מאושפז זה כמה חודשים בבית־חולים בעיר עקב מחלת סרטן, פנה אל „איחוד ועידות הלסינקי" וביקש עזרה במאבקו „נגד התעללות פקידי האוביר בלנינגרד, אשר בגללם לא זכה אחיו יורי שפיימן לראות את בתו היחידה בישראל".

ידחה ביקור ערפאת במצרים

מאת אורי הורוביץ, כתבנו בשטחים

ביקורו של ערפאת במצרים שהיה אמור להערך עם תום ביקורו של מובארק במדינות המפרץ יידחה עד אחרי שובו של מובארק מאירופה, ארה"ב ונורווגיה בחודש הבא — כך מסר העתון „אלראיה" היוצא לאור בקטר.

הדחיה נובעת מהרצון לבדוק את העמדות האמריקניות באשר לאפשרות דיאלוג של ארה"ב עם אש"ף ואפשרות לכנס ועידה בינלאומית לשלום.

נחטף מטוס נוסעים קנדי

אדמונטון. — מטוס נוסעים קנדי נחטף אמש בנמל התעופה הבינלאומי באדמונטון שבקנדה — כך מסר רדיו אדמונטון. במטוס 280 נוסעים ואנשי צוות. אין עדיין דיווחים על פצועים או הרוגים בקרב נוסעי המטוס. נראה כי המטוס היה בדרכו לאמסטרדם. (אי.פי.)

זכו בלוטו

תוצאות הגרלת הלוטו מס' 02/88, שהתקיימה ביום 12.1.88 להלן המספרים שהועלו בגורל: 34, 31, 29, 19, 18, 02. והמספר הנוסף 28.

ח"כ רן כהן:

מבקש לבדוק כשרותה של „הזלילה הגדולה" בבית שרון בעיר העתיקה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הח"כ רן כהן (ר"צ) פנה אתמול למבקר המדינה, יעקב מלץ, והאשים את השר שרון כי חרג מכללי ועדת אשר, בשהוציא סכום של 50.000 שקלים, כדי לשלם למלון פלאזה, תמורת כיבוד ל־320 מוזמנים לחנוכת בית שרון ברובע המוסלמי.

לדברי רן כהן מחירה של מנה היה כמאה דולר, ואת הוצאות הכיבוד שילם פול כהן, יהודי צרפתי. לפי כללי ועדת אשר, אומר כהן, אסור לשר לקבל טובת הנאה, זולת שכרו מן המדינה. הוא מבקש מן המבקר לבדוק אם יש לפול כהן השקעות או מפעלים, שהשר שרון או משרדו יכולים להשפיע על המתרחש בהם. רן כהן תובע מהמבקר כי ימליץ לפני שרון להחזיר לפול כהן כל סכום שהתקבל ממנו שלא כדין, או להעבירו לקופת המדינה.

כן פנה רן כהן לשר האוצר וביקש לחייב את השר שרון במס הכנסה, כפי שחייב לשלם כל אזרח ישראלי על הכנסתו האישית.

מובארק: אם שמיר דבק בקמפ־דיוויד עליו לבטל סיפוח הגולן וירושלים

מאת אורי הורוביץ, וכתבנו בבריטניה וסוכנויות הידיעות

נשיא מצרים, חוסני מובארק, אמר בתחילת השבוע בסעודיה כי אם שמיר רוצה במשא־ומתן על יסוד הסכמי קמפ־דיוויד לא יהיה מנוס מביטול חוק סיפוח ירושלים ורמת הגולן.

לדבריו, סותרים חוקים אלה את הסכמי קמפ־דיוויד. „שמיר הוא הראשון שהפר את ההסכמים".

כן קרא נשיא מצרים לאש"ף לנהוג בהגיון ולחדש את ההסכם הירדני פלשתיני. „המשך חילוקי הדעות בין שני הצדדים אינם משרתים את האינטרס הפלשתיני", אמר מובארק.

הבית הלבן שב ואמר אתמול כי רק משא־ומתן ישיר בין ישראל למדינות ערב יפתור את הבעיות בשטחים. דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר, שב ואמר כי וושינגטון מתנגדת לשיטות שמפעילה ישראל לדיכוי המהומות בשטחים. „דאגתנו מהמצב ביהודה, שומרון ועזה תימשך כל עוד ימשכו המהומות בשטחים".

עוד אמר הדובר כי הנשיא רייגן עוקב אחרי המצב בשטחים, ודן בנושא זה כבר כמה פעמים עם שר החוץ שולץ, ועם יועצו לביטחון לאומי קולין פאוול.

פיצווטר לא מתח ביקורת ישירה על ישראל שמנעה מתת מזכיר האו"ם מארק גולדינג לבקר אתמול בשני מחנות פליטים ברצועת עזה, אך אמר „אנו מקווים שתימצא דרך לאפשר לגולדינג לבקר שם".

ממשלת בריטניה ומפלגת הלייבור התאחדו אתמול בקריאה לממשלת ישראל לכנס ועידה בינ־לאומית לישוב הבעיה הפלשתינית בשטחים.

בדיון שנערך בפרלמנט, אמר תת־שר החוץ דיוויד מלור, כי המצב בשטחים לא יוכל להימשך. „ישראל חייבת להבין שהפעולות שהיא נוקטת לדיכוי המהומות אינם מובילים לפתרון".

על מלור לא נמתחה ביקורת בעת הדיון, והוא אף זכה לשבחים מחברי מפלגת הלייבור על דברי הגינוי שהשמיע נגד ישראל

מפעלים באיזורי פיתוח זכו השנה ב־21% מהזמנות היצור הבטחוני

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

עשרים ואחד אחוזים מהזמנות הייצור של משרד הבטחון בשנה האחרונה, נמסרו למפעלי תעשיה באזורי הפיתוח ובקו העימות, זאת בהתאם להחלטת שר הבטחון כי כל הזמנות הייצור עד לסכום של 100 אלף דולר, יופנו למפעלים באזורי הפיתוח.

ההזמנות למפעלי קו העימות מסתכמות בשנה האחרונה בכ־28 מיליון ש"ח, המהווים 33 אחוזים מכלל הפעילות באיזור הפיתוח.

מפעלים אלה קיבלו הזמנות נוספות ממשרד הבטחון, במסגרת הסדר רכישות הגומלין עם ארצות הברית, בסך של 99 אלף דולר.

מינהל ההכשרה של משרד הביטחון עובד כיום ישירות עם 154 מפעלים ב־53 ישובים המוגדרים כישובי קו העימות. כן פעל משרד הביטחון בשנה האחרונה להעתקת מפעלים לאיזורי פיתוח במגמה לבסס את הישובים ולהקל על מצב התעסוקה שם. במסגרת זו הקים שלוחה למפעל „אורדן", בקרית שמונה. חברת „מוטורולה" הקימה מפעל לייצור מכשירי קשר בערד (ומעסיק 110 עובדים). מפעל „מוגדה" המייצר ערכות לעירוי הועתק אף הוא לקרית שמונה. מפעל „אליאופ" הקים מפעל „אורטק" בשדרות, חברת „אוסם" ביססה קו לייצור מוצרי החברה בשדרות וחברת רשל טכנולוגיות העתיקה את מפעלה לשדרות.

בשנתיים האחרונות פעל משרד הביטחון להרחבת התעסוקה בעיקר בישובי קו העימות. במסגרת זו הוקדמו הזמנות יצור על חשבון השנה הבאה, במגמה למנוע אבטלה בישובי גבול הצפון.

המשכים

אשתו של שבתאי

(סוף מעמוד ראשון)

בחדשות הטלוויזיה כיוון שעו"ד המייצג אותם לא שהה אותה עת בארץ והיא לא ידעה עם מי לדבר. נוסף לכך ציינה כי היא מטופלת בילדה קטנה ולא יכלה לעזבה לנפשה. על פגישתה עם בעלה סיפרה כי הוא נראה במצב טוב. "לא דיברנו בפגישה על שום דבר מיוחד, רק על הבנות", אמרה. לדעתה הוא יודע בדיוק מה פורסם בעקבות מעצרו. היא יודעת שמספקים לו עתונים, אך אינה יודעת אם יש ברשותו מכשירי טלוויזיה ורדיו.

מאז בואה לארץ הספיקה לדבר עם הורי בעלה המתגוררים בפתח תקוה, שכבר הספיקו לבקר את בנם בשבוע שעבר.

עורך דינו של קלמנוביץ', אמנון זכרוני, נפגש עמו אתמול וסיפר כי העצור נראה במצב רוח טוב. יותר מכך לא יכל לפרט. ביום ראשון אמור להיות דיון נוסף להארכת מעצרו של קלמנוביץ'.

דאגה בסיירה־ליאונה

כתב חי"צ בסיירה לאון מוסר, כי מעצרו של איש העסקים הישראלי שבתאי קלמנוביץ', נשיא חברת "ליאת", כחשוד בריגול לטובת בריה"מ, עורר אתמול דאגה בקרב חוגי העסקים בפריטאון, בירת סיירה ליאונה.

לחברה אינטרסים מסועפים בסיירה ליאונה בענפי התחבורה, השיכונים הזולים, כריית הזהב והיהלומים, וכן בחקלאות.

באוקטובר '87 הודיע קלמנוביץ' בפריטאון כי חברתו החליטה על השקעות־חוזרות בסך 200,000 אלף דולר בחיפושי זהב, וכי תחתום על הסכם עם חקלאים מקומיים לניצול אדמותיהם במסגרת פרוייקטים לפיתוח חקלאי. עם זאת, נמתחה על החברה ביקורת מתמרת בפריטאון, על קשריה עם ישראל.

הקשרים הדיפלומטיים בין סיירה ליאונה לישראל נותקו ב־1976.

פורום ראשי הממשלה

(סוף מעמוד ראשון)

ושר החוץ שמעון פרס התייעצות בנושא.

יתכן כי בישיבת הקבינט יועלו הצעות להחמיר בצעדים שנוקט צה"ל בשטחים. בין ההצעות שיועלו: לא לאפשר לערביי השטחים ובעיקר מעזה לבוא למקום עבודתם בישראל, ולהרחיב את העוצר במחנות הפליטים לפרקי זמן ארוכים יותר.

ברצועת עזה נהרג אתמול תושב מקומי מאש חיילי צה"ל לאחר שניסה עם כמה צעירים נוספים לתקוף סיור של צה"ל בסכינים. בתקרית נפצעו עוד שלושה תושבים מקומיים.

ההרוג מרפיח הוא מוחמד יוסוף אל יאזורי (30), שהיה חבר בארגון הקיצוני "הג'יהאד האיסלמי" ברפיח. הוא נידון לפני ארבע שנים לשלוש שנות מאסר באשמת פעילות חבלנית וחברות בארגון עוין. הוא שוחרר לפני שנה.

בעבר נחשד בידידור אוטובוס ישראלי בעליה לקסטל בדרך לירושלים. אתמול ניסה לדקור חיילים, פצע אחד מהם ונורה כאמור למוות.

חייל צה"ל נפצע אתמול ברפיח מבקבוק תבערה שנזרק לעבר סיור צה"ל. החייל, שנפצע בפניו, הועבר לבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע, ושעות אחדות לאחר שנתפרו התפרים בפניו שוחרר לביתו.

ברצועת עזה היו אתמול הפרות סדר, ועוצר הוטל על כל מחנות הפליטים ברצועה, חוץ ממחנה אל־מעזי.

שיטות ענישה סביבתית

מערכת הביטחון שינתה ביומיים האחרונים את מדיניותה, וחזרה לשיטת הענישה הסביבתית על־ידי הטלת עוצר, מתוך תקוה כי שיטה זו תרתיע את התושבים, משום שהיא פוגעת בפרנסתם.

גורם צבאי בכיר אמר אתמול לכתבנו, כי צה"ל ימשיך בתגובה מהירה על כל הפרת סדר עד שתושג רגיעה, אחר כך יצטרכו לשנות את המדיניות הננקטת.

שר הביטחון, יצחק רבין, בא אתמול בצהריים לרצועת עזה, ונועד במטה המימשל עם סגן הרמטכ"ל האלוף חיים ברק, עם אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי וקציני צה"ל בכירים ברצועה.

שני תושבים ממחנה הפליטים ג'באליה נפצעו אתמול אף הם מיריות של כוחות הביטחון עקב תקרית שהתפתחה במקום.

תושבים במחנה ידו אבנים והניפו מקלות מסומרים. חיילי צה"ל פתחו באש לעברם ומהירי נפצעו שני תושבים מקומיים. אתמול נשמר השקט בצירי התנועה המרכזיים של הרצועה כשרוב מחנות הפליטים היו כאמור בעוצר.

צווי סגירה

קצינים זוטרים, נגדים וחיילים מפקדים תוליות, המשרתים בגדה המערבית וברצועת עזה מצוידים בצווי שטח צבאי סגור. הצווים חתומים בד"כ מראש בחתימת מפקד האזור, ומופעלים ע"י המפקדים והחיילים בשטח על־פי שיקול דעתם.

עיתונאים, שסקרו אתמול את האירועים בעיר שכם, סיפרו כי שלטונות צה"ל התירו להם להיכנס לעיר ולהסתובב בה. כשהחלו לשלוף מצלמות ולצלם הוציאו אנשי צה"ל את הצווים מכיסם, מילאו את הפרטים הנדרשים, והציגו את הצווים לפני העיתונאים.

במזרח ירושלים שרר שקט יחסי למעט הנפת דגל פלשתין בשכונת אבו־טור, והקמת מחסום אבנים בידי כמה צעירים בשכונת ג'בל מוקאבר, שפוזרו בכח על־ידי כוחות משמר הגבול.

4 מגורשים

(סוף מעמוד ראשון)

לגיטימיות להליך שיפוטי שנראה בעיניהם בלתי לגיטימי, וכו הצדק לא נעשה.

במסיבת עיתונאים שזימנו עורכי הדין שלהם הם מסרו, כי אין להם אפשרות להגן על לקוחותיהם מכיוון שאין הם מורשים ללמוד את החומר הסודי המונח לפני השופטים הצבאיים על־ידי התביעה הצבאית. גם התשובות על השאלון שהם הורשו להגיש כדי ללמוד על חומר הראיות נגד לקוחותיהם, במקרה הטוב לקוניות ובמקרה הרע אינם מקבלים תשובה כלל. לאמיתו של דבר, כך אומרים הפרקליטים, הם לא קיבלו תשובות על רוב השאלות.

עורכת הדין לאה צמל התפלמסה עם שר החוץ שמעון פרס על דבריו לטלוויזיה האמריקנית, שהחוק הירדני מתיר גירושים. היא אמרה כי החוקה של ירדן אוסרת זאת במפורש.

הוועדה המייעצת לאלוף הפיקוד בדבר גירושם של ארבעה מתושבי הרצועה העבירה את המלצותיה לאלוף מרדכי. האלוף החליט להמשיך בהליכי גירושם של הארבעה ואף הודיע על כך אתמול. ניתנה שהות עד יום חמישי השבוע למיועדים לגירוש לעתור לבג"ץ.

עורך־הדין פאיז אבו־רחמא, מראשי הסנגורים המלמדים סנגוריה על המיועדים לגירוש אמר, כי הללו שובתים רעב מספר ימים והם הכריזו שמוטב להם למות מרעב בעזה מאשר לצאת לגלות. יחד עם זאת, עו"ד אבו־רחמא הכריז כי הם יעתרו לבג"ץ כדי לעשות הכל למנוע גירושם.

גילויים חדשים

(סוף מעמוד ראשון)

יוגוסלביה.

הסוכנות מסרה, כי המיסמכים נתגלו על ידי פרופ' מנפרד מאסרשמידט ממערב גרמניה ופרופ' יהודה הלך מישראל, בארכיונים של רפובליקת קרואטיה בעיר זאגרב.

עוד מסרה הסוכנות כי המיס־מכים נוגעים למתקפת הגרמנים ולפעולות גמול עקובות מדם של הנאצים באיזור הרי קוזארה שבבוסניה המערבית ב־1942. כשבעים אלף בני אדם בהם אלפי ילדים נשלחו, הוגלו, מקוזארה למחנות ריכוז, שם נספו רובם.

לדברי הסוכנות, יבדקו הפרופ־סורים הלך ומאסרשמידט ארכיונים גם בעיר באניה לוקה שבמערב בוסניה, אשר מוחזקים בהם מיסמכים רבים הנוגעים לאירועים באיזור קוזארה. (עי"ר)

מתרחבים העיצומים בבתיה"ח הממשלתיים; קיסר: עיקשות האוצר תחריף השביתות

היום יושבתו בתי החולים הלל יפה ורוקח □ ימשכו השיבושים בבתי החולים בצפון

מאת יוסף שמי וקובי מגדל, כתבי "על המשמר"

רופאי בתי החולים הממשל־תיים בצפון הארץ החליטו אתמול על המשך השיבושים בכמה מהמרכזים הרפואיים בצפון במסגרת מאבקם לשיפור תנאי העסקתם והשוואתם לאלה של רופאי קופת החולים של ההסתדרות — נימסר אתמול במהלך כינוס חירום של וועדי רופאי בתי החולים הממשלתיים בצפון הארץ, שנערך במרכז הרפואי רוטשילד בחיפה.

בכינוס נכחו גם הרופאים המרדימים של בית החולים. יו"ר וועד הרופאים בבית החולים הממשלתי בצפת, ד"ר שלום לידג'י מסר, כי במקביל למאבק הארצי ישנן גם התארגנויות אזוריות, הכוללות השבתת עבודת הרופאים בבית החולים רמב"ם בחיפה ביום שישי הקרוב בשל מצוקתו, והכרזה על סכסוך עבודה על ידי רופאי בית החולים הממשלתי בצפת. ד"ר לידג'י קבל על שבמרכז הרפואי בו הוא עובד קיים מחסור חמור בכח אדם, שבא לידי ביטוי בחוסר האפשרות למצוא רופאים שישמשו מנהלי מחלקות בבית החולים. לדבריו גורם הדבר לפגיעה בטיפול בחולים הניזקקים לשרותיו של בית החולים שבצפת. ד"ר גלדי שור, יו"ר ועד הרופאים בבית החולים רוטשילד אמרה אתמול לכתבנו. "מי שחתם הסכם עם רופאי קופת החולים של ההסתדרות, שיחתום גם איתנו". ד"ר אורי טיטלמן, חבר ועד הרופאים בבית החולים רמב"ם ציין, כי פניית הרופאים היא לשרת הבריאות, וכי רופאי בתי החולים הממשלתיים מצפים, כי תנהג באותה מידה של תבונה כה נהג יו"ר מרכז קופת חולים פרופ' חיים דורון, שחתם על הסכם שכר עם רופאי קופת החולים. "שרת הבריאות היא המעסיק שלנו והאחראי עלינו, לפחות באותה המידה שבה פרופ' דורון אחראי על רופאי קופת החולים, ועל כן אנו קוראים לה להכנס עימנו מייד למו"מ כדי להשוות את תנאי שכרנו" אמר ד"ר טיטלמן.

השבתות בחדרה ות"א

גם המרדימים משביתים היום את הלל יפה בחדרה ואת רוקח בתל אביב. מחר אמורים להשבית את בית החולים בנהריה והדסה עין כרם בירושלים.

היום נפגשים נציגי ועד עובדי מנהל ומשק עם שרת הבריאות ובפיהם דרישה להשוות תנאי העבודה והשכר לאלה של עמיתיהם בקופת חולים.

קיסר קרא לחברי הכנסת מכל הסיעות להתנגד להצעת התקציב ולהצביע נגדו רק עד אשר יחולו בו שינויים משמעותיים ביחוד בתחום הבריאות. "אם לא תשתנה העמדה הנוקשה של האוצר לקיצוץ בתקציב הבריאות עוד יחריפו השביתות והסכסוכים במערכת זו שיסכנו את עצם קיומם של שרותי הבריאות לתפקד כהלכה בטרם ישתתקו ויתמוטטו מבלי שלאיש תהא שליטה וכוח למנוע זאת" — הודיע קיסר.

"פגישת הבהרה" באווירה טובה בין הנשיא לוועד הרשויות הערביות

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

נשיא המדינה חיים הרצוג אמר אתמול שלערביי ישראל מיועד תפקיד היסטורי בקידום תהליך השלום, מכוח היותם גשר לשלום בין ישראל והעולם הערבי והפלשתינאים בשטחים.

הנשיא אמר את הדברים בפגישה עם חברי מזכירות הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות.

הנשיא אמר עוד שתפקידם של ערביי ישראל לשכנע את הנציגים הפלשתינאים בשטחים לפתוח במו"מ עם ישראל שכן ישראל רוצה בכך.

הנשיא הבהיר, שהוא כלל וכלל לא תקף את האורחים הערביים ומנהיגיהם על רקע השתתפותם בשביתת "יום השלום", ושדבריו אז באו מתוך דאגה לאינטרסים של האזרחים הערבים בהיותם חלק בלתי נפרד מהמדינה.

יו"ר הועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות איברהים נימר חוסיין אמר שהפגישה עם נשיא המדינה התנהלה באווירה טובה.

הטור השבועי

במערכות ציבור הגימלאים

לאור הידיעות הסותרות המתפרסמות כל שני וחמישי על מצבם של קרנות הביטוח, דבר שגרם להצגת סימני שאלה רבים גם בקרב ציבור הגימלאים, תתקיים ב־25 בינואר 88, ישיבת מזכירות הסתדרות הגימלאים בהשתתפות חח' דב פלג, יו"ר האגף לבטחון סוציאלי וחח' עמוס ערן, מנכ"ל "מבטחים". בישיבה זו יקבלו חברי המזכירות אינפורמציה מוסמכת על מצבם האקטוארי של הקרנות ההסתדרותיות ועל הדרכים להבטיח את יציבותן.

בינתיים פירסם האגף לבטחון סוציאלי תחזית פיננסית של קרנות ל־35 שנים הבאות בחתימת האקטואר יעקב אנטלר. לפי חישובים אלו נמצאת יתרת ההון במשך 26 שנים הקרובות בעליה מתמדת, אחרי תקופה זו תתחיל ירידה.

החישוב נעשה כחשבון מאוחד לכל הקרנות ומתחשב בהגדלת ההפרשות לקרנות ב־1½% החל מאפריל 1988, בהתאם להסכם בין האגוד המקצועי והמעסיקים ובאישור האוצר.

במו"מ על פצוי השחיקה

במו"מ בין נציגות ההסתדרות לבין נציגי האוצר בנושא תשלום פצוי שחיקה לגימלאים תקציביים, נתגלעו קשיים בקשר לפנסיונרים "הצעירים" שפרשו מן העבודה אחר שנת 1982. בעיית "הצעירים" ובעלי הדרגות הנמוכות מונע את סיום המו"מ. חח"ח אורי אלפרט ודב סתת נציגי הסת. הגימלאים בועדת המו"מ, דרשו כינוס הועדה במליאותה כדי להחליט על הצעדים שיש לנקוט לסיום המו"מ. חח' לאה גיחון, בשם הגימלאים התקציביים, פנתה במכתב למזכ"ל ההסתדרות חח' ישראל קיסר, בתביעה לפעול לסיום המו"מ עד 16 בינואר 1988.

ועדת ששינסקי נגד ציבור הגימלאים

להסתדרות הגימלאים נודע כי בהתאם להנחיית האוצר, תמליץ הועדה בראשותו של פרופ. ששינסקי להטיל מס הכנסה על קצבאות הזיקנה (וקצבאות אחרות) של הביטוח הלאומי. ציבור הגימלאים מתכונן לפתוח במאבק צבורי רחב נגד המלצות אלה מיד עם פירסומן הרשמי. חוסר הצדק הסוציאלי בולט במיוחד לאור העובדה כי האוצר נתן בשנת תקציב חולפת למעסיקים, הנחות המסתכמות ביותר ממיליארד ש"ח, בהפרשות לביטוח הלאומי. מן ההנחות שניתנו בשם עידוד הייצור והיצוא נהנו בעיקרו המעסיקים במסחר, בנקים, מקצועות חופשיים וכו'.

ציבור הגימלאים יתגייס למערכה זו נגד הנמכת רמת חייו והעמקת הפער החברתי.

גימלאי לשכות המס —

ב־7 בינואר ש.ז. התקיים יום עיון וכנס ארגוני זו שנתי. פתח ודיווח אליעזר גפן. ברכו יוסף אשתר, ויהושע סלוצקי. נטלו חלק בדיון דוד גפן, סירוטה, דרדקה, פוסיצקי, וילבושס, צנדורף, לרנר, הובר, וזיציק. אל"מ (מיל) עופר בן־דוד הרצה על הנושא: טרור ומרי אזרחי. סיכם אליעזר גפן שנבחר ליו"ר הארגון הארצי של גימלאי לשכות המס בארץ.

ישיבת המזכירות הארצית של התקציביים — התכנסה ב־6 בינואר ש.ז. שמעה מנציגיה בועדת זילוני וקבלה בהתמרמרות והחליטה לנקוט באמצעים אם עד 16 בינואר ש.ז. לא יגיעו לידי הסדר על פיצוי השחיקה. התמרמרות החברים הועברה במכתב למזכ"ל ההסתדרות ולכל יתר האישים המעולים בנושא.

בסניפים —

תל־אביב — ב־10 בינואר ש.ז. התקיים יום עיון על חמרק הנושאים: בעיות הבריאות הציבורית — הרצה פרופ. יורם לס מנכ"ל משרד הבריאות. יעדיה החברתיים של ההסתדרות בשנות ה־90. הרצה שמעון אביזמר יו"ר המחלקה להשכלה ולהיגוד. הנחה: חח' חנן מאירי. התקיים דיון ער והשתתפו חברים רבים.

קרית־טבעון — ב־23 בדצמבר 1987 התקיימה אספה של ארגון ותיקי התנועה בהשתתפות חח' ירוחם משל. התקיים דיון בו השתתפו רבים. הנחתה חח' פרידה אורלי.

קרית־מוצקין — ב־31 בדצמבר 1987 התקיים יום הגימלאי לציון 40 שנות המדינה. הנחתה ל. דרורי. השתתפו פרץ אלבוים, מרדכי זולברשטיין, משה מוהליבר, בתכנית האמנותית הופיעה ר. ספרטו ולהקת המחול והזמורת הקריה. לשלושה חברים שהגיעו לגיל גבורות הוענקו זרי פרחים ואלבומים.

חדרה — ב־17 בדצמבר 1987 התקיימה מסיבה במועדון של שמשון, פתחה פנינה שפירא מרכזת המועדון, והנחתה ג. קריסטל. ברכו ש. צור, מזכיר מועצת הפועלים, שאול מנשה דיבר על מהות החג, ב־20 בדצמבר 1987 מסיבת חג במועדון המרכזי. ברכו ראש העיר מ. כהנא, ש. צור, ויעקב הולצמן יו"ר הסניף. באותו יום התקיימו גם מסיבות במועדון שכ' ברנדס ובשכונת בית אליעזר.

ניב הגימלאי — תחרות הפרסים בנושא "מעמד הגימלאי בהסתדרות ובחברה הישראלית". לפי בקשת חברים נדחה המועד האחרון להגשת העבודות עד ל־15 בפברואר ש.ז.

נמשכת ההרשמה לתזמורת גימלאים חובבים מדי יום חמישי בין 11־9 לפנה"צ בבית המלון רח' וייצמן 30 קומה ב' ת"א.

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים — רשת ג' — קול ישראל 12.1.88

1. נפאל – גלי עטרי
2. נוסע רחוק – אדם
3. שבתות וחגים – יהודית רביץ
4. קחי נשימה – אילנית
5. אדם אחר – ירדנה ארזי ויהורם גאון
6. גיבור גדול – סי היימן
7. עכשיו – אריק סיני
8. שיר מולדת – להקת מנצ'ר
9. קטע מסוכן – דני רובס
10. בתור אנלוגי בעולם דיגיטלי – אלון אולארצ'יק
11. רק אתמול – גלי עטרי
12. נשברת כילדה – רונלי
13. סוף לסיפור – יהודית רביץ
14. דור ההמשך – להקת דור ההמשך
15. גשם – מאיר בנאי
16. ארבעים – עפרה חזה
17. קרקס – חווה אלברשטיין
18. שביל תפוח הזהב – עפרה חזה
19. מה זאת אהבה – ריקי גל ומתי כספי
20. כמו שאתה יודע – מרגלית צנעני
21. מגירת החלומות – נורית גלרון
22. חסד האהבה – אפי בן־ישראל
23. בין הסוף להתחלה – ארנה ומשה דץ
24. טילטולים – רבקה זהר ואלי לוזון
25. קח אותי איתך – ורדינה
26. הבלדה על טוני נטול – פנצ'ר
27. הדגל שלי – עדנה לב
28. כמו זאבים – מני בגר
29. חיים גנובים – משה הלל
30. בזכותם של אנשים כאלה – חיים עומר

"כתוב באזניכם" – הפינה לשיפוטכם

31. פינה ירוקה – מיקי גבריאלוב
32. אני חיה לי מיום ליום – ריטה
33. ספינת זכרונות – נתנאלה
34. שיר אחרי הגשם – יהודה פוליקר
35. יהיה בסדר – גידי גוב
36. בוא נחזור הביתה בשלום – חופן חי
37. כיון שאין לדעת – יזהר כהן
38. רחוב צדדי – ורדה קריסטל

לכבוד: "מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91010
זה הדירוג שלי: ציין את מספר השיר
1 __ 2 __ 3 __ 4 __ 5 __ 6 __
7 __ 8 __ 9 __ 10 __ 11 __ 12 __
שם: ______
כתובת: ______
מיקוד ______ תאריך ______

מנהיג האופוזיציה ביוון דורש הכרה מיידית בישראל

מאת זיאן כהן, כתב "על המשמר"

אתונה. — יו"ר מפלגת האופוזיציה הגדולה ביוון, "דמו־קראטיה חדשה", קונסטאנטינוס מיטסוטאקיס, אמר אתמול כי יוון חייבת להכיר מייד בישראל, לפני שתזכה במינוי הנשיאה התורנית של השוק האירופי המשותף. "אם דבר זה לא יקרה, מפלגתי תכיר בישראל ברגע שתעלה לשלטון", אמר מיטסוט־אקיס.

הוא אמר את הדברים בפ־גישה שקיים עם הנציג הדיפ־לומטי של ישראל באתונה, משה גילבוע, במשרדי המפלגה "דמו־קראטיה חדשה".

היתה זו בשורה משמחת לישראל אחרי סיקור עוין ליש־ראל בארבעת השבועות האחרו־נים על המהומות בשטחים, הן על־ידי עיתונות שמאלנית והן על־ידי הטלוויזיה שבפיקוח הממשלה.

מקורות מקורבים למשרד החוץ היווני אמרו, כי אין הם מרוצים מן הדרך שבה מסקרת הטלוויזיה את האירועים בשט־חים, והם מחו על כך לפני השלטונות הנוגעים בדבר. (עסט"א)

טיסות מעבורת החלל יחודשו באוגוסט

וואשינגטון. — מעבורת החלל האמריקנית, המקורקעת קרוב לשנתיים לאחר אסון "צ'לנג'ר", תחדש ככל הנראה את טיסותיה בקיץ הבא בחודש אוגוסט — מסרו ראשי סוכנות החלל האמריקנית בתחילת השבוע.

מנהל סוכנות החלל ג'יימס פלטשר הכחיש במסיבת עיתונאים כי יש רקע פוליטי כלשהו להחלטה על חידוש טיסות מעבורת החלל. "השיגור הבא של מעבורת החלל ייקבע על פי שיקול אחד בלבד: אנו נטוס כאשר נהיה מוכנים", אמר.

פלטשר דחה השערות בכלי התקשורת, כי סוכנות החלל נאלצת להתאים את לוח הטיסות שלה כך שלא ישפיע על ועידת המפלגה הרפובליקנית, לקראת הבחירות לנשיאות. ועידה זו צפוייה להתקיים באוגוסט או בנובמבר. אדמירל ריצ'רד טרולי, מנהל פרוייקט מעבורת החלל, אמר לכתבים, כי הטיסה הבאה תתקיים, ככל הנראה, בחודש אוגוסט. "אנו מפגרים שישה עד 10 שבועות מהתאריך שתוכנן קודם לכן לטיסה הראשונה", אמר. "זה האומדן הטוב ביותר שיש לנו כיום. אנו עלולים עם זאת להקדים, כך שהטיסה הבאה תתקיים באוגוסט", הוסיף מנהל הפרוייקט. (עי"ר)

הליגה הערבית תדון במצב בשטחים

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזרח התיכון

מקורות דיפלומטיים בתוניסיה מסרו שהליגה הערבית תתכנס ב־24 בחודש בתוניס לכינוס שלא מן המניין כדי לדון במצב בשטחים. את הכינוס יזמה לוב בסוף חודש דצמבר כדי לדון בדרכי הדיכוי של ישראל נגד תושבי השטחים.

סטודנטים ממשיכים להפגין בקהיר

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזרח התיכון

אתמול נעשה נסיון נוסף של סטודנטים באוניברסיטת עין־שמס בקהיר לפרוץ מתוך כתלי האוניברסיטה לרחובות ולהפגין. כוחות הביטחון המצרים מנעו זאת מהם. המתיחות בין הסטודנטים באוניברסיטה לבין כוחות הביטחון נמשכת למעלה משבוע.

הסכם בין שוודיה ובריה"מ על זכויות הדיג בים הבלטי

שטוקהולם. — שוודיה ובריה"מ הגיעו להסכם בעניין חלוקת זכויות הדייג בים הבלטי — כך מסרו אתמול פקידים בכירים בממשלת שוודיה.

ראש ממשלת בריה"מ, ניקולאי רישקוב, שביקורו בשטוקהולם החל ביום ב' הגיע להסכם עם ראש ממשלת שוודיה אינגוואר קרלסון.

קרלסון יכריז רשמית על ההסכם במסיבת־עיתונאים ונראה כי גם ראש ממשלת בריה"מ יקיים מסיבת עיתונאים במקביל.

קרלסון אמור לדווח למנהיגי מפלגות האופוזיציה על ההסכם, ויבקש אישור רשמי של ממשלתו בישיבת ממשלה מיוחדת.

בסעודת ערב חגיגית לכבודו של רישקוב שלשום בערב אמר קרלסון: "אני שמח לציין, כי בשיחות שקיימנו הסכמנו לעשות מאמץ משותף לפתור את כל חילוקי הדעות שנותרו בסיכסוך זה".

שוודיה ובריה"מ נושאות ונותנות מ־1969 בדבר הזכות לנצל את משאבי הטבע של שטח ים בגודל 8,500 מיל מרובע בים הבלטי בין האי השוודי גוטלנד לבין חוף לטוויה הסובייטית.

השוודים טענו, כי הקו שחייב לעבור בין האיזור הכלכלי הסובייטי לבין האיזור שלה, צריך לעבור במחצית המרחק בין האי לבין החוף הסובייטי. לעומת זאת טענה מוסקווה, כי יש למדוד המרחק מן החוף השוודי עצמו.

מדובר בשדות דייג עשירים ביותר, וסיכוי למצוא שדות נפט בקרקע הים באותו איזור.

פתרון הסכסוך היה בשוודיה מבחן לשאיפתה המוצהרת של ברית המועצות לשפר היחסים עם שוודיה.

שולץ: לוב מעורבת ישירות בהתפוצצות בדיסקוטק בברלין

אוטבה. — לוב מעורבת ישירות בהתפוצצות שאירעה בחודש אפריל 1986 בדיסקוטק "להיבל" במערב ברלין ובה נהרגו שני חיילים אמריקנים — כך אמר שלשום שר החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ.

שולץ נתבקש להגיב על פקודת המעצר שהוציאה משטרת מערב־גרמניה נגד כריסטינה גבריאלה אנדריגקייט, החשודה כי היתה קשורה לשירותים החשאיים של סוריה.

"אני סבור כי הטירור הבינלאומי והטירור שנוקטות מדינות, כפי שקרה בתקרית זו, מהווים סכנה מוחשית לתרבות שלנו", אמר שולץ.

הוא אמר כי לאחרונה גבר שיתוף הפעולה הבינלאומי במאבק נגד הטירור.

שלשום עצרה כאמור המשטרה את כריסטינה אנדריגקייט בחשד, שהיתה מעורבת בפיצוץ במועדון הלילה "להיבל".

דובר המחלקה המשפטית במערב ברלין אמר כי, קיימות ראיות לכאורה, שהאישה ביצעה את ההתקפה לפי הוראות מחבל פלשתיני, אחמד האסי שנדון ב־1986 ל־14 שנות מאסר, על פיצוץ בבניין אגודת הידידות הגרמנית־ערבית בברלין, שאירע שבוע לפני הפיצוץ ב"להיבל". (עי"צ)

קליבלנד. — הנשיא רונלד רייגן זורק כדור פוטבול אמריקני שקיבל משחקני קליבלנד בראונס וחתום על ידי שחקני הקבוצה לעבר קבוצת עיתונאים, לפני צאתו את קליבלנד חזרה לוושינגטון. (תצלום: אי. פי.)

גורבאצ'וב: לא נפסיק הרפורמות חרף הביקורת מימין ומשמאל

מוסקווה. — מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, הודה כי הרפורמות שלו נתונות לביקורת מן הימין ומן השמאל באחד, אך הדגיש כי אם תופסק התוכנית, יהיה הדבר בבחינת אסון לבריה"מ — כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות "טאס".

"אם אומנם תוגשם תוכנית ה"פרסטרוייקה", תהפוך בריה"מ לד־מוקרטיה הראשונה במעלה בעולם", הדגיש גורבאצ'וב.

מנהיג הקרמלין השמיע את הדברים ב־8 בינואר, במפגש עם עורכי העיתונים החשובים ביותר ועם אנשי רוח, שבהם כמה מהעומדים בראש מסע ה"גלאסנוסט".

"לעתים קרובות נמתחת עלינו ביקורת, מצד אנשים מסויימים מן הימין, ומן השמאל", אמר גורבאצ'וב לנאספים.

להפסיק את הרפורמות — "אסור להפסיק עתה. יהיה אסון. אסור לנו להתיר זאת בשום פנים ואופן", אמר מנהיג בריה"מ. "אם ניבהל ונפסיק את התהליכים שבהם התחלנו, לא נצליח לעורר את ההמונים לתפקיד כבד־משקל מעין זה פעם נוספת".

כמו־כן הדגיש המנהיג הסובייטי בדבריו כי "איש לא ירחיק לכת בענייני דמוקרטיה כפי שנעשה זאת אנחנו, שכן זהו עיקרה של השיטה הסוציאליסטית".

משקיפים סבורים, כי נאומו המקיף של גורבאצ'וב, והדיונים עם אנשי רוח במדינה שהתנהלו אחר כך, מאותתים שהרפורמות מתקד־מות במלוא התנופה.

גורבאצ'וב: נעמיק את הדמוקרטיה

עוד אמר גורבאצ'וב, כי מסע להעמקת הדמוקרטיזציה במפלגה הקומוניסטית ובממשל המקומי יעמוד במרכזו של קונגרס מיוחד של המפלגה הקומוניסטית, שיתכנס בקיץ.

בהמשך דבריו רמז גורבאצ'וב כי התעוררו חששות בליבם של משכילים רבים, ואף בליבם של מקצת מן הפועלים והסטודנטים, על סיפוריו של מי שהיה בן חסותו, בוריס ילצין, בחודש נובמבר.

גורבאצ'וב הרגיש כי לחששות אלה אין מקום. גורבאצ'וב אמר כי מי שעמד בראש המפלגה באיזור מוסקווה נמנה עם המבקרים מהאגף השמאלי, שביקשו להתקדם בקצב מהיר מדי והשמיעו סיסמאות אולטרה־רפורמיסטיות.

"לא נסתיר את העובדה כי החלטת המפלגה לדחות סוג זה של מליצות נבובות, נראה בעיני חלק מן המשכילים, ובייחוד בעיני הצעירים, כהנחתת מהלומה על ה"פרס־טרויקה"", ציין גורבאצ'וב. "אולם זו אשלייה. העם הטיב להבין את הדבר ולא התפתה להערות מליצות", הוסיף גורבאצ'וב.

אנשים ואירועים

תוחלת החיים בקיבוץ — הגבוהה בעולם

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר"

תוחלת החיים הגבוהה ביותר בעולם, בשנות השמונים, היא בקרב בני הקיבוצים, כך עולה ממחקרו של הסוציולוג אורי לוויתן מאוניברסיטת חיפה, וחבר קיבוץ עין־המפרץ. במחקר שהוצג על־ידי לוויתן במהלך יום עיון באוניברסיטת חיפה, שנערך על־ידי המכון לחקר הקיבוץ והרעיון השיתופי, קובע הסוציולוג כי תוחלת החיים הממוצעת בקיבוץ הוא 77 שנים, ואילו באוכלוסיית ישראל הממוצע הוא 74 שנים, לעומת 76 שנים באיסלנד ובנורבגיה.

לוויתן ציין כי המעבר ההדרגתי בקיבוץ מסטטוס של עובד לפנסיונר, הוא מן הסיבות המרכזיות לתוחלת החיים הגבוהה. כן תורמים לתוחלת החיים הגבוהה העובדה שהפנסיונר בקיבוץ מוסיף לקחת חלק בפעילות ציבורית וחברתית, תנאי מגוריו ורמת חייו אינם משתנים עם סיום העבודה, והוא אינו חשוף לאלימות.

מרצים אחרים בכינוס דיברו על כך שבקיבוץ נתפס ערך העבודה כחשוב ביותר, ולפיכך הקיבוץ אינו מפתח אלטרנטיבות לעבודה, כמו תחביבים, שחשיבותם רבה בגיל הפרישה. עם זאת צוין, כי הקבוץ מאפשר החלפת עיסוק בגיל מאוחר, מבלי לסכן את פרנסת המשפחה, או לעסוק בפעילות ציבורית או חברתית בצד העבודה, על מנת למצות את יכולתו של האדם.

במאבקי שחורים בדרא"פ מפשיטים את היריבים

יוהנסבורג. — קבוצות שחורים בדרום־אפריקה הנלחמות ביניהן על השליטה בעיירת החסות פיטרמריצבורג, החלו שלב חדש במלחמתן. חבריהן משפילים את יריביהם בהפשטת "שבויים" והולכתם בעירום ברחובות העיירה.

שלושה אנשים נפצעו אתמול בעיירת החסות דמבוזה, כאשר אלמוני פתח באש על אנשים שהפשיטו אדם שחור שסירב להצטרף לארגונם.

על־פי ידיעות בכלי התקשורת המקומיים מסתבר כי עונש זה המכונה "תצוגות ערום", הפך נשק במאבקים בין לוחמי שבט הזולו "אינקאתה", לבין שחורים מ"החזית הדמוקרטית המאוחדת".

המשטרה דיווחה בתחילת השבוע על תקרית בה נדקר למוות צעיר בן 18 על ידי שחורים אחרים בעיירת החסות סויטווטרס.

המאבק בין תנועת "אינקאתה" לבין החזית הדמוקראטית המאוחדת על השליטה בעיירות החסות גרם בשלושת החודשים האחרונים למותם של 300 בני־אדם.

שני הארגונים נאבקים להפסקת האפרטהייד אולם חלוקים בדעתם לגבי טקטיקת המאבק. (עי"ר)

אלמנה הודית נוספת העלתה עצמה על המוקד

ניו דלהי.— אשה בת 28, שאקונטלה רוי, "העלתה עצמה באש" בחבל לאליטפור שבמדינת אוטאר פראדש בהודו ביום ראשון — על כך מסרו העיתונים וסוכנות ידיעות בהודו.

"סוטי", התאבדות טקסית של אלמנה הינדית בהלוויית בעלה, אסורה על פי החוק ההודי למעלה מ־100 שנים. ה"סוטי" האחרון שאירע בהודו בחודש ספטמבר 1987 ע"י רופ קאנואר גונתה על ידי רבים בהודו, אך העיתונים דיווחו כי למעלה ממיליון בני־אדם ערכו מסע צליינות למקום ההתאבדות.

סוכנות הידיעות "יונייטד ניוז אוף אינדיה" מסרה כי אנשים נהרו מהכפרים הסמוכים למקום בו מתה שאקונטלה. הם הציתו פרחים במקום, בו התאבדה בשרפה.

סוכנות הידיעות ההודית ציינה כי שאקונטלה שהיתה לבושה ככלה ונשאה אגוז קוקוס בידה, סמל המבשר טוב, הקיפה את המדורה והטילה את עצמה עליה. לפי גירסת המשטרה אירע מותה יומיים לאחר שריפת גופת בעלה.

מדינת ראג'אסטאן בה התבצע ה"סוטי" בספטמבר חוקקה חוק, לפיו צפוי עונש מוות למסייעים לעריכת טקס שריפת האלמנה, לאחר מותה של רופ קאנואר. בבית משפט החל עתה הדיון בכתב אישום שהוגש נגד 32 קרובי משפחתה של האלמנה, שלדברי התביעה שרפו אותה נגד רצונה.

בבון "דו לשוני"

מאלי בת ה־9, נולדה בארץ לזוג קופים שהובאו מטנזניה בשנת 1971.

מאלי מבלה את זמנה בתחרויות מילוליות – בעברית ובאנגלית – עם בני נוער המבקרים בגן החיות. היא לא רק מתחרה, אלא גם מנצחת, בדרך כלל. היא למודה לזהות 76 מילים עבריות וזוכרת אותן בעל־פה.

בתוכנית האנגלית מאלי, זוכרת ומזהה 149 צירופים של שני עיצורים כל אחד.

על היום
13.1.88

30 שנה מסביב לרצועה

מסמכים ממשלתיים, שעשוחררו לפרסום בבריטניה לאחר שלושים שנות סודיות, מעוררים את ההרגשה שדבר באזורנו לא השתנה: עזה היתה כבר אז על סדר היום הבינלאומי. גם החרם הערבי

מאת דפנה ורדי, לונדון

ידיעה שהתפרסמה ב„על המשמר" לפני שלושים שנה, והוכחשה זמן קצר לאחר מכן — הן על־ידי כתב העיתון בלונדון, והן על־ידי משרד החוץ הבריטי — הסתברה כנכונה, עם הסרת מגבלות הסודיות ממסמכים של ממשלת בריטניה, בתום שלושים שנה לכתיבתו.

כתבי העיתונים „על המשמר", „דבר", ו„הבקר", מלונדון פירסמו בעיתוניהם ידיעות, שלפיהן משרד החוץ הבריטי החל במדיניות חדשה, שמטרתה לפייס את שליט מצרים דאז, עבדול נאצר, על חשבון ישראל. לשכת העיתונות של משרד החוץ הבריטי שלחה מיד הכחשות, והכתבים עצמם העבירו הכחשה, לפיה „מעולם לא שלחו את הידיעה לעיתון. והעבירו תיקון מתאים".

לאחר בדיקת המסמכים הממשלתיים, ששוחררו לפרסום, הסתבר כי משרד החוץ הבריטי החליט לנקוט בדרך־פעולה זו, כיוון שהכתבות גרמו מורת־רוח לראש הממשלה דאז, הרולד מקמילן. לפי הערות בכתב־ידו, שהופיעו על גבי המסמכים, אין ספק שהידיעות שהועברו על־ידי הכתבים במקור היו נכונות.

כמה מן המסמכים, הכלולים בתיקי הממשלה הבריטית, ששוחררו ונוגעים לאזורנו, נראים, במבט ראשון לפחות, ערכניים וקשורים לארועים הנוכחיים באיזור — אם רק נתעלם מן התאריכים והשמות. לדוגמה: במברק, שנשלח מהמשלחת הבריטית לאו"ם אל משרד החוץ הבריטי בלונדון בנושא הצבעה הבריטית בעד או נגד נסיגה ישראלית מרצועת עזה, מדובר על הצורך למצוא פתרון פוליטי בינלאומי לבעיית הרצועה. השיקולים שעמדו בפני ממשלת בריטניה בעניין אותה הצבעה היו: איך לשמור שכל הצדדים יהיו מרוצים, או איך לאכול את העוגה ועדיין שתישאר שלמה. בטיוטת מזכר של האו"ם באותו נושא נאמר, שהאו"ם „מכיר בכך שמיד לאחר נסיגת הכוחות יש לנקוט בפעולה אשר תהווה התקדמות ממשית לקראת יצירת תנאי שלום באיזור".

לא נמצא פתרון

קצת קשה לקרוא מסמכים אלה בלא נימה מסוימת של ציניות, והרגשה של — „מה בדיוק השתנה מאז???" אבל, מצד אחר, יש משהו מרכא בהכרה, שמסמכים אלה נכתבו לפני שלושים שנה. מאז, כבר הספקנו לפנות את עזה, ולחזור לעזה, לעבור תקופה של שקט יחסי, ולאחריה תקופה נוספת של חוסר שקט, אבל, בסיכומו של דבר, ההרגשה היא שאנחנו מצויים, למעשה, באותה נקודה. כותרות עיתוני היום עוסקות שוב בשאלת עתידה של עזה, ועדיין לא נמצא פתרון שישביע את רצון כל הצדדים.

מי שמרגיש — בעיקר עכשיו, לאחר ביקורו הסוער של תת־שר החוץ הבריטי, מר דיוויד מלור — שמשרד החוץ הבריטי אינו בדיוק אוהד לישראל, יכול למצוא שטענה דומה נשמעה מפי בן גוריון, בפגישה עם שגריר בריטניה בישראל, בקיץ 1957. השגריר הבריטי גם הבטיח למר בן גוריון באותה פגישה, כי בעוד עשרים שנה, „כאשר אנרגיה גרעינית תצמצם את התלות הבריטית בנפט, נוכל (הבריטים) לתת ביטוי יותר פעיל לידידותנו". בסיומה של אותה פגישה, השגריר הבריטי יצא בהרגשה, שלבן גוריון „אין דעה חיובית במיוחד על דרגת ההשפעה הבריטית במזרח התיכון, ולא על ערכם של הבריטים כתומכים באינטרסים של ישראל".

אינטרס כלכלי

החרם הערבי, המעסיק עדיין את כל מי שעוסק בסחר בין ישראל לבריטניה (כמו מדינות אחרות), עמד על סדר היום כבר אז.

הנושא התעורר כאשר שתי חברות הנפט, „של", ו„בריטיש פטרוליום", החליטו לסגור את משרדיהן בישראל, לאור איום של ערב הסעודית, שאם לא יעשו כן — לא יוכלו לפעול בערב הסעודית.

שתי חברות אלה הציגו לישראל את החלטתן בטרם התייעצו על הצעד הנכון עם ממשלת בריטניה. בדיעבד, הממשלה החליטה שלא לפנות אל החברות, בבקשה לשקול מחדש את החלטתן. צעד זה היווה את השלב הראשון בכניעה לחרם הערבי, ועורר את ממשלת בריטניה לבדוק עם ארצות־הברית אפשרויות שונות לטיפול בבעיית זו בעתיד. הגורם העיקרי בשיקוליה של ממשלת בריטניה, בנושא זה, היה האינטרס הכלכלי שלה.

מדיניותה של ממשלת בריטניה בכל הנוגע לחרם הערבי, כפי שנקבעה בשנת 1957, נשארה בתוקפה עד לפני כשנה וחצי, כאשר ראש ממשלת בריטניה, הגברת מרגרט תאצ'ר, ביקרה בישראל. לפי המדיניות שנקבעה בזמנו של הרולד מקמילן, „הממשלה תגביל את מאמציה לסיוע לחברות בודדות, אשר תיתקלנה בקשיים, כתוצאה מהחרם הערבי... כל נסיון של בריטניה לפעול בצורה עצמאית לא ישיג כל תוצאות חיוביות ויכול לסכן את יוקרתה של בריטניה במזרח התיכון".

התפשטות ההשפעה הסובייטית היתה אחד הנושאים, שעמדו במרכז תשומת־הלב בשנת 1957. בחודש ספטמבר, קיימה הממשלה הבריטית ישיבה שלמה, שהוקדשה לנושא והתחזקות ההשפעה הסובייטית על סוריה. חודש לפני כן — ראש הממשלה דאז, הרולד מקמילן, דיווח לממשלתו על דיונים שקיים עם האמריקנים ובתקציר ישיבת הממשלה צוטטו דבריו, כי „אין ספק שממשלת ברית־המועצות הגבירה בצורה משמעותית את אחיזתה בסוריה, ויש סיכון רציני, שמדינה זו תיפול בקרוב לגמרי תחת השפעת הגוש הסובייטי".

באשר למדינות האחרות באזור, עיקר החשש היה המשך קיומה של ירדן כמדינה עצמאית. בחודש אפריל, ממשלת בריטניה התכוננה להזהיר את ישראל מפני נקיטת כל פעולה שתסכן את קיומה של ירדן. עם זאת, התפטרותו של ראש ממשלת ירדן דאז, הביאה את ממשלת בריטניה למסקנה ש„אי־אפשר להיות בטוח בהמשך קיומה של ירדן". עיקר החשש באותו זמן היה שעיראק תשתלט על ירדן, והבריטים הגיעו למסקנה שלהם לא אכפת אם כך יקרה. יתרה מזאת, הבריטים היו מוכנים לאפשרות זו מכל הבחינות המעשיות.

על הפרץ

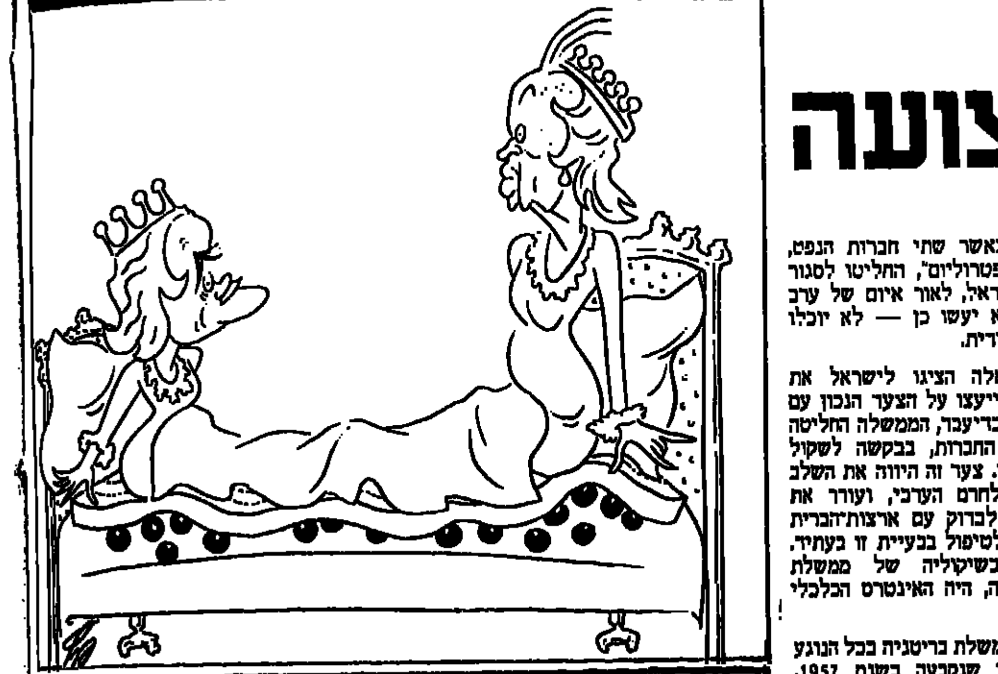

בדיחות קלון

„חזרו לפנות אלי במלה „אתם" — אומרת רופאת שיניים, יוצאת רוסיה, ביום שלאחר חשיפת קלמנוביץ'

מאת שלמה סלוצקי

ראש המוסד לשעבר, מאיר עמית, לא נשמע כעוס במיוחד, כאשר העניק ראיון לרדיו בבוקר יום ב'. הוא זרק לחלל האוויר את המשפט הנחרץ: „לדידי כל עולה מרוסיה צריך להיחשב מרגל פוטנציאלי", והוסיף כי „אני מתפלא, שנחשפו בארץ מקרים כה מעטים של מרגלים מקרב עולי רוסיה".

מדבריו יוצא, שכל אחד מ־165 אלף עולי רוסיה, שהגיעו לארץ החל משנות ה־70, הם בבחינת חשודים. חלק לא מבוטל מהם, ששמע את הקולות ברדיו וראה את הכתבות, נאלץ בימים האחרונים לענות, פעם אחר פעם, על השאלות המטרידות. אני מכיר אשה צעירה אחת, מיוצאי רוסיה: היא רופאת שיניים, מאלה שאינם עושים הון מתחלואי האחרים, משום העדפתן לעבוד במרפאות שיניים של קופת־חולים. היא ודאי אחת מאלה שביום ב' פתחו כהרגלן את הרדיו וקיבלו דרך גלי האתר יריקה בפרצוף, ואת אות המרגל הפוטנציאלי על המצח.

„מהבוקר אני מרגישה את זה" — אמרה לי ביום שלאחר הגילוי — „אנשים מסתכלים עלי ולא יודעים אם לשאול או לאו. ועקיצות ובדיחות כל היום, שבכלל וכלל אינם מבדחות, והכל בגלל אחד שאומרים עליו שסרח, מבין קהילה של מאות אלפים.

„חזרו לפנות אלי במלה „אתם" — היא אומרת, ועיניה עצובות בשל הבדיחות והצחוקים השבים למראה כותרות העיתונים בהווה — „והיה כבר מי שאמר לי, כאילו בצחוק, שאולי אני אכניס משדרי רדיו לתוך הסתימות, כמו בסרטים. וגם זה בכלל לא היה מצחיק".

בקהילת יוצאי רוסיה בארץ יש השונאים היום את קלמנוביץ', גם טרם הוכחה אשמתו, ולפני שנאמד גודל הנזק שגרם. אם בכלל. שונאים אותו, כפי ששנאנו אנחנו את היהודים שסרחו בעסקים כלכליים בארגנטינה, ארץ מולדתי. היהודים שמעשיהם גרמו גינויים ורדיפות על קהילתינו וחיזקו את הקלון, שבלאו־הכי היה עלינו כיהודים. בשל חידות ברית־המועצות בארץ, יש התחששים — כפי שלבטח חוששים הערבים אזרחי מדינת ישראל מפני מירקם היחסים בינינו לבינם, כאשר מתבצע פיגוע חבלני. ואולי אנחנו נוהגים כלפי המיעוט השונה שבתוכנו, ככל העמים: בהכללה ובחשד.

מבחני „נאמנות" לערביי עכו

מאת קאסם זייד

ראש עיריית עכו, אלי דה־קאסטרו, איש המערך, כנראה חושב שעל־ידי מדיניות בסגנון בת היענה, בפרשת פיטורי עשרת העובדים הערבים מהעירייה, יוכל ליהנות משני עולמות. שתיקתו אולי תמצא־חן בעיני נציגי הליכוד, אך הוא יתקשה לזכות באמונם של הנציגים הערבים בעירייה.

גם אם נניח שהפיטורים נעשו בהעדרו של ראש העיר, וללא ידיעתו והסכמתו, הוא לא היה אמור למלא פיו מים לנוכח ההשתוללות של נציגי הליכוד בעירייה. אלה, בישיבה מיוחדת שנועדה לדיון הפיטורים, שרו את „התקווה", כדי — לטענתם — „לחשוף את פרצופם האמיתי של חברי רק"ח, המסתתרים מאחורי מסכות כאשר הם מדברים על דו־קיום". קשה להבין כיצד יכול דה־קאסטרו — שמתכסה בנוצות של שוחר דו־קיום והבנה יהודית־ערבית — להחריש נוכח הפרובוקציה של סגנו מהליכוד, דוד בר־לב, שאמר כי נאמנותם של הערבים תבחן בשירת „התקווה".

דומה, שעל ידי מעשה פגע בר־לב פגיעה חמורה ברקמת היחסים הטובה השוררת כל השנים בין היהודים והערבים בעיר. אם באמת מאמין דה־קאסטרו בדו־קיום, היה עליו לנזוף בסגנו ואולי אף לפטרו כאשר זה ביזה את המנון „התקווה" ושיחק לידי הקיצוניים.

אהבת הכיסא

דה־קאסטרו, כראש עירייה שהוא למעשה בעל־הבית, לא היה צריך בשום אופן להניח לאנשי הליכוד לבזות את „התקווה" כשחבריו מהמערך לקחו חלק בביזויה. שתיקתו מוכיחה שהסכים למעשה האווילי של אנשי הליכוד. הפרשה העגומה חושפת את חולשתו של ראש העיר שאינו מגלה מנהיגות. נראה, כי תאוות השלטון ואהבת הכיסא הסיחה את דעתו של דה־קאסטרו מהעניין המרכזי והחשוב — נושא הדו־קיום בשלום בין שתי האוכלוסיות בעיר.

נגרר אחרי הליכוד

גורמים ערביים בעכו מעידים, שהתנהגותו של ראש העיר השתנתה בזמן האחרון. השינוי מתבטא, בהיגררות אחרי הליכוד והקיצוניים במועצת העירייה.

חבר מועצת העירייה, רמזי ח'ורי, טוען שכאשר ביקש מראש העירייה הסבר להתנהגותו בפרשת פיטורי עשרת העובדים הערבים, ענה לו דה־קאסטרו: „קוראים לי אש"ף ברחוב היהודי". ח'ורי שאל אותו בתגובה, האם הוא מנסה עכשיו להידמות לכהנא. ח'ורי מזכיר לראש עירו, שהוא קיבל בבחירות האחרונות קולותיהם של 1,500 ערבים, ועתה הוא פוגע הן במעמדו והן בעתידו שלו כראש העיר.

ראש עיריית עכו, אלי דה־קאסטרו, מנסה ליהנות משני העולמות: נגרר אחרי פרובוקציות של אנשי הליכוד במועצה, אך ממשיך להתהדר בנוצות של שוחר הבנה יהודית־ערבית

אם ראש העירייה לא יתנער ואף יגנה את התנהגותו המבישה של סגנו, לא מן הנמנע שאנשי הליכוד, ודווקא בשנת בחירות, ירכבו על סוס ההסתה נגד האזרחים הערבים. דה־קאסטרו יהיה הראשון שישלם את המחיר על כך. הוא שכח כנראה, שנבחר לראשות העירייה הודות לקולותיהם של תושבי עכו ערבים.

להתנהגותו הבלתי מובנת של דה־קאסטרו בפרשה כאובה זו יש הסבר אחד: אולי החליט שמשתלם לו לוותר על קולותיהם של בוחריו הערבים ולהתחרות על קולות אנשי הימין היהודים. הוא עלול, במקרה זה, לצאת קרח מכאן ומכאן. מצד אחד, הוא לא יזכה בקולותיהם של התושבים הערביים. מצד אחר, הוא לא יצליח להתמודד עם הליכוד על קולות אנשי הימין היהודים.

תושבי עכו הערבים שומרים במשך שנים ארוכות על הדו־קיום בעיר. גם כיום הם לא יתנו לפרובוקציות להעכיר את רקמת החיים המשותפים. הסכמתו של דה־קאסטרו לפטר 10 פועלים ערבים על רקע השתתפותם בשביתת „יום השלום" מהווה פגיעה חמורה ברגשותיהם של כל האזרחים הערבים בכלל ושל תושבי עכו הערבים בפרט. יש להצטער על כך, שעיריית עכו היתה מקום העבודה הציבורי היחיד במדינה, שהחליט להעניש את הפועלים הערבים. ענישה זו סותרת את הודעתו של מזכ"ל ההסתדרות וחבר מפלגתו של דה־קאסטרו, ישראל קיסר, שיעניק הגנה מקצועית לכל פועל ערבי שיפוטר על רקע השתתפותו בשביתת „יום השלום".

חשש מתקדים

חברי העירייה הערבים חוששים, שהחלטת פיטוריהם של עשרת הפועלים הערבים תגרור החלטות דומות במקומות עבודה אחרים בארץ. לדעתם, על דה־קאסטרו לנהוג אחרת כמי שעומד בראש העיר המעורבת הגדולה ביותר (יהודים וערבים). הם עדיין מתרפקים על הימים, שבכוחות משותפים של יהודים וערבים הצליחו לעצור את כהנא ולמנוע את כניסתו לעיר. לדבריהם, שתיקתו של דה־קאסטרו כיום היא מעין הזמנה לכהנא לבקר כאורח רצוי בעיר ולזעזע בכך את מערכת היחסים היהודית־ערבית הנשמרת זה 40 שנה.

קשה בקלחת זו שלא להתייחס למבחני הנאמנות, שאנשי הליכוד מנסים לעשות לאזרחים הערבים. המנון „התקווה" ודגל הלאום מנוצלים כעילה למבחנים אלה. חבר הכנסת, מאיר אבידוב מהליכוד, ניסה לפני שנה לעשות תרגיל דומה. אבידוב, שהגיש בזמנו הצעת חוק לכנסת לחייב את כל מוסדות הציבור להניף את דגל הלאום על בנייניהם, אמר בזמנו: אני רוצה להגיע לאום אל־פאחם, כדי לראות אם ראש העירייה אכן מניף את דגל הלאום.

ערביי ישראל, שהוכיחו את נאמנותם למדינה, אינם נזקקים למבחני הנאמנות של אבידוב, בר־לב ודומיהם. על השניים לדעת שערביי ישראל אינם מערערים על המנון התקווה, למרות שהוא אינו מדבר אל ליבם ואינו מבטא את רגשותיהם. ביחס לדגל הלאום, כל מוסדות הציבור הערביים מניפים אותו ביום העצמאות ובאירועים אחרים, כמו שאר מוסדות הציבור בישראל.

מאז קום המדינה, לא היה שום פורום ערבי שקיים דיון בשאלת „התקווה", אם כי אישים ערבים שנשאלים לדעתם על ההמנון, אינם מסתירים את דעתם, כי אין בו ביטוי לרגשותיהם והם מייחלים ליום שבו ישונו מילות ההמנון ויהיה בו ביטוי לרגשותיהם של כלל אזרחי המדינה. עם זאת, שאלת „התקווה" אינה מטרידה את האזרחים הערבים ואינה מדירה שינה מעיניהם. ההתייחסות לשני הסמלים הלאומיים היא מכבדת, הן מתוך כיבוד רגשותיהם של האזרחים היהודים והן מתוך כיבוד חוקי המדינה. מי שמנסה להתגרות באזרחים הערבים על־ידי ביזוי שני סמלים אלה, הוא־הוא שפוגע בהם.

רק עם הגב אל הקיר

הסורים עוסקים באחרונה ביתר אינטנסיביות בפיתוח נשק לא קונבנציונאלי. המסר הסורי, בעקבות גילויי ואנונו. ברור: לכם יש אטום ולנו — גז עצבים ☐ מאזן אימה מסוג חדש

מאת אורי הורוביץ

העיתון הבריטי „סנדיי־טיימס" פירסם השבוע בכותרתו הראשית, שבידי סוריה ראשי נפץ המכילים מיכלי גז, עבור טילים המסוגלים לפגוע במרכזי אוכלוסיה בישראל. עוד מסר העיתון, שסוריה אמורה לקבל בשנתיים הבאות טילי אס.אס.23, המסוגלים להגיע לכל מטרה בישראל.

המפעל עליו מדובר הינו מפעל למחקר, פיתוח ויצור אמצעי לוחמה כימיים, המצוי בצפון סוריה. אם הסורים אכן עוסקים ביצור נשק כימי, כבר מצויים בידיהם טילי קרקע־קרקע מסוג „סקאד", שאפשר להתאימם להובלת נשק כימי.

השבוע ציין שר הביטחון, שטילים כאלה עלולים לפגוע בתל־אביב, תוך שהוא מזהיר את הסורים, שאם יפעילו נשק שכזה, תשיב להם ישראל מנה אחת אפיים.

טייס איראני שנחשף לגז חרדל. העולם לא הזדעזע (צילום: אי.פי.)

לא מכבר אמר ראש אמ"ן, בהרצאה שנשא ביום עיון על סוריה ב„אפעל", שגילויי ואנונו גרמו לסורים לעסוק ביתר אינטנסיביות בתחום הנשק הבלתי קונבנציונאלי. יש גם הסבורים, שהיו אלה דווקא הסורים ש„שתלו" את הידיעה הנוכחית ב„סנדיי טיימס", בתגובה לגילויים שהופיעו באותו עיתון עצמו מטעם ואנונו, על הכושר הגרעיני של ישראל. אם השוואה זו נכונה, רומזים בכך הסורים למעצבי המדיניות בישראל: אנו לא נבהלים מהנשק הלא־קונבנציונאלי שלכם. גם אנו עוסקים בכך. כך נוצר „מאזן אימה" — לכם אטום, ולנו גז עצבים.

נשאלת כמובן השאלה אם הסורים עלולים להשתמש בנשק שכזה, ואם אכן ישתמשו בו, האם יהיה זה ביוזמתם או רק כאשר יידחקו לסיטואציה בלתי אפשרית מבחינתם, כמו כיבוש דמשק למשל.

מקסימום אבידות

מושכל ראשון בראיית הסורים את המלחמה הבאה נגדנו הוא — הרצון הסורי לגרום למקסימום אבידות במדינת ישראל. לכן, השימוש בגז עשוי להיות מבחינתם עוד אמצעי, משלל האמצעים האחרים, שהסורים עלולים להשתמש בהם נגדנו. הסורים, שמאז מלחמת יום הכיפורים מנצלים את קלף הרגישות הישראלית לחיי אדם, מבינים היטב שישראל רואה בריבוי האבידות פגיעה „בבטן הרכה" שלה.

ראייה סורית זו התחדדה במיוחד במלחמת לבנון, שאז עסקו מנהיגי ישראל באינטנסיביות יוצאת דופן בשחרור מספר חיילי צה"ל, שנפלו בשבי המחבלים והסורים. כן הבינו הסורים, שמספר הנפגעים בלבנון היה מהגורמים הראשיים שהביאו את ישראל לסגת מאותה מדינה. לפי תפיסה זו, עשוייה ישראל לשנות תפיסות פוליטיות וצבאיות בראייה האסטרטגית, אם תחשוש מריבוי אבידות. האיום הטוב ביותר, אם כך, הוא האיום בנשק לא־קונבנציונאלי.

העולם לא התרגש

יש גם לשים לב לכך, שבמלחמה הנמשכת כבר שבע שנים בין איראן לעיראק, שהפילה כבר מאות אלפי חללים, נהרג חלק (אמנם חלק זעיר) כתוצאה משימוש שעשתה עיראק בגז נגד חיילי הצבא האיראני. השימוש לא גרם להתרגשות מיוחדת בעולם המערבי. למעט עזרה מסויימת שנתנו מספר מדינות באירופה המערבית לנפגעים האיראנים, וכן ועדה לא מחייבת של האו"ם שבדקה את הנושא לפי דרישות איראן, דבר לא אירע. ואף אם השימוש בנשק כזה אסור על פי אמנת ז'נבה, לא חשבו הסורים שזה מחייב אותם כפי שזה לא מחייב את העיראקים.

הסורים הבינו, שעל אף גילויי ואנונו חזר העולם לשיגרה. מעבר לסקופ העיתונאי ואולי להתעניינות הנורוטית בגורל המים הכבדים, שסיפקו לישראל לפני 30 שנה, לא נעשה דבר נגד ישראל על־ידי העולם, מעבר לנענוע־ראש של אי־הסכמה עם ישראל בנושא, וכהתנייה שהפירסומים היו נכונים.

הדברים היחידים שמתפרסמים הם על דרכי ההתגוננות של האוכלוסיה האזרחית או של צה"ל נגד אמצעים שכאלה. בספר שיצא לא מזמן על־ידי המכון ללימודים אסטרטגיים של אוניברסיטת תל־אביב בעריכת אהרון לברן, ששמו „מאזן הכוחות במזרח־התיכון", נמסרו בנושא מספר משפטים: „אין הרבה מידע על היכולת הכימית של ישראל. בצד דיבורים מעטים על יכולת אטומית, דיברו גם מעט על יכולת כימית ועל כך שכל מדינה שיש לה יכולת ליצור תשתית בתעשיה כימית, יש לה גם היכולת ליצור גז ו„עיל", היכולת הכימית בתחום המתקפה וגם לשגר את הנשק הזה. ידוע שישראל התאמצה לפתח מערכות נגד אפשרות של מתקפה כימית. כמו כן, צה"ל מתאמן בשימוש בציוד זה. כן מתאמן הסקטור האזרחי בתחום זה".

התאמה לוגית

עד היום הוכיחו הסורים זהירות בהפעלת אמצעים, אפילו היו אלו אמצעים קונבנציונליים. במלים אחרות, הם אינם נוהגים להפעיל „טנק על זבוב" ויש אצלם התאמה לוגית בין מטרות לאמצעים. נראה שגם אם לא יהססו להפעיל נשק לא קונבנציונלי על „האויב הציוני", הם יעשו זאת רק כשגבם אל הקיר, אחרי שיקבלו לכך „אור ירוק" מברית־המועצות (כמי ששולטת עד היום על הכלים האסטרטגיים שהיא מספקת לסורים). הם יעשו זאת רק בסיטואציה, שבה מכת התגובה שמסוגלת להנחית תהיה פחות מכאיבה להם מאשר הם מסוגלים להכאיב לישראל.

בלי פאניקה, בבקשה

מחשש לעורר בהלה בציבור לא נמסר לרשות הרופאים האזרחיים כל חומר הדרכה בכתב ולא נערכים קורסים כיצד לטפל בנפגעי גז עצבים

מאת יוסף שמי

„גז עצבים מהווה נגזרת של זרחן אורגני הדומה לחומר הדברה נגד חרקים הנמצא בשימוש נרחב בחקלאות", אומרת ד"ר רות קיצס, מנהלת יחידה לפרמקולוגיה קלינית בבית־החולים „כרמל" בחיפה.

נגזרות זרחן אורגני מנטרלות את פעולת האנזים בשם כולינסטראז. כתוצאה מזה מופיעה הצטברות של נוירוטרנסמיטר במערכת העצבים. הנוירוטרנסמיטר הוא חומר טבעי המפעיל באופן נורמלי את מערכת העצבים. הנזק הנגרם מגז עצבים (ניטרול הכולינסטראז) מוצא לו את ביטוי במערכות שונות בגוף וגורם לבחילה, הקאה, כאבי בטן, הפרעות בריאה, הפרשת יתר של רוק וזיעה, כאבים ולחץ בחזה, התכווצויות שרירים, כאבי ראש, בילבול ואובדן הכרה.

קיים טיפול, אך בעיקר רצוי מאוד טיפול מנע, נטילת כדורים לפני המגע עם גז העצבים. את הכדורים נוטלים כמה פעמים ביום. הטיפול לאחר המגע עם הגז מורכב יותר וכולל גם זריקות. המזרקים מכילים אטרופין.

בדו־שבועון „הרפואה" החל במארס 1985 פירסם כתבות של אנשי חיל הרפואה בנושא התגוננות נגד אמצעי לחימה כימיים. בין השאר נכתב שם, כי מאחר שהנושא שמור בעיקר לרפואה צבאית, מן הדין לפרסם מידע גם בכתב המופנה לכלל ציבור הרופאים. צויין, כי „חומרי לחימה כימיים הם רעלים חזקים מאוד במינונים נמוכים. הפעלתם כנגד יחידות צבא או אוכלוסיה אזרחית תגרום לתחלואה או תמותה של נפגעים רבים. הטיפול מחייב הערכה אירגונית ורפואית מיוחדת כנגד אסון המוני בממדים שלא הכרנו עד היום".

בהמשך סוקרים שני המחברים, י. שמר ומ. רווח, את השימוש בגזים בשדה הקרב, החל מימי מלחמת העולם הראשונה ועד למלחמת עיראק־איראן. בהמשך נמסר על שיטות התגוננות, בעיקר בעזרת מסכות, מסנני אוויר, כיסויי בגדים ועוד. הצד הרפואי לא זכה להסבר ממשי במאמר זה.

בעת הכנת הכתבה פנינו לדובר משרד הבריאות כדי לקבל מאנשי מקצוע הסבר מתאים על התגובות המאפיינות הרעלת גז עצבים, והטיפול האפשרי לפני ואחרי ההרעלה. דובר משרד הבריאות הפנה אותו לדובר צה"ל. כך גם עשה דובר מגן־דוד־אדום. רק דובר מרכז קופ"ח התייחס בהבנה לבקשתנו, ואכן ד"ר רות קיצ'ס נתנה לנו הסבר תמציתי על אודות הסכנות והטיפול האפשרי בשעת חירום. בתשובה לשאלה, למה אין קורסים מתאימים לרופאים המגישים שירות לאוכלוסיה אזרחית, נאמר לנו, כי הנושא הוא סמכות קצין רפואה ראשי וגורמי צה"ל.

ברשות הרופאים אין כל חומר הדרכה בכתב. כולם חוששים מבהלה בקרב הציבור. זה מזכיר בדיחה פולנית משנות החמישים: אורח תמים שאל מה לעשות בעת התקפה אטומית. הוא קיבל תשובה פטריוטית־סוציאליסטית: במקרה כזה עליך להתעטף בכטאונה של המפלגה ולזחול לכיוון בית הקברות, הכל בלי לעורר פניקה.

סיפור אחר מספר על עיר יוונית נצורה בשם אמיקלה. על התושבים נאסר לדבר על המצור. התושבים המשיכו בסדרי חיים רגילים. כאשר באה ההסתערות כולם היו נתונים בשינה של אחרי ארוחת צהריים והעיר נפלה בלי שמישהו הטריח את עצמו למאבק של התגוננות.

עובדות

מלחמה כימית:
שימוש בחומרי רעל לצרכי מלחמה.

מלחמה ביולוגית:
הפצת מיקרו־אורגניזמים גורמי מחלות או טוקסינים.

ההבדל ביניהם: אמצעי הלחימה הביולוגיים מתרבים מעצמם. לא ידוע על שימוש באמצעי זה.

מי ומתי השתמשו באמצעי לחימה כימיים (המדובר בגזים, במיוחד בגז חרדל).

★ בימים קדומים — זיהום בארות על־ידי הטלת פגרים; הטלת גופות רקובות לאתרים נצורים.
★ מלחמת עולם ראשונה — 1914־1918 — הגרמנים בחזית איפר בצרפת; הצרפתים בחזית ורדן.
★ מלחמת איטליה־חבש בסוף שנות ה־30 — האיטלקים.
★ מלחמת יפן־סין בשנות ה־30 — היפנים.
★ מלחמת קוריאה בראשית שנות ה־50 — האמריקנים (בקוטלי צמיחה).
★ מלחמת וייטנאם בסוף שנות ה־60, ראשית שנות ה־70 — האמריקאים (בקוטלי צמיחה).
★ מלחמת מצרים־תימן בשנות ה־60 — המצרים.
★ מלחמת איראן־עיראק המתנהלת בשנים אלה — העיראקים.

מתי לא השתמשו?
במלחמת העולם השנייה.

מותר או אסור?
השימוש באמצעי לחימה כימיים או ביולוגיים נאסר על־ידי הסכם ז'נבה ב־1925. מלבד יפאן וארה"ב, כולם חתמו על ההסכם הזה.

מקורות: האנציקלופדיה העברית, אנציקלופדיה בריטניקה.

(פל)

קחו חופשה. אל תלכו הביתה

מי שחורט על דגלו האמנותי את המאבק הפוליטי — לא בורח מאבק השריפה

מאת גיורא מנור

קשה להאמין שיכול להיות בנמצא מחזה אקטואלי מדי. אבל עובדה, בחג המחזה המקורי, המתקיים בתיאטרון הלאומי שלנו, מורגש בצורה מעוררת חששות, שבטלו המחיצות בין בימה ורחוב, בין אמנות ופוליטיקה. ואנחנו התפללנו למחזה רלוואנטי, עכשווי, בעל מודעות חברתית, כזה הקשור בטבורו למציאות!

גדליה בסר ויהושע סובול הודיעו על התפטרותם מניהול תיאטרון חיפה. האם הם עשו זאת בגלל המהומות וההתפרעויות של אנשי כהנא והתחיה, או שעכשיו יגלגלו את האשמה עלינו, המבקרים, שכאיש אחד מצאו את „סינדרום ירושלים" שלהם לקוי, מבולבל ומשעמם?

אני יכול להבין, שלשניים נשבר, שנמאסה עליהם המלחמה המתמשכת נגד המסיתים למיניהם. אבל לגבי אמני בימה, עיתוי התפטרותם גרוע מאוד. הם נותנים פרס לאוייביהם — שהם אויבי כל קידמה בארץ, סרבני כל משא ומתן ותרנים בלתי נלאים נגד שלום באיזורנו.

מי שחורט על דגלו האמנותי את המאבק הפוליטי, אסור לו להבהל מריח אבק השריפה. ב„סינדרום ירושלים" מבקשים השניים להוכיח, שאת חורבן בית שני גרמו הקנאים למיניהם. אני מסכים. אבל האם מסקנתם היא להתקפל, לפנות את הבימה (במובן הסימלי, הכללי ובמשמעות הממשית, הצרה של המונח) לגאולה כהן, יובל נאמן ונושאי כליהם?

ושוב אנחנו, המבקרים המקצועיים, נאלצים להגן על יוצרים, גם כשיצירתם החדשה אינה הצלחה אמנותית. האם יש לחזור ולהדגיש בפעם המי יודע כמה, שאין קשר בין טיב היצירה לזכותה להיראות ולהישמע?

התפטרותם של המנהלים האמנותיים של תיאטרון חיפה אינה יכולה לשנות כהוא זה את טיב הצגת ה„סינדרום". ואיני חש נקיפות מצפון או רגשי אשמה, על שגם אני מצאתי אותה לוקה בחסר. אם להתאים את פסוקו הנודע של וולטר למצב הנוכחי: גם אם אין ההצגה מוצאת־חן בעיני, אני מוכן להלחם בכל נפשי על זכותו של התיאטרון להציג גם הצגות גרועות. כי אין הצגות טובות בלי רעות, אין הצלחות ללא כשלונות. רק הבינוניים ניצלים מהקצוות, ושומרים על מקום טוב באמצע.

יהיה זה יום שחור לתיאטרון, ובעצם לכולנו, אנשי תיאטרון או סתם אזרחים, כי מוותרים יוצרים כמו סובול ובסר על זכות הדיבור שלהם.

ואני מאוד מקווה, שאין ההתפטרות תרגיל בעיצוב דעת־קהל, נסיון לאלץ את הנהלת התיאטרון ואת עיריית חיפה לחדש את המנדט של ההנהלה האמנותית בתיאטרון חיפה, כי יימצאו כאלה, שיקפצו על המציאה להיפטר משני האישים, המטרידים את מנוחת הריאקציונרים למיניהם. זהו משחק מסוכן בכל עת, ובמיוחד במצב הנוכחי, שהוא רגע של אמת, ואולי הסיכוי האחרון לחלץ את מדינת ישראל ממלכודת המלחמה האכזרה עם הפלשתינים.

הלם קרב הוא תופעה מוכרת, אבל אסור שהיא תגרום לכניעה. אז קחו לכם חופשה, גדליה ויהושע, ואל תהפכו את חג המחזה המקורי לחינגה של בריונים ומסיתים.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מאת דורית גפן

דרמה מרגשת, סיפורים מרתקים

אם תצליח התוכנית „בשידור חוקר" להביא לגילויים של ארבעת ילדי משפחת מרשל, והללו יאוחדו עם אמם, אשר בית־המשפט הורה, כי עליהם להיות בחזקתה, דיינו.

לאחר פסק־זמן ארוך למדי (והיתה שביתה באמצע) שוב הביאו לנו מפיקי התוכנית כמה וכמה שיחזורים של מקרי פשע חמורים, וכן תזכורת לגבי מקרים ששודרו בתוכניות קודמות, שפוענחו. יחד עם זאת הסיפור של סוזן מרשל, שבעלה הוציא מידיה את ארבעת ילדיהם, והסית אותם נגדה תוך שהוא מקנה להם חינוך חרדי, סיפור זה, שלא היה בו רצח ודם, היה מרגש ביותר. קשה היה שלא להזדהות עם האם, שביקשה את עזרת הצופים לסייע לה למצוא את ילדיה הקטנים. ואמנם, בתום השידור שמענו על קריאות רבות שהגיעו לאולפן ואשר עוררו תקווה, כי הילדים יימצאו ויוחזרו לאמם.

אולי זו רק התרשמות מקרית, אך יש פער מסויים בין ההופעה של החוקרים המשטרתיים — לאחר שיחזור המקרה — כאשר הם מציגים את שאלותיהם לצופים, לבין מלאכת השיחזור עצמה, שמבוססת כמובן על חקירות המשטרה ועל הממצאים שנמצאים ברשותה באותה פרשה. פער זה הוא לטובת השיחזור. אך יתכן, כי אותם חוקרים (ברוב המקרים קצינים), הממונים על החקירה, מתרגשים קצת מההופעה בטלוויזיה.

סיפור מרתק בפני עצמו בתוכנית היה קשור בשור המוויין של הקצב ושדי, אשר הבדיקה הבליסטית של הכדור שנורה בו גילתה, כי הוא נורה מאותו כלי־נשק שבו נורה שמואל זהבי, אשר את תיאור מקרה הרצח שלו, שטרם פוענח, ראינו בתוכנית קודמת.

קשה שלא להחמיא כל פעם מחדש לצוותי התיחקור ולבמאי השיחזורים של המקרים השונים, שעושים עבודה מצויינת, והופכים את המקרים שעליהם קראנו לפעמים רק כמה שורות בעיתון, לדראמה בלשית. אלא שלא באשמתם חסר בה תמיד הסוף, כלומר, פתרון התעלומה. אולי בתוכנית הבאה.

מגיבים ומנגבים

כמעט כולם אוהבים לנגב חומוס, אך מאז התחקירים של רפי גינת ב„כלבוטק", שהוציאו לרבים את התאבון, נמצאים חובבי הטחינה והלבנה במצוקה — האם הם יכולים להמשיך ולנגב אותם, או שגם בתוכם מצויים כל אותם אויביי המעיים.

כפי שאפשר היה לראות, החומוס הפך בעקבות שתי התוכניות ללהיט תקשורתי, שכל נגבן הביע את דעתו עליו, מסתם עמך — ועד לאישי ציבור. שהרי אצלנו מגיבים על כל דבר. אין אפס. עכשיו חסר רק שיחרסו לעם ישראל את הפלאפל, ואז אנחנו ממש בצרות צרורות.

כעת, כשגם החומוס הוא כבר לא מה שחשבנו שהוא, צריך רק לבדוק האם הגילויים של „כלבוטק" באמת „הזיזו" לבעלי אותן המסעדות, שעליהן נפסק, כי החומוס שלהן אסור ומסוכן למאכל. אך לא פחות מעניין יהיה לבדוק האם הישראלי המצוי, לאחר שסיים להתרגש ולהתפעל מכל אותם מליוני חיידקים, שמכניסים לו בתוך צלחת תמימה למראה, מסיק את המסקנות, ולא אוכל שם יותר, או שהוא פשוט מתעלם מההאזהרות.

עת החגיגות

חיים באר - מימד נוסף

ספרו החדש של חיים באר „עת הזמיר" זיכה אותו בראיונות נרחבים ורחבי היקף בעתונות השבת, ורק טבעי היה שגם „סוף־ציטוט" יארח את חיים באר. ואמנם, ירון לונדון הקדיש לו את כל התוכנית. אלה אשר קראו את הראיונות של סוף־השבוע השכילו אך במעט, אך בכל זאת יש משהו בלתי אמצעי בשיחה מצולמת, הנותנת עוד מימד לראיון.

אף שבאר טרח והסביר, כי אין מדובר ברומן־מפתח, גם אם הרמיזות הן פרי דמיונו, הרי לפחות הזמן והאירועים שברקע פעילותן של אותן דמויות הם אמיתיים, או כפי שאמר באר, אחד לאחד. לאחר „נוצות" היתה ציפיה לספר חדש של באר, והעובדה ש„עת הזמיר" מטפל כשבר שקרה לציבור הדתי־לאומי יש בה יותר מאשר סטירות לשמה, אלא הארה מבפנים לאחר התהליכים החברתיים־פוליטיים המרתקים והמשמעותיים ביותר במציאות הישראלית. כל זה הופך את „עת הזמיר" לספר שרבים בוודאי ימהרו לקנות ולקרוא. גם אני.

קידום מכירות

מני פאר - בדיחות שדופות

יש משהו כמעט פאתטי בבדיחות השדופות של מני פאר, המנסה להצחיק אותנו, ובקושי מצליח להצחיק את עצמו. פאר סבור כנראה, כי מוטב בדיחה גרועה מאשר מעבר שיגרתי מאמן לאמן.

תוכניתו של פאר משופעת באמנים־זמרים, ודווקא טובים. וזהו כמעט הנכס העיקרי שלה. אמנם אפשר לטעון, כי יש כאן משהו מקידום המכירות של אותם זמרים, אך זהו פרט משני. שדרי התוכנית „ממני" היא תוכנית בידור, ולא פחות מאשר היא מקדמת אולי את המכירות של תקליט או תוכנית חדשה של זמר ואמן זה או אחר, האמנים המופיעים בה מקדמים אותה, ונותנים לה את הקצת שיש בה, ולאחרונה, גם הקצת הזה הולך ומתמעט ביגיעה כבדה.

וכמו שלמיכאלי יש את שלמה ניצן כך יש לפאר את טוביה צפיר. הפעם בחיקוי פיזיונומי מעולה של „חמסן" החומוס רפי גינת.

בחזרה למים הקרים

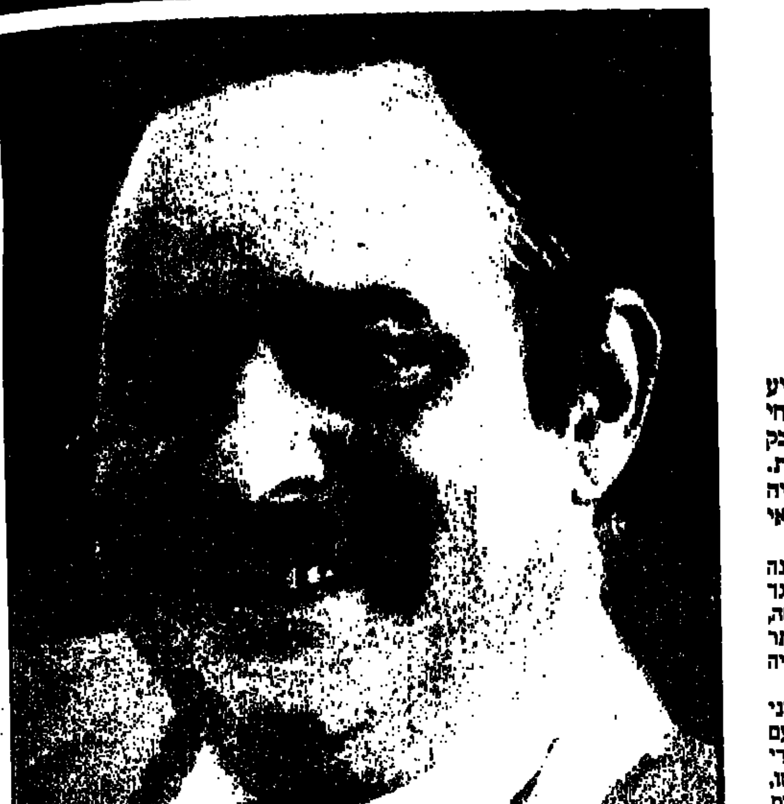
ז'אק פאריזו - בדלן „שרוף"

שר האוצר המצליח, ז'אק פאריזו, שוב נושא את דגל הבדלנות של מחוז קוויבק, לאחר פרישת המנהיגים הקודמים, שלא עמדו במשימה

מאת גלעד דותן, קנדה

ב־1976 נפל דבר בקוויבק, שהפתיע את תושבי „המחוז היפה", את אזרחי קנדה ואת העולם כולו: מפלגת קוויבק הבדלנית זכתה בנצחון מוחץ בבחירות. יותר מאשר נצחונה של המפלגה, היה זה נצחונו האישי של רנה לווק, עיתונאי כריזמאטי שפנה לפוליטיקה.

לווק ידע שהמציאות הפוליטית איננה פשוטה: התמיכה בו היתה יותר הצבעת־נגד כלפי המפלגה הליברלית השלטת, שהובסה, מאשר הבעת תמיכה בסעיף החשוב ביותר במצע מפלגתו: פרישת קוויבק מהקונפדרציה וכינון מדינה קנדית־צרפתית עצמאית.

רעיון הריבונות מכרסם בליבם של מיליוני דוברי צרפתית, שמעולם לא השלימו עם כיבוש המושבה „צרפת החדשה" על־ידי בריטניה ב־1760. אולם הקוויבקים חששו, שהפרישה תהיה כרוכה במפולת כלכלית חמורה. כדי להרגיע את החוששים הציע לווק ב־1980 לקיים מישאל־עם, על פי נוסחה לה קרה „ריבונות־זיקה". הכוונה היתה להקים מדינה ריבונית מבחינה פוליטית, שתשמור על כל קשריה הכלכליים עם קנדה, לרבות שימוש בדולר הקנדי. 60 אחוז מהמשתתפים במישאל דחו אפילו את הנוסחה המרוככת. זה כלל, כמובן, כמעט את כל האוכלוסיה דוברת האנגלית במחוז, אבל גם כמחצית הפראנקופונים התנגדו.

משבר במפלגה

בבחירות 1984 החליט לווק להקפיא את סעיף הפרישה. הדבר גרם למשבר מיידי במפלגת קוויבק. קבוצת בדלנים „שרופים", שלא השלימה עם צעדה זה של מנהיגה הבלתי מעורער של המפלגה, פרשה ממנה לחלוטין. הדמות הבולטת ביותר בתוכה היה מי שהיה שר האוצר בממשלת לווק — ז'אק פאריזו. לזכותו נזקף השיפור הניכר במצבו הכלכלי של המחוז. בבחירות הפסידה המפלגה הבדלנית, ולאחר שמונה שנות היעדרות חזרה המפלגה הליברלית לשלטון.

מארק ג'ונסון - יורש „חיוור"

לפני כשנתיים החליט לווק לפרוש מהנהגת מפלגתו. את מקומו ירש פייר מארק ג'ונסון, שחרף שם משפחתו הוא פראנקופוני מבטן ולידה. ג'ונסון התגלה כמנהיג חלש מכל הבחינות. הוא הציע נוסחה אשר לה קרה „אישור לאומי", שמשמעותה הגברת משקלה של קוויבק בתוך הקונפדרציה. אישיותו החיוורת, היעדר אוריינטציה והיעדר כשרונות ארגוניים, החלישו את המפלגה בצורה מדהימה: מספר חברי המפלגה ירד תוך זמן קצר מ־300,000 ל־58,000.

אישיות חזקה

ג'ונסון התפטר בקול ענות חלושה לפני שבועות מעטים. ימים מעטים לאחר מכן נפטר רנה לווק מהתקף לב. במשך שנותיו לא הציג איש את מועמדותו להנהגת המפלגה. הבדלנים נשאו את עיניהם לעבר ז'אק פאריזו, אך הוא לא מיהר לעזוב את משרתו כמרצה למינהל עסקים באוניברסיטת מונטריאול, ולקפוץ למים הקרים. לבסוף קפץ, בדיוק יומיים לפני כתיבת דברים אלה. עם הודעתו, נמסר כי אל מפלגת קוויבק הצטרפו 9000 חברים חדשים, מה שמוכיח שהבדלנות בקוויבק חיה וקיימת.

פאריזו הודיע בפשטות: „אני חוזר משום שאני מאמין שריבונות קוויבק איננה רק תשובה, אלא גם חיונית. זו היתה הסיבה היחידה שבגללה נכנסתי לפוליטיקה לפני 22 שנה". יש לו כישורים מוכחים: אישיות חזקה, ידע ונסיון בכלכלה ופוליטיקה, אמונה בצדקת המטרה שהציב לקוויבק. האם יצליח?

טוקיו — באמצע האוקיינוס

חברת בנייה יפאנית מתכננת להקים באמצע האוקיינוס השקט עיר בגודלה של הבירה — מעין אטלאנטיס — בהשקעה של 1100 מיליארד

מאת ג'אנט סניידר

מטורפוליס, מעין אטלאנטיס שניה, תתנשא באמצע האוקיינוס. כך, לפחות, מקווה חברת בנייה יפאנית גדולה.

לחברת הבנייה שימיזו, הגדולה ביותר ביפאן מבחינת היקף המכירות, תוכניות להקים מדינת־עיר עצמאית בגודלה של טוקיו באמצע האוקיינוס השקט, הרחק מכל ארץ קיימת. הטריטוריה, ששטחה יגיע ל־700 קמ"ר, תיווצר על־ידי בניית סכר מעגלי ושאיבת כל המים מן האמצע. הארץ תשכון כמאה מטר מתחת לפני הים.

הבניה תעלה, לדברי החברה, למעלה מ־1,100 מיליארדי דולר ותימשך לפחות 12 שנים.

הפרוייקט, המכונה „מארינייישן" (מדינת־הים), יהווה בית לכמיליון בני־אדם ויצוייד בשני נמלי תעופה להבאת תיירים — אמר המהנדס של החברה, טאדאהיקו אוקומורה. המתכננים אומרים כי ברצונם לבנות גם נמל־חלל.

כל זה נראה כחזון רחוק, ולא ברור כיצד ישות כזו ללא תקדים תשתלב בחוק הבינלאומי. אומר אוקומורה: „יהיה צורך להשיב על שאלות פוליטיות וחברתיות רבות בטרם כל זה „יעבוד". יצטרכו למצוא דרכים להשגת קונסנזוס כל־עולמי".

לא אוקומורה ואף לא יתר חמשת החברים של צוות הפרוייקט רואים בתוכנית, המזכירה את הציביליזציה המיתית האבודה של אטלאנטיס אשר שקעה, לדעת אחדים, בין גלי האוקיינוס — כמגדל פורח באוויר. חברת שימיזו מתייחסת אליה ברצינות די הצורך כדי להקצות 30 מיליוני ין (2.3 מיליוני דולר) לצוותו של אוקומורה, לצרכי מחקר.

„לא נהיה מסוגלים לבצע בנייה של פרוייקט עצום כזה בכוחות עצמנו", אמר חברו היטושי קאושימה. „הרעיון הוא להזמין הצעות מצד חברות מכל רחבי העולם, ולא רק מחברות יפאניות".

כפי שהם רואים אותה, „מארינייישן" לא תהיה מושבה יפאנית אלא נמל חופשי שיתחרה עם הונג־קונג.

מדינת־הים אמנם תהיה, לדברי אוקומורה, מדינה נפרדת, אך הוא נחפז להוסיף שתעמוד איתן במחנה המערבי ועשויה לארח בסיסים צבאיים של ארה"ב, דוגמת האי דייגו גארסיה באוקיינוס ההודי, שבשלטון בריטניה. „נוכל לפעול באיזור חיץ בחלק זה של העולם שבו מתיידדים הסובייטים עם איים אחרים", אמר. בו־בזמן — הוסיף — תשתייך מארינייישן לכל תושבי תבל ועשויה לשמש כביתם החדש של האומות המאוחדות, הבנק העולמי ואירגונים בינלאומיים אחרים.

לא ברור מי, לדעתם של אוקומורה וקאוואשימה, ירצה לחיות בארגז החול האוטופי שלהם, שלדבריהם יהיה מרוחק אלפי קילומטרים מן היבשת הקרובה ביותר.

לדבריהם תיבנה מארינייישן במקום רדוד יחסית במים הבינלאומיים, אולי בעומק של מאה מטרים. לדבריהם כמה איזורים של שוניות אלמוגים, המפוזרים ברחבי אוקיינוס השקט, יהיו אידיאליים לצורך זה.

סכר ענק

החברה תקים סכר־ענק מעגלי בקוטר של 30 ק"מ ובגובה של בניין בעל 30 קומות, תעגנו על קרקע הים, תשאב את מי־הים החוצה, תערם עפר ותבנה עליו. לשם שאיבת מיליוני הטונות של מי־ים יהיה צורך בעבודת כ־500 משאבות במשך שנה תמימה.

לדעת אוקומורה, המיבצע ההנדסי הקשה ביותר יהיה בניית הסכר, שחיבורים בין מיגזריו יהיו עמידים בפני מים ובפני רעידות אדמה.

אם כל השאלות המסובכות והללו ייפתרו ואות הפתיחה יישמע, תיפתח מארינייישן לעסקים בשנים הראשונות של המאה הבאה. אוקומורה סבור, כי יש להניח שהפרוייקט יושלם בשנת 2010.

חברת שימיזו אפילו טרם הציגה את רעיונה הזה־ליורני בפני הממשלה היפאנית החדשה: „יש לנו כעת ממשלה שהיא חרשה כל־יכולה", אמר אוקומורה. „קודם לוודאי מוקדם מדי להציג את התוכנית בפני ממשלה כזו".

ארויטר

בעריכת יואב אביב

להכיר עולם במעונוע

קמפינג בישראל זו מלה נרדפת למנגל. באירופה הסטייקים אינם הדבר הראשון. קמפינג אירופי זו תרבות וזה כיף של ממש. בישראל יש כבר כמה משוגעים לדבר

המבטים המזוזים הננעצים בי בכל פעם שאני מניע את האוטו־קארוואן שלי מבהירים לי שהישראלי הממוצע אינו מורגל בשבאלה. כשאני חוזר למכונית מסיור קצר אני מוצא עליה תמיד כמה וכמה ישראלים, התלויים על החלונות ומציצים פנימה. כשאני פותח את הדלת, השאלה הראשונה היא: „איך זה לחיות ככה כל השנה?"

קמפינג ישראלי

קמפינג בישראל זה להסתלבט על שפת הכנרת, אם יש בה מים, או כים המלח או בים סוף — וזה עם אוהל סיירים קל ופתוח. הגריל הוא אחד המרכיבים היותר חשובים בקמפינג הישראלי, ובסופי שבוע הוא עובד שעות נוספות מבוקר עד ערב. אחר כך, צריך הישראלי לרוץ ולחפש פינה ללא קוצים בשדה, על מנת לרוקן את הבטן ולפנות מקום לסטייקים נוספים. עבור ישראלי באירופה, שאינו יודע מהו קמפינג אירופי, קמפינג הוא עונש. חמישה כוכבים זה סטייל.

באירופה קמפינג זו תרבות, שום מזג אוויר אינו יכול להפריע למשפחה האירופית לצאת לסופשבוע או לטיול של ממש. עבור האירופי קמפינג זה טיול רצוף חוויות והיכרויות עם תנאים טובים ובמחירים זולים.

קשה להאשים אותנו, הישראלים, בכך שעדיין איננו מכירים תרבות זו, וחרי — אנו נמצאים כבר בסוף המאה העשרים. אפשר, שתרבות זאת פסחה עלינו מכמה וכמה סיבות. האחת: מחירו של קראוואן עשוי להגיע בארץ לכמה אלפי דולרים טובים; שנית: ניצולו עלול להיות מועט יחסית, בשל גודלה של ישראל. אבל, כיום, כשגבולנו האחד כבר פתוח ומחיר הטיסה של קראוואן לאירופה זול יחסית, אפשר כבר לחשוב על רכישת קארוון נגרר או אוטו־קארוואן. אירופה המערבית מכוסה אלפי קמפינגים, שיש בהם לא רק זול, שיש בו את כל השירותים הדרושים לבילוי חופשה מהנה.

פריס, רומא מינכן

הקמפינגים ממוקמים בכל פינה, לאורך דרכים ובתוך הערים. כך למשל, בפריס ממוקם הקמפינג הענק ביער בולון, במרחק חמש דקות נסיעה משער הנצחון והשאנז־אליזה. קמפינג זה עמוס כמעט בכל ימות השנה. במינכן יש שני קמפינגים בתוך העיר וכך גם ברומא. במרבית הערים הגדולות באירופה, כולל ספרד, יש קמפינגים בעיר או בסמוך לה.

מחנות נופש אלה ערוכים ומסודרים היטב, ואין בהם כל זכר לבילוי הישראלי המכונה קמפינג. אפילו בספרד, הנחשבת מפגרת בהתפתחותה אחר מדינות אירופה, יש מחנות קמפינג מפוארים. הקמפינג האירופי מורכב ממאות מקומות חניה כפולים לקארוואן נגרר ומכונית פרטית לידו, או לאוטו קארוואן. בכל עמדת חניה כזו יש נקודת חשמל לחיבור וזאת לצורך טעינת מצברים והפעלת מכשירים חשמליים שונים. המקלחת והשירותים הינם מרכזיים, אך בדרך כלל הם נקיים ומסודרים. האירופי הממוצע יודע לשטוף את הכיור לאחר שהוא מסיים להתגלח. מים חמים עולים תשלום נוסף השווה לשקל עד שניים למקלחת.

בריכה ומועדון

מרבית הקמפינגים מטופחים, ויש בהם סופרמרקט לרכישת מצרכי מזון, באר או בית קפה או מועדון לבילוי. בקמפינג המרוחק מן הים יש לעיתים גם בריכת שחיה. בימי הקיץ מומלץ להקדים ולהגיע לקמפינגים במרכזי ערים, על מנת להבטיח מקום מסודר עם חשמל.

באירופה לחלק ניכר מהמשפחות הממוצעות יש קארוואן נגרר ליד הבית, והוא משמש את המשפחה לעיתים תכופות. יש לזכור, כי באירופה הוויקנדים הם ארוכים ומאפשרים נסיעה של ממש. למשפחות האמידות יותר יש אוטו־קארוואן, המאפשר נסיעה נוחה יותר ופוטר מגרירה. האירופים נוהגים להכיר זה את זה בקמפינגים. שם יש להם פנאי לערוך היכרויות ולתכנן חילופי ביקורים. יש משפחות המגיעות לעיר מסוימת לתקופה ארוכה. אלה מביאות עימן את כל מה שדרוש, כדי לחיות חיים מסודרים. בדרך כלל, הן מצוידות, בנוסף לקארוואן, באוהל גדל־מידות אטום. משפחה גרמנית הגדילה לעשות, כשהביאה עימה תנור אפייה של ממש לקמפינג. דרך אגב, בקמפינגים יש מכונות כביסה ומכונות ייבוש.

חיים טובים

בטיולי האחרון אף פגשתי ישישה אמריקנית בת 70, שסיפרה לי כי יצאה לפנסיה לפני חמש שנים, לאחר שהיתה מורה בצבא האמריקני באירופה. היא רכשה לעצמה פולקסוואגן טרנספורטר, ובמשך חמש השנים האחרונות היא מטיילת באירופה בגפה.

בית חמישה כוכבים, יש גם שירותים ומקלחת

אני באופן אישי סבור, שהטיול בקארוואן עדיף מבחינות אחדות, ובעיקר שמדובר בקראוון ממונע. ראשית, העסק זול מאוד. המחיר לזוג ומכונית ליום שהייה כחניון כזה נע סביב 15 שקלים.

לחסוך בזמן

בקראוון ממונע עצרתי פעמים רבות ללינת לילה בחניה של בית, בערים שונות באירופה. לקארוון הממונע המשוכלל יש בדרך כלל־ גנרטור המספק 220 וולט חשמל. יש בו שירותים כימיים, שיש לרוקנם אחת לחמישה ימים, מקלחת עם מים חמים גז ומקרר. כל אלה הופכים את הקארוואן לכלי עצמאי לחלוטין, שאינו נזקק לשירותים חיצוניים. מילוי המים נעשה בתחנות המנוחה בכבישים הבין־עירוניים או אחת לכמה ימים בקמפינג.

כאן למעשה חסרונו של הקארוון הנגרר. סירבולה של הגרירה מגיע בדרך כלל את הנהג להגיע קודם לכן לקמפינג, ורק אחר כך לצאת לטיולו. דרך אגב, בקארוואן אין צורך לארוז מדי יום מזוודות. הכל בארונות בדיוק כמו בבית. אין גם צורך לבזבז שעות אחרות בחיפוש אחר בית מלון. בישראל התארגנה באחרונה קבוצה של משוגעים לדבר, אני סבור, שהקבוצה תשמח להגדיל את חוג חבריה.

יואב אביב.

מסחרית קומפקטית מבחוץ

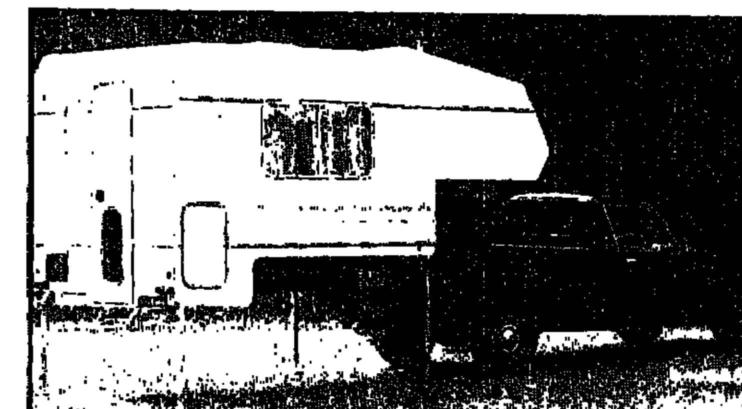

לנצל את הטנדר

הפיג'ו 504 בעל הארגז הפתוח מוכר לכולם, והוא מופיע גם בגירסת הרנג'ל 4×4. לטנדר. ניתן להתקין תא נייד, המאפשר לנצל את הטנדר בכל ימות השבוע לצרכי עבודה, ובסופי שבוע — לטיול.

תא המגורים, המותקן על הטנדר, מכיל ארבעה מקומות לינה, שולחן ל־4 איש, מטבח הכולל מקרר, כירת גז, פינת רחצה וארון. את התא ניתן להרכיב ולהוריד מהטנדר תוך דקות אחדות. תאים כאלה ניתן להתאים לסוגים שונים של טנדרים.

י.א.

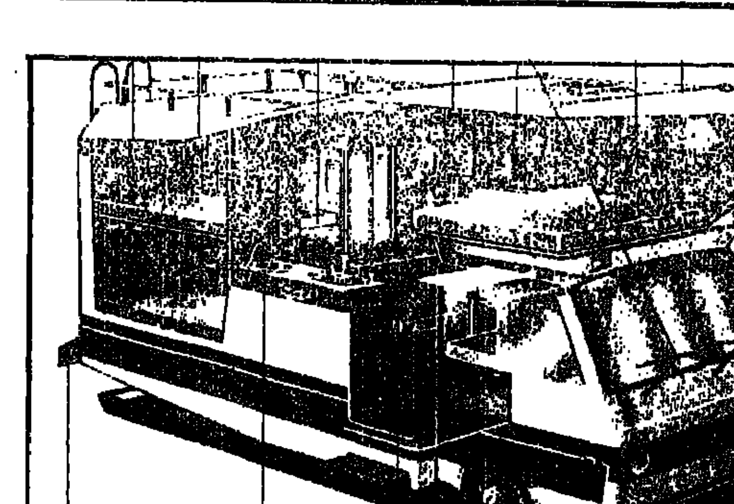

כיצד בנוי הקראוואן

האוטו קראוואן הקלאסי אמור לספק שירותים מלאים לארבעה איש ביחידה עצמאית, ללא צורך בעזרה מבחוץ. שירותים מלאים כוללים מטבח, לינה, חדר אוכל, מקלחת ושירותים אישיים. לצורך בניית מעון המגורים על המכונית יש, ראשית, לבחור במכונית. המכונית, שתספק שירותים נוחים, תהיה גדולה בכל האפשר, דוגמת אוטובוס. אולם, חסרונה של מכונית כזו נעוץ בכבדות תנועתה ובקשיים בתמרונה, במיוחד במרכזי ערים.

שילדה רגילה

באירופה נוהגים מרבית המפעלים המייצרים קארוואנים לרכוש את שילדת המכונית בלבד. עליה הם מתקינים מרכב רחב יותר וגבוה יותר, הבנוי כולו חומרים מרוכבים קלים, תוך הקפדה מרובה על בידודה של המכונית.

אפשרות נוספת, זולה יותר ולעיתים עדיפה, היא התקנת קארוואן על מרכב קיים. יתרונה של שיטה זו אינו רק בחיסכון הכספי, אלא במידות הסטנדר־טיות, המאפשרות את השירותים במכונית מסחרית בעלת מידות מקובלות. ג'י, אמ, סי וואן, פולקסווגן טרנספורטר, בדפורד, רנו טרפיק ודומות.

כדי לאפשר עמידה נוחה במכונית יש להגביה אותה. הדבר נעשה בשני אופנים: האחד — על־ידי הגבהה קבועה, העדיפה מבחינת נוחות, אך המקשה בדרך־כלל על תנועת המכונית ברוחות, וגורמת לצריכת דלק גבוהה יותר. השני — על־ידי גג מתרומם, שבו גם בנויה אחת המיטות הזוגיות.

גם „בוילר"

בתוך המכונית נמצא מקרר, המופעל לרוב הן על גז, הן על 12 וולט והן על 220 וולט. זהו מקרר ספיגה, ועיקר חסרונו בכך שאינו פועל מעל טמפרטורה חיצונית של 32 מעלות חום. קיימים מקררי־דחיסה, הפועלים על 12 וולט. אלה עדיפים, אך יקרים יותר.

מערכת הגז הינה מערכת פשוטה בעלת ביטחון, המפסיק את זרימת הגז במקרה הצורך. באירופה, בשל הקור העז, מתקינים במכונית מערכת חימום. למכוניות יש מערכת חימום־מים, „בויילר", המסוגלת בדרך־כלל לחמם מים תוך נסיעה, כשהן נעזרות בחום המנוע, וכן לחמם מים תוך שימוש במבער גז. דרך אגב, תוך שימוש במבער גז. דרך אגב, הקארוואן הממוצע נושא בתוכו 100 עד 150 ליטר מים. השירותים במכונית הם שירותים כימיים משני סוגים: האחד — מיכל תחתי, הנמצא מתחת המכונית, ולו משאבת מים חשמלית להדחה. הסוג השני — מיכל כפול המורד במשאבה מכנית. שירותים אלה אפשר להשיג בגדלים שונים.

מיטה זוגית

בתוך הקארוואן אפשר למצוא בדרך־כלל שתי מיטות זוגיות, שאחת מהן הופכת גם לשולחן־אוכל לשישה איש. כמו כן, ארונות, טלוויזיה, מערכת סטריאו משוכללת, ומערכות אזעקה נגד גניבה ופריצה מהמשוכללות ביותר. לצורך אספקת חשמל לצרכנים אלה נוהגים המהדרים להתקין גנרטור חרישי, המספק 600 ואט ומספיק להזין את הצרכנים הקיימים.

באירופה נוהגים רבים להתקין מנשא לקטנוע ובמרכזים עירוניים סואנים הקארוואן עובר לחניון. הטיול נעשה בעזרת קטנוע, שלצורך הסעתו באירופה אין צורך ברשיון מיוחד.

„קיטים"

באירופה ניתן לרכוש „קיטים" לבניית קארוואנים במכוניות שונות. „הקיטים" היותר זולים מיועדים לבנייה עצמית של קארוואנים: בדרך כלל, במכוניות מסחריות של הפולקסווגן, הגרמנית ובעיקר בדגם הטרנספורטר של החברה.

יואב אביב

תגובות

מירשם להסתגלות

עמדתו של המחנה הרוויזיוניסטי בתנועה הקיבוצית – ניתוק הקיבוץ מהגורם הפוליטי – פירושה: הסתגלות לסביבה במקום התמודדות עימה

מאת משה ציזיק

לפני למעלה משנה שאלתי את אחד ממנהיגי הקיבוץ המאוחד, שהתנגד בכל תוקף לאיחוד בין שתי התנועות הקיבוציות והקמתה של תק"ם, איך הוא משקיף על הנושא הזה נוכח התפתחויות. תשובתו היתה, כי הוא מרוצה מהאיחוד וכי הוא טעה בהתנגדותו לו. כשלעצמי עדיין אינני רואה את החישגים של האיחוד בין שתי התנועות הקיבוציות. התק"ם לא הצליחה להטביע את חותמה על מפלגת העבודה. ההיפך הוא הנכון, מעמדה נחלש, נחלש מאוד: היא לא הצליחה להיות גורם מיוחד, המשפיע על דמותה של החברה הישראלית. קרנה של התנועה הקיבוצית בכלל ירד. האיחוד איננו אשם בכך, אבל הוא התיימר להיות גורם משנה, מהפכני. אני מפקפק מאוד, האם הגדלת הכמות של מספר הקיבוצים ומספר החברים, שבאה עם האיחוד, גרמה לשכלול הכלים, לחיסול הניכור, ולייעול מערכות הפעולה. הפיצול הרעיוני, שהיה קיים בקרב קיבוצי האיחוד, ופחות בקרב קיבוצי המאוחד — לא רק שלא פסק, אלא אף העמיק. ומה שבעיני מדאיג ביותר הוא הקוטביות בתפיסת התמורות שמתחוללות בקיבוץ, הוויכוח הנוקב, המתנהל מעל דפי העיתונות ובכל המסגרות האחרות על השינויים שיש להכניס בכל המערכות של התק"ם ובתנועה הקיבוצית בכלל.

הקיבוץ הארצי לא היה גורם בתהליך הקמתה של התק"ם, ובצדק. אך, אותם התהליכים שמתחוללים בתוך התק"ם עוברים גם על הקיבוץ הארצי, כאשר הרוויזיה על מהותו ויסודותיו של הקיבוץ והתנועה הקיבוצית גורמת להקמת חזית מאוחדת החורגת מהמסגרות המסורתיות של התנועות הקיבוציות.

המתנגדים לקו השינויים הסטרוקטורליים, שגם לדעתי מסכנים את הקיבוץ נקראים, בפי החדשנים והמהפכנים כביכול, „שמרנים". אך נעזוב את ההתנצחות על הגדרת שמות למחנות אלה, ונתבונן בסיבות האמיתיות, שגורמות להתהוות החזית המאוחדת במתנה „הרוויזיוניזם הקיבוצי". המכנה המשותף הוא ניתוק מוחלט בין הקיבוץ ובין המפלגה, בין ההשקפה הרעיונית לבין הערכה על מצבו של הקיבוץ ועתידו.

כך איפוא, המצדדים בהקמת מדינה פלשתינית, בלגיטימציה לאש"ף בהנהגת ערפאת, בהליכה לבחירות עם רצ על יסוד פרוגרמה אחת בלבד — מאבק לשלום־מוצאים שפה משותפת, בלי כל נקיפת מצפון, עם חסידי ארץ ישראל השלמה, חלוצי הסיפוח של הגולן, תומכי ההתיישבות ביהודה ושומרון וכו'. זווית הראייה שלהם את הקיבוץ מתבססת על ניתוק הקיבוץ מהמערכת הפוליטית המפלגתית. למעשה, הרוויזיוניזם הקיבוצי בתוך הקיבוץ הארצי חותר לניתוקו של הקיבוץ הארצי ממפ"ם, וקיומו של הקיבוץ על בסיס של פלורליזם רעיוני ופוליטי. בעוד שבתק"ם קיים מחוז תק"ם במפלגת העבודה (במידה והוא קיים), הרי החברים שלנו, דווקא הם, נמנים על השמאל הקיצוני, חותרים במודע לפיצולו הפוליטי של הקיבוץ הארצי. זאת, על יסוד ההנחה, כי מבחינה פוליטית הקיבוץ צריך להתרכז ביתרון היחסי שלו — בפעילותו בחברה הישראלית, כלומר: בחינוך (אבישי גרוסמן ויתר האלפים), ואילו את כל המגזור האחר יש להשאיר למפלגות השונות, כאשר כל חבר יכריע לאן פניו מועדות.

מבחינת הקונספציה של עתיד תנועת הקיבוצית, במסגרת ארגונית משותפת או נפרדת, פירושו של דבר: אפשרות של איחוד התנועה הקיבוצית על בסיס של פלורליזם פוליטי, וניתוק בין מהותו של הקיבוץ לבין המסגרת המפלגתית. זוהי המשמעות הברורה, שאותה מסתירים משום מה חברי הקיבוץ הארצי, המהווים את החזית, המאוחדת של הרוויזיוניזם הקיבוצי, עם אנשי תק"ם. כאן לא מדובר רק על שיתוף פעולה, שהוא חיוני לכל הדעות. דרך אגב, שיתוף פעולה זה גם במגזר הכלכלי, המתחייב ממצבה של התנועה הקיבוצית, נתקל בקשיים, לא מעט משום העובדה הפוליטית הפשוטה, שהתק"ם קשורה למפלגת העבודה, המהווה חלק מממשלת האחדות הלאומית, בשעה שהקיבוץ הארצי עומד באופוזיציה לממשלה זאת. צריך לומר באופן ברור את הדבר, שהחברים המתארגנים מסביב לקבוצת שלושת האלפים מסתירים בסמינרי: התביעה לניתוק בין קיבוץ־מפלגה, ויצירת חזית מאוחדת עם הרוויזיוניסטים בתק"ם לגבי דרכו של הקיבוץ בעתיד — פירושה, מבחינה פוליטית, איחוד התנועה הקיבוצית על בסיס של פלורליזם פוליטי ורעיוני.

„החדשנים" שלנו חושבים, שהם מגלים רעיונות חדשים. כשם שיהודה הראל וחבריו — התובעים השתייכות לא לקיבוץ, כי אם לתנועה, חלוקת עבודה ארצית, הקמת פלוגות קיבוצים במסגרת קיבוץ גדול, שימנה לפחות אלפיים איש „מגה־קיבוץ", חוזרים לקונספציה שנכשלה של „גדוד העבודה" מימי העלייה השלישית — כך אבישי גרוסמן, אורי ובר, אברהם פרנק וחבריהם חוזרים להתנגדותו של הקיבוץ הרוסי להצטרף להקמת הקיבוץ הארצי ב־1927, שהגדיר את הקיבוץ כיחידה המושתתת על פעילות כלכלית, וחברתית חינוכית ופוליטית. הקיבוץ הרוסי לא ראה ב„שומר הצעיר" גוף שיש לו תפקיד פוליטי, הוא אף התנגד להגדרתו כזרם רעיוני, תבע הצטרפותו לקיבוץ המאוחד, באין שליחות מיוחדת ל„שומר הצעיר" (לדעתם). כך גם היום, החדשנים שלנו חוזרים לאותה קונספציה, הבאה לנתק את הפונקציה הפוליטית והזיקה המפלגתית של הקיבוץ, מתוך תקוות־שוא, כי רק ניתוק כזה יביא לדעתם את הגאולה למצבה של התנועה הקיבוצית.

הערעור שלהם על הקולקטיביות הרעיונית של הקיבוץ הארצי איננו מקרי. הוא מעוגן בתפיסתם היסודית את הקיבוץ. המצב הסכיזופרני שלהם מוצא את ביטויו הברור, בין הרדיקליזם הפוליטי, שהוא הרבה מעבר לדרכה של מפ"ם, לבין הוויתור־מודעת לגבש את הנושא של המחנה, אשר יטול על עצמו את התפקיד הפוליטי, להעשים את הדרך הרדיקלית, שהם בביכול מייצגים. מי שמצמצם את תפקידו הפוליטי של הקיבוץ ליתרונו היחסי (אם אמנם נכון כי היום יש לנו יתרון כזה) בתחום החינוך — או מה שקרוי בפיהם: „לפתוח את המערכת הקהילתית־קיבוצית" — תוך ניתוק מודע מהציבור העירוני המפלגתי, מתייצב למעשה, מתוך סתגלנות, להלכי רוח של חברה צרכנית בלבד. מי שסבור כי העיקר הוא רצונם של חברי הקיבוץ ביתר־שליטה על חייהם שלהם, ורואה את הגאולה של המעורבות האישית בהעברת אינפורמציה שוטפת לחבר „על הכנסותיו והוצאותיו" „טיפות טכניקות של „פירגון" ועוד פטנטים מסוג זה — למעשה כל האוריינטציה שלו היא של היזון חישוקי הקיבוץ בחברה צרכנית, כשהתפקיד הפוליטי עובר לגופים אחרים, שאפילו אינם מעזים לומר היכן הם נמצאים, ולמה כוונתם.

בסיום הדיון, במסגרת יום העיון שנערך על־ידי המכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה, אמר יהודה הראל, כי כל מה ששמע במהלך הדיון מפי המתנגדים לדרכו ולדרך חבריו לדעה, זהו מירשם להתאבדות: הוא מהלך עלינו איומים, כי אם לא התקבל הדרך של שינויים מפליגים בדרכו של הקיבוץ, אם לא נפרק את חדר האוכל הקיבוצי, אם לא נבנה קיבוץ שיוריד מתביעותיו כלפי הפרט, אם לא נלך בקו ההסתגלות המרחף בתוך המחנה, אם לא נבנה את המשק כמעט כולו על מכירת שרותים וכו' וכו' — אין עתיד לתנועה הקיבוצית, וחיסולה זה רק עניין של זמן.

החדשנים — בקיבוץ הארצי, שכמות התנועה פתוחות בפניהם ללא הגבלה, כמו הוטל עליהם להוביל את התהליך הרעיוני, קובעים כי „אי אפשר לטעון נגד יהודה הראל שהוא שייך למחנה ותובע שינויים פראגמטיים, הראל מציג — מנסה מכל מקום להציג — אינו תמונת עתיד כוללת יותר." לדעתם, הדבר המפריד ביניהם לבינו הוא בגורמים מפורים, מול גורמים מכנסים. אך, כשאתה קורא בעיון למה הכוונה, אינך יכול להצביע על שוני רב בגישה היסודית, בתביעה לרקונסטרוקציה של הקיבוץ, לשינוי יסודי במהותו, בתפקודו. „יהודה הראל כדברי המחדשים... מפתח כיוון זה בכישרון רב ודמיון יוצר" (השבוע 3.12.87).

ניתוקו של הקיבוץ מהגורם הפוליטי הוא משותף לכל המחנה הרוויזיוניסטי בתנועה הקיבוצית. מכאן, הוצאת החוברת המשותפת מטעם „יד טבנקין", „קיבוץ חדש", שבו משתתפים בנוסף ליהודה הראל ולחבריו, כל החדשנים שלנו, איננו מקרי. זה מחנה אחד, למרות כל הניואנסים בתוכם לגבי הגורמים המפורים והגורמים המכנסים. השינויים המוצעים באותה החוברת לקראת הקיבוץ החדש", אינם בכיוון של התמודדות עם הסביבה אלא של הסתגלות אליה.

זרח גהל:

לא יודע כמה אני מרוויח

● עובדי „דובק" נפגשים עם שרון ומעורבים גם במאבקי השליטה

מנכ"ל דובק
„גם אשתי שאלה"

אז מי מנהל את „דובק" — המנכ"ל או ועד העובדים? המנכ"ל, זרח גהל, ניסה לנווט אתמול בין שאלות נוקבות שהוצגו לו במסיבת עיתונאים שכינס בתל־אביב.

על השאלה הזו ענה: „ועד העובדים לא מחליט על רמות מלאי. הוא הגיע למסקנה שעתיד המפעל בסכנה. היות שהוועד היה במגעים עם השר שרון, וקיבל הבטחה כי תאושר העלאת מחירים לפני כעשרה ימים, הוועד ראה בכך הפרת הבטחה". ומדוע, הקשו על גהל, צריך הוועד לנהל מו"מ עם משרד התעשייה והמסחר על עדכון מחירים? „אם אדם יכול ברגע מסויים לבצע עבודה מסויימת בדרך טובה יותר ממני, אין סיבה שהוא לא יבצעה", השיב המנכ"ל.

גהל חזר ודרש אתמול העלאת מחירי הסיגריות בכ־17 אחוז. לדבריו, כל דחייה בעדכון המחירים גורמת ל„דובק" נזק של 850 אלף דולר לחודש, ובשלב מסויים זה „יכרסם ביכולתה של החברה לשלם שכר לעובדים". על־פי נתונים שהציג, חומרי הגלם המיובאים (שמשקלם בעלות המוצר כ־62 אחוז) התייקרו מאוגוסט 86 ב־7 אחוזים, ההוצאות המקומיות (שמשקלן כ־24 אחוז) התייקרו בכ־28 אחוז ומרכיב כוח האדם (שמשקלו כ־14 אחוז) התייקר ב־42 אחוז. הוא גם הציג נתונים לפיהם ההכנסות למפעל מגיעות לכ־30 אגורות מתוך מחיר לצרכן של 1 ש"ח.

ה־17 אלף של גרופר

בתשובה לשאלות נוקבות בדבר פיזור כספים למקורביו בחברה, משכורתו והפיצויים המובטחים לו, השיב גהל: „משרד התעשייה בדק את כל הנתונים של המשכורות הגבוהות והתנאים הנלווים, וקבע כי אין להם משמעות ביחס לגודל המחזור. זה עושה כותרת להגיד שחה"כ פסח גרופר קיבל שכר ייעוץ של 17 אלף ש"ח, אבל על מחזור של 100 מיליון ש"ח אין לכך משמעות. המעשן לא מממן את זה".

גהל אמר, כי מה שהוגדר כפיצויי פרישה המובטחים לו הם „דמי נזק מוסכמים מראש". לדבריו, „זהו סעיף שהוכנס במתכוון. כאשר ישנה השתלטות על מפעלים גדולים, בדרך כלל הראשון שמועף החוצה הוא המנכ"ל", אמר גהל. הוא הסביר, כי סעיף זה הוכנס לחוזה שלו כדי שבמקרה של השתלטות על החברה יצטרכו השליטים החדשים לחשוב פעמיים אם להדיח את המנכ"ל. לגבי פיצויי הפרישה אמר, כי אינם „חורגים מכל אשר אחר", ודחה את ההשוואה בינו לבין יו"ר כלל לשעבר, ארנסט יפת.

גהל היה אתמול די מתוח, והשתדל להתגבר על המתיחות בדיבור תקיף. לעיתים ניסה להתחמק באלגנטיות ממתן תשובות, אבל לא תמיד הצליח. משנשאל אם העובדים יקבלו שכר עבור הימים שבילו בהפגנות מול משרד מושבייץ, יגלום ואקרשטיין, ובאסיפות אחרות, השיב: „צריך לשבת איתם ולדבר. על זה יהיה ויכוח עם העובדים". הוא הודה, כי ההחלטה להפסיק את ייצור הסיגריות התקבלה על־ידי העובדים, „והודעה על כך נמסרה להנהלה. לדבריו, הנהלת תצטרך לדון עם העובדים אם הפסקת הייצור תרמה לחברה או לא. על מאבק השליטה בחברה אמר, כי נועד עם ראש אלוף, מנכ"ל „אוסיף", בציגו של דוד יגלום, ועם חזי מושבייץ, יו"ר „עלית", שרכשו 12 אחוז מהמניות. „אני מצפה לשמוע מהם מה הם רוצים", אמר גהל.

אשר לשכרו, המגיע על־פי הפרסומים ל־14 אלף דולר בחודש, אמר גהל כי אינו יודע כמה הוא משתכר — „אשתי שאלה אותי כמה אני מרוויח ולא ידעתי מה לומר לה". הוא הכחיש את הידיעה כי בכוונתו למכור את ביתו ב־1.5 מיליון דולר. בתשובה לשאלה על החקירה המשטרתית נגדו אמר, כי הוא מנוע מלהשיב בנושא זה.

מנכ"ל „דובק" אמר עוד, כי הקמת מפעל סיגריות נוסף תגרום בהכרח את ייצור הסיגריות, כיוון שהשוק לא יכול לגדול בהרבה וההוצאות הקבועות יגדלו. לדבריו, ב־20 השנים האחרונות הוקמו „על הנייר" 10 מפעלי סיגריות, ועד כה לא הוקם בפועל אף אחד.

אודי נחשון

אה"ל כשיכון זמני

25 מיליון ש"ח יעמיד משרד החקלאות כדי לסבסד את הריבית לפריסת החובות של ההתיישבות החקלאית — אומר גיורא ינאי, רכז מחלקת הכלכלה בקיבוץ הארצי. סכום זה, לדבריו, הוא קטן מאד לעומת הנדרש, אך זאת רק התחלה.

השיחה עם ינאי בנושא אה"ל (אשראי הולם לחקלאות) נערכה לקראת כנס הנהלות המשק בקיבוצים המתקיים היום בבית הקיבוץ הארצי. בכנס ידונו במכלול הבעיות הקשורות באה"ל.

לדבריו, הנושא הוצג אומנם בכנסים אזוריים בהשתתפות גזברים ורכזי משק, וחולקו בהם טיוטות האמנה האמורה להיחתם בין הבנקים (בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק החקלאות) לבין הקיבוצים. יש מספר הסתייגויות לאמנה, שינאי מסמן אותן כ„קווים אדומים" שאסור לאיש מהצדדים לעבור אותם. כך, למשל, במסגרת ההסדר חייבים הבנקים לטפל בפריסת החובות ובהורדת הריבית שהיא חלק מתכנית הפריסה, בכל הקיבוצים. הכוונה גם לקיבוצים הנתונים במצוקה ותקציבם אינו מתאזן. בכל ההסדרים יישמר לקרן התנועה (קרן התק"ם וקרן השוה"צ) מקום מרכזי שיאפשרו להן טיפול בקרנות לעזרה הדדית, והקצאת סיוע לפרוייקטים שאינם כלכליים גרידא. אך המהווים חלק מהמירקם החברתי של הקיבוץ. הבנקים צריכים להעמיד לרשות הקרנות את הכספים הדרושים בפרוייקטים עליהם יסכימו כל הצדדים.

ינאי מציין, כי האשראי שיוקצה לכל קיבוץ יהיה בנפח האשראי הקיים היום ובתוספת שתסוכם במסגרת צוות השיפוט בה יהיו שותפים הצדדים להסדר. הצדדים השותפים הם הבנק, התנועה, משרד החקלאות, מחלקת ההתיישבות בסוכנות והקיבוץ הבודד. על הקיבוץ הבודד להכין ולהציג לדיון ולשיפוט בפני צוות השיפוט תכנית משקית שנתית כלכלית וכספית, לרבות מקורות ושימושים. התכנית תתייחס לפעילות החקלאית התעשייתית וכן להשקעות יצרניות וצרכניות להן צריך להעמיד את האמצעים הנדרשים. קיבוץ שיציג לצוות השיפוט תכנית כלכלית שאיננה ניתנת לאיזון, יצטרך להציג תכנית זו לדיון מיוחד. כל קיבוץ יבצע פעולותיו במסגרת התכנית שאושרה על־ידי צוות השיפוט. כן חשוב לזכור, לדעת ינאי, כי כל קיבוץ שבהסדר יצטרך לתת ערבות לגופים תנועתיים וכן — לא בכל מקרה — ערבות מוגבלת לארגונים אזוריים או ארציים.

אשר לבנקים, ינאי מציין כי כל אחד משלושת הבנקים ירכז קבוצת קיבוצים. לכל קיבוץ יש זכות להחליף את הבנק שעימו הוא עובד. פניית קיבוץ להחלפת בנק תידון על־ידי ועדה מיוחדת אחת לשנה. הבנק שיעבור עם קיבוץ יעמיד לרשותו את האמצעים לביצוע התכנית שעברה בוועדת השיפוט במחירים הניתנים ללקוחות מועדפים במיוחד, ובפריסה מתאימה שתתקבל על דעת הצדדים. לדבריו, יש לזכור כי האשראי שיינתן על־ידי הבנקים צריך לכסות את כל החובות הקיימים של הקיבוצים והקרנות התנועתיות על מפעליהם וארגוניהם; הון חוזר לחקלאות ותעשייה לפי צרכי כל קיבוץ; השקעות עתידיות מאושרות (צרכניות ויצרניות); גרעונות שיווצרו בגלל כשלונות בעתיד (שיפוט מוטעה ו/או ביצוע לקוי של תכנית מאושרת). עניינו של קיבוץ שלא יוכל לעמוד בתנאי המימון יובא לדיון נוסף. ברור לבנק, התחייבות כזאת משמעותה גם הגדלה ריאלית באובלינו.

התנועה תהיה שותפה בכל המערכות של השתתפות בצוות השיפוט, בחינת תכניות משקיות וכספיות. לדעתו, על התנועה לפעול להשתתפות כל הקיבוצים בהסדר. זה סוד כי יש קיבוצים שאין להם צורך בהסדר והם יכולים להסתדר בעצמם עם כל בנק בנפרד, ועם בנקים שאינם רשומים בהסדר. קיבוצים שבשבילם ההסדר הוא רווח הצלה, שאחרת הם יכולים להתמוטט. גם זאת נקודה שיש צורך לדון בה בצורה הכי רצינית במה המתקיימים היום.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

ביטוח רפואי

■ קבוצת הביטוח „מגדל" מפעילה השבוע תוכנית ביטוח חדשה למקרי חירום רפואיים. התוכנית, הנקראת „מחר", מציעה פוליסה המבטחת את כל בני המשפחה ומציעה בין השאר: ביטוח משפחתי (הורים וילדים מגיל 3 עד 21 כולל חיילים), תיקרת ביטוח של 120 אלף ש"ח (סכום הביטוח משולם עם גילוי המחלה), כיסוי מחלות כלי דם, כולל מחלות לב ושבץ מוחי, סרטן, ניתוחי לב, השתלות איברים, נכות מוחלטת ומוות. דוגמה לתעריף הביטוח: גבר בן 35 הרוכש ביטוח ב־100 אלף ש"ח לעצמו ובסכום זהה לאשתו בת ה־30 וב־50 אלף ש"ח לכל אחד משני ילדיו (בני 5 ו־7) — ישלם עבור כל המשפחה כ־91 ש"ח לחודש (התשלום עבור כל ילד — 3.30 ש"ח לחודש).

חיטה מסעודיה

■ משלוח ראשון של חיטה סעודית יצא מנמל ג'דה בדרכו לבית־המועצות — מסרה סוכנות הידיעות הסעודית. המשלוח — 25,000 טונות — הוא חלק מכמות גדולה יותר שתושגר במועד מאוחר יותר. שר החקלאות חסן אל־שיך מסר, כי סעודיה, המעניקה סובסידיות גדולות לגידול חיטה, הסכימה גם למכור 300,000 טונות חיטה לסין.

תקשורת בכבלים

■ מועצה ציבורית לתקשורת מקומית קהילתית בישראל הוקמה באחרונה על־ידי שורת גורמים ציבוריים בעלי־עניין בנושא הטלוויזיה בכבלים. את המועצה מנהל עמוס רון, המכהן כמנהל מחוז חיפה והצפון של חברת המתנ"סים. כן שותפים בהקמתה האגף לתרבות ולאמנות במשרד החינוך, הטלוויזיה החינוכית, הסתדרות המורים ואיגוד אמני ישראל, המכון הישראלי לקולנוע, ברית התנועה הקיבוצית, מרכז השלטון המקומי, אמנות לעם, המרכז לתרבות ולחינוך בהסתדרות וארגון המועצות האזוריות.

מתחרים בי.ב.מ.

■ חברת המחשבים האמריקנית „קומפאק" עברה בשנת 1987 את מיליארד הדולר בהיקף מכירותיה, הישג ללא תקדים בעולם העסקים האמריקני, וכמיוחד בתחום המחשבים. „קומפאק" נוסדה לפני כחמש שנים. בתוך מספר שנים הפכה לחברת המחשבים השנייה בגודלה בארה"ב, ולראשונה בסולם מוכרי המכירות של מחשבים אישיים נישאים. חברת י.ב.מ. לא הצליחה עד עתה לסגור את הפער שיצרה „קומפאק" בפיתוח סופר־מיני מחשבים אישיים רב־עוצמה.

כנס יועצי מס

■ לשכת החשבונאים ויועצי המס המוסמכים בישראל תקיים את הכנס השנתי הי"ח לחשבונאות ומיסים ב־21־18 בינואר. הכנס יעמוד גם הפעם בסימן ההתפתחויות המשקיות והתחיקתיות, במסגרת התנופה הכלכלית החדשה וברפורמה במיסים. הלשכה מאגדת כ־850 חברים חשבונאים יועצי מס מוסמכים, המנהלים פנקסי חשבונות ומייצגים כ־180 אלף נישומים יחידים וחבר בני אדם בפני שלטונות המס ומהווים גורם חשוב במערכת המיסים במדינה.

תיירות בעכו

■ תכנית חומש לפיתוח התיירות בעכו הושלמה בימים אלה. מדובר בהשקעה של כ־10 מיליון דולר, שתתחלק בין משרד התיירות ועיריית עכו. הכוונה להתמקד בעיקר בפיתוחם של אתרים בעיר העתיקה, בביצוע שיפוצים במבנים השונים ובהוספת אתרים חדשים. בין היתר יושקעו סכומים ניכרים באירועים תרבותיים בעיר העתיקה וכן בהקמת קרית אמנים, פתיחת מאגר מים תת־קרקעי, קו ימי בין עכו לנהריה, לחיפה, קסריה ואפילו לאיי הים התיכון. לעכו מגיעים מדי שנה כ־600 אלף תיירים ומבקרים, עובדה המעמידה את העיר במקום השני הארצי אחרי ירושלים.

הולידיי אין בישראל

■ רשת בתי־מלון „הולידיי־אין" פותחת נציגות בישראל, שתופעל על־ידי חברת התעופה „ארקיע". מעתה יוכל התייר הישראלי להזמין לינה באחד מ־100 בתי המלון שבבעלות הרשת ובמספר רב של בתי מלון שבזכיינות.

מערכת הביטחון

לערוך פעם חשבון „על אמת"

היועץ הכלכלי של מערכת הביטחון מזכה אחת מדי שנה בניתוח מעניין של נושא תוספת השימושים במקורות שעמדו לרשות המשק. על־פי סיכומיו, 1987 היתה שנה מוצלחת מבחינה כלכלית. הגידול בתוצר המקומי היה הגבוה ביותר מאז מלחמת יום הכיפורים. נובע מכך, שהאבטלה צומצמה והאינפלציה ירדה. הגורם היחיד המעיב על תמונה זו, לדעתו, הוא הגידול בגרעון במאזן התשלומים, אם כי התמונה הכוללת מעניינת.

תוספת מקורות		תוספת שימושים	
תמ"ג	1897	צריכה הציבורית האזרחית	76
יבוא	2171	צריכה פרטית	1894
	4070	צריכה בטחונית מקומית	27
		יצוא	1917
		השקעות	156
			4070

מאחר שהערך המוסף בייצור הישראלי הוא כ־50% התחלקה תוספת התוצר המקומי הגולמי בין יצוא לבין צריכה פרטית במעט באופן שווה. מכאן, שגם היבוא התחלק באופן שווה פחות או יותר בין היצוא לצריכה הפרטית, ונותרו שאריות למימון הצריכה הציבורית האזרחית, הבטחונית ולהשקעות.

גם מהניתוח של מערכת הביטחון יוצא כי הגידול האבסולוטי בצריכה הבטחונית המקומית, שאפיינה שנים קודמות, נעצר ב־1987, אך באותו זמן גדל היבוא הבטחוני כ־111%. הניתוח של מערכת הביטחון מאשר את העובדה כי הקיצוצים במערכת הביטחון הסתכמו בייצור הגבנון של מלחמת לבנון. כתוצאה ממלחמת לבנון גדלה הצריכה הבטחונית בשנים 1982 ו־1983 בכ־10 אחוזים כל שנה. רמת הצריכה הבטחונית ב־1987 היתה נמוכה בכ־10% מרמתה ב־1983. אולם כתוצאה מגידול התל"ג, חלקה של הצריכה הבטחונית המקומית בתמ"ג הוסיף לרדת והגיע לרמה של 10.9%, לעומת 11.3% ב־1986 ו־15.2% ב־1982. הבעיה בחישוב נטל הבטחוני של מערכת הביטחון שהיא איננה מביאה בחשבון את נטל החוב הבטחוני, המהווה נטל על המשק, כאשר מחזירים את החוב או כאשר משלמים ריבית עליו ולא כאשר יצרו אותו. כן מתעלם החישוב מהנטל שלא נרשם באף מקום, של עלות שירות החובה במונחים של אובדן תוצר למשק. אל"מ (מיל.) ד"ר עמנואל ואלד, למשל, מביא בחשבון סכומים אלה בניתוח הנטל הבטחוני. מן הראוי היה גם לשקף פעם את היבוא הבטחוני העקיף הנרשם בחשבונאות הלאומית כהגדלת הגרעון האזרחי במאזן התשלומים. ככל שידוע לי, במערכת הביטחון קיימים חישובים מסוג זה.

לגבי 1988, תקציב הביטחון לא יקוצץ אך הלביא יבוטל. הוצאות סגירת הלביא יסתכמו רק בכ־350־300 מיליון דולר, הרבה פחות מהאומדנים המוקדמים. הסכומים שישתחררו מהלביא ישמשו ב־1988 להגדלת הוצאות בטחוניות, כמו אימונים של כוחות היבשה, רכישת ציוד לחיל הים ולמטרות אחרות. מאחר ששוב נקבע בין האוצר למשרד הביטחון תקציב רב־שנתי ברמה הזאת של 1988, אין להניח כי הנטל הבטחוני במונחים כמותיים יקטן בשנים הקרובות. אולם הנטל הבטחוני עדיין גבוה מדי לעומת מדינות אחרות ובהתחשב בזקיפות שיש לעשות כפי שפורטו לעיל. מימון הנטל הבטחוני המקומי מוטל על הציבור בצורת מסים, המייקרים את העבודה ואת הייצור. לכן כושר הצמיחה של הייצור הישראלי, של מוצרים סחירים, מוגבל. כמגמה לטווח ארוך עדיין קיים הצורך להעביר משאבים מצריכה בטחונית מקומית להשקעות, ובעיקר למו"פ אזרחי במקום מו"פ בטחוני.

צבי טימור

סיכומי מערכת הביטחון ל־1987

סך המקורות שעמדו לרשות המשק, למעט יבוא בטחוני, גדלו ב־1987 בשיעור של 6.5% (והמקורות כולל יבוא בטחוני עלו בשיעור של כ־10%).

התוצר המקומי הגולמי (התמ"ג) גדל בשנת 1987 ב־4.6% לעומת גידול של כ־3% לשנה בשנים 1983 עד 1986. הגידול בתוצר לווה בגידול במספר המועסקים במשק, כך ששיעור האבטלה ירד ל־6.2% לעומת 7.1% בשנת 1986.

יבוא סחורות ושירותים למעט יבוא בטחוני גדל בשנת 1987 בכ־10%. יבוא הסחורות עלה בכ־12%־11 ויבוא השירותים ב־4%. בשנת 1987 חלה עלייה בכל מרכיבי השימושים.

יצוא סחורות ושירותים גדל בשיעור של כ־11% לאחר גידול של כ־5% בשנת 1986 וכ־9% ב־1985. יצוא הסחורות ללא יהלומים עלה ב־9%, יצוא היהלומים ב־20%, ויצוא השירותים כ־4%.

ההוצאה לצריכה פרטית עלתה בשיעור של כ־7%, לאחר גידול בשיעור כפול (14%) בשנה קודמת.

בכל מרכיבי הצריכה הפרטית נרשמו עליות, כאשר במיוחד בולטות עליות של 16% בנסיעות לחו"ל, 24% ברכישת מכוניות פרטיות ו־15% בלבוש וחפצים אישיים.

הצריכה הציבורית האזרחית עלתה בשיעור של אחוז אחד, לאחר ירידה של 2 אחוזים בשנת 1986.

הצריכה הבטחונית המקומית כמעט לא השתנתה בהשוואה לרמתה בשנת 1986, וזאת לאחר ירידות רצופות משנת 1984. רמת הצריכה הבטחונית המקומית ב־1987 נמוכה בכ־10% מרמתה בשנת 1983, ונמוכה במונחים מוחלטים בהשוואה לכל אחת מהשנים מאז 1980. חלקה של הצריכה הבטחונית המקומית בתמ"ג הוסיף לרדת והגיע לרמה של 10.9% ב־1987, לעומת 11.3% ב־1986 ו־15.2% ב־1982.

במונחי החשבונות הלאומיים, היבוא הבטחוני הישיר גדל ב־1987 ב־111%. בדולרים שוטפים היבוא הבטחוני הישיר הסתכם בשנת 1987 ב־2.6 מיליארד דולר, לעומת 1.1 מיליארד דולר ב־1986 ו־1.8 מיליארד דולר ב־1983.

יש להזכיר, כי היבוא הבטחוני בא לשקף את היבוא הפיסי ממש, תוך התייחסות למועד הגעת הציוד לארץ. הגידול החריג ביבוא הבטחוני בשנת 1987 נובע מהגעתם של מטוסי ה־F-16 מאחר ומרבית היבוא הבטחוני ממומנת מכספי המענק האמריקני, כמעט אין לכך השפעה על יתרות מטבע החוץ של המדינה.

התוצר המקומי הגולמי לשעת עבודה, או פריון העבודה, עלה ב־1987 בכ־3%. שיעור גידול חריג בשנים האחרונות. גידול הפריון בתעשייה, לא כולל יהלומים, הגיע ל־3.6%.

השכר לשעת עבודה, בניכוי מדד המחירים לצרכן, עלה ב־1987 ב־10%, בהמשך לעליה של 6% בשכר לשעה ב־1986. במגזר העסקי השכר עלה בשיעורים גבוהים יותר — 11% ב־1987 ו־7% ב־1986.

ההכנסה הפרטית הפנויה לנפש עלתה בכ־7% לאחר ירידות של 4% ב־1986 ו־10% ב־1985.

הגידול בהכנסה הפרטית הפנויה לנפש גבוה בכאחוז אחד מהגידול בצריכה הפרטית לנפש — 6%. זה מבטא עלייה בשיעור החיסכון לעומת שנת 1986, בה רמת הצריכה היתה גבוהה מההכנסה הפרטית הפנויה.

מדד המחירים לצרכן בשנת 1987 היה גבוה בממוצע בכ־20% לעומת הממוצע לשנת 1986. ההתייקרות במשך השנה (דצמבר 87 לעומת דצמבר 86) הגיעה לכ־16%, בעוד „השפעת הקצה" של 1986 הגיעה לכ־10%. „השפעת הקצה" של 1987 על 1988 היא כ־6.6%.

בשנת 1987 הגרעון במאזן התשלומים, ללא יבוא בטחוני הוא כ־3.4 מיליארד דולר, בדומה לגרעון בשנת 1984, ולאחר גרעון של 2.2 מיליארד דולר ב־1985 ו־2.9 מיליארד דולר ב־1986. מגמה זו של הרעה במאזן התשלומים נובעת במידה רבה מהמשך הגידול בצריכה הפרטית.

גלגלי הבורסה

בנק ישראל לא ינפיק צמודים

מגמת העלייה המתונה במניות והתעודות נמשכה גם אתמול. הביקושים הסתכמו ב־3.9 מיליון ש"ח וההיצעים ב־1.9 מיליון ש"ח. 176 שערים עלו, 100 ירדו ו־163 נשארו בלי שינוי. במניות ההסדר, היו יותר ירידות שערים, 10 ירדו 7 עלו ו־7 ללא שינוי. הביקושים הסתכמו ב־3.4 מיליון ש"ח וההיצעים ב־3.1 מיליון ש"ח. ביוצאות לפדיון ב־1988 היו יותר היצעים, בעוד שביוצאות לפדיון ב־1989 היו יותר ביקושים.

בשוק איגרות החוב בלטו הביקושים לצמודות למדד מסוג לתקופות ארוכות. במלווה קצר מועד היה מחזור גדול, שהסתכם ב־61.2 מיליון ש"ח. מבנק ישראל נמסר, שהשבוע לא תהיה שום הנפקה של איגרות חוב צמודות למדד. מקרנות הנאמנות נמסר, שלא חלו שינויים גדולים לא בפדיונות ולא בהשקעות חדשות של הציבור.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.03 אג' ל־1.5621 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8622 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.67 ל־1.68 ש"ח.

בבורסות העולם ציפו אתמול לתוצאות הפגישה בין נשיא ארה"ב וראש ממשלת יפאן בוושינגטון. אחת הדרישות האמריקניות העיקריות תהיה הגדלת היבוא של תוצרת חקלאית ליפאן, לאחר שהגדלת היבוא של מוצרי תעשייה הכזיבה. התייקרות היין היפאני ביחס לדולר, איפשרה ליפאנים להגדיל את היבוא מארה"ב. הסברה כי עליית היין תגרום משבר כלכלי חמור ביפאן, נתבדתה. האבטלה ביפאן לא גדלה.

אתמול בצהריים חלה ירידה קלה במחיר הליש"ט — ל־1.818 דולר. בפר"ש לא חל שינוי — 1.3385 תמורת דולר. שיפורים קלים חלו במ"ג — 1.6375, וביין היפאני — 128.1 תמורת דולר ארה"ב.

מחיר הזהב ירד אתמול בבוקר ל־482.75 דולר לאונקיה בת 31.1 גרם בהונג־קונג ואחריה גם בלונדון.

מחיר הנפט מסוג „בראנד" ירד שלשום ב־35 סנט ונסחר אתמול ב־16.65 דולר לחבית.

במסחר הרב־צדדי במניות בת"א לפני הצהריים נעו עליות השערים בין 0.2% (כלל סחר, אורים וים המלח) ל־2.5% (דיסקונט השק'). לעומתן נעו הירידות בין 0.3% (אמריקה 1) ל־0.9% (הסנה).

בשוק איגרות החוב נרשמו עליות קלות בצמודות למדד ב־100% לפרקי זמן קצרים ותנודות עד 1% ב„ארוכים". בסוג „ברירה כפולה" היו תנודות עד 1%. בצמודות למט"ח היו תנודות קלות.

אלחנן הורוביץ

חדשות המשק

הממונה על ההגבלים העסקיים:

קרטל הדלק — עפ"י צווי המינהל

הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשייה והמסחר אינו יכול לפתוח בהליכים משפטיים נגד חברות הדלק, כל עוד פעולתם נעשית על־פי צווים של מינהל הדלק — כך קבע הממונה, זאב גלמור, בתום חקירה שערך על־פי פניית משרד האנרגיה.

גלמור קבע, כי בין שלוש חברות הדלק הפועלות בארץ קיים קרטל מבחינה כלכלית ועניינית, המאפשר להן להימנע מתחרות ממשית ביניהן. אולם הוא מציין בחוות דעתו, כי חלוקת השוק בין חברות הדלק, שהיא הבסיס לתלונה, מופעלת בתוקף צווים של מינהל הדלק.

על־פי חוק ההגבלים העסקיים, הסדר כובל (קרטל) שנעשה על־פי צווים כאלה איננו „הסדר כובל" כמשמעו בחוק. לכן, כאמור, אין הממונה יכול לפתוח בהליכים משפטיים נגד חברות הדלק.

אודי נחשון

רואי־חשבון פרטיים במקום ברית פיקוח

מינהלת ההסדר מחרימה את ברית הפיקוח לקואופרציה החקלאית, העוסקת זה שנים בביקורת מאזנים ובפיקוח והדרכה של יותר מ־350 מושבים. במקום ברית הפיקוח שכרה מינהלת ההסדר שלושה משרדים של רואי־חשבון, שאחד מהם היה בעל־עניין במספר ארגונים בתנועת המושבים שכשלו.

אברהם סנפירי, ראש מינהלת ההסדר, אמר לראשי ברית הפיקוח, שנפגשו עימו כדי למחות על ההחרמה, כי ברית הפיקוח לא הוזמנה מחשש שהיא „צד מעוניין". ראשי ברית פיקוח סבורים, כי אי־הזמנתם מקורה בידיעות שהם אינם עומדים בלוח הזמנים להגשת הדו"חות למס הכנסה לשנת הכספים 1986/87. לכך, הם מציינים, אין בסיס — ברית פיקוח מפקחת על 350 מושבים מכל התנועות. דו"חות על 227 מושבים כבר הוגשו והדו"חות הנותרים יוגשו בתאריכים מותרים לפי החוק.

לדבריהם, ההתנגדות למעורבותם מקורה בנושא שונה לחלוטין. נציגי מינהלת ההסדר ממליצים למושבים לבטל את האגודה השיתופית הקיימת בכל מושב, ולהקים במקומה חברה בע"מ. הנושא נדון במספר הזדמנויות, בהן הדגישו נציגי ברית פיקוח כי חברה בע"מ אינה מתאימה למושב המבוסס על עזרה הדדית. הם מדגישים, כי בבסיס המלצות ועדת רביד הניחו שהמושבים הרוצים להמשיך להתפקד כמושב, צריכים להעמיק את העזרה ההדדית ולחזק את האגודה השיתופית.

המיסים המוטלים על חברה בע"מ גבוהים מאלה המוטלים על אגודה קואופרטיבית שיתופית. כן יצא שכרם של המושבניקים בהפסד הכנסות. במושבים נוצר מצב אבסורדי של רצון לחידוש לכאורה, המביא לשבירת מסגרות ישנות שנראו בזבזניות ובניית מסגרות חדשות, שיביאו להקטנת הכנסות חברי המושבים. עובדי ברית פיקוח שהתמחו בעבודת המושבים מוחרמים ובכך פותחת מינהלת ההסדר את המושבים לפני כל מיני „מומחים", שיביאו להגברת המבוכה הקיימת.

חיים מרגלית

חיובי הריבית שוב העלו את נפח האשראי

גידול תלול של 860 מיליון ש"ח נרשם בהיקף האשראי לציבור בשבוע הראשון של ינואר, וב־6 בחודש הוא הסתכם ב־12.2 מיליארד ש"ח. בבנקים מסבירים, כי עיקר הגידול נובע מחיובי הריבית על משיכות היתר לרבעון הרביעי של 87, שהסתכמו בלמעלה מ־500 מיליון ש"ח, והפער בין האשראי לפקדונות התרחב והגיע לכ־3.5 מיליארד ש"ח.

הריבית על פקדונות הג'מבו שומרת על רמה של 16 אחוז לשנה ולאור ציפיות כי שיעור זה לא יירד בקרוב, ממשיכים הבנקים לשלם ריבית גבוהה יותר על פקדונות לזמן קצוב, בעיקר לתקופות של 21 או 30 יום.

א.נ.

בהעדר תקציב למניעה

סכנה ליבולי ההדרים

הזנחת הטיפול במחלת הטריסטזה, המכה בפרי הדר כתום (תפוזים וקליפים), עלולה להביא להשמדת 150 אלף דונם בכל רחבי הארץ. הנזק המצטבר למגדלי ההדרים עלול להגיע ל־150 מיליון דולר — מתריע שמואל גלנץ, מזכיר ארגון מגדלי הדרים, המדגיש כי חייבים להמשיך בפרוייקט המניעה וחלילה מלעוצרו בגלל מחסור בכספים.

את הפרוייקט מנהל צוות מטעם המועצה לשיווק פרי הדר, העוסק באיתור המחלה באזורים השונים, ולפי המלצותיו משמידים עצים נגועים ונוטעים זנים עמידים בפני המחלה.

מועצת ההדרים, מסר גלנץ, החליטה לפזר את הצוות מחוסר תקציב ולכן פנה למשרד החקלאות כי יעמיד מיד את התקציבים הדרושים. גלנץ מזכיר, כי מחלת הטריסטזה השמידה רבבות דונמים בספרד ובבראזיל ולדבריו אין להזניח את המלחמה אפילו לתקופה קצרה.

חיים מרגלית

תקנות חדשות לניהול קרנות פנסיה

„קרן פנסיה חייבת להגיש כל שנה לממונה על שוק ההון מאזן אקטוארי ותחזית זרמי כספים, לטווח של 35 שנה. כן חייבת הקרן לפרסם בציבור את מאזנה האקטוארי בשני עיתונים יומיים" — זוהי אחת התקנות החדשות שיחולו מעתה על קופות הפנסיה, ואשר התקבלו ע"י שר האוצר ופורסמו בקובץ התקנות מס' 5072.

התקנות החדשות באו בעקבות ביקורות שערך אגף שוק ההון של האוצר בקרנות, במסגרת הפקת לקחים מהביקורות הוחלט על גיבוש תקנות חדשות, אשר תטלנה על הקרנות חובות מכוח חוק ובכך תבאנה לשינוי ושיפור דרכי עבודתן. נוסף על התקנה הנ"ל נקבעו, בין היתר, התקנות הבאות:

— קרן פנסיה תהיה חייבת בנאמנות לעמיתיה. הקרן תפעל לטובת עמיתיה בלבד ולא תעדיף כל עניין וכל שיקול על פני טובת העמיתים.

— קרן פנסיה תוכל לקבל עמיתים חדשים רק לאחר שקיבלה חוות דעת אקטוארית בדבר יכולתה לקיים התחייבויות שהיא נוטלת כלפי העמיתים החדשים, ובדבר השפעת צירופם על מצבה האקטוארי של הקופה. סעיף זה בא להבטיח שהקרן תהא מודעת להשלכות של צירוף עמיתים המשפיעים לשלילה על מצבה האקטוארי. צירוף עמיתים כאלה גם נוגד לאינטרסים של החברים הקיימים בקרן. עם זאת יצויין, כי לעיתים הקרן תצרף גם עמיתים כאלה, מכוח התחייבויות במסגרת הסכמים קיבוציים.

— קרן הפנסיה לא תקנה לעמיתיה זכויות שתחולתן למפרע, אלא אם כן התשלומים עבור הזכויות מספיקים למילוי ההתחייבות. כלומר, חברים חדשים המצטרפים למפרע או חברים המבקשים תוספות שלא היו מבוטחות קודם לכן — שומה עליהם לשלם ריאלית עבור קבלת הזכויות הללו. בנוסף לכך רשאי הממונה על שוק ההון להורות על ביטולו למפרע של הסכם, אם יתברר שנחתם בניגוד לחישוב האקטוארי של הזכויות המוקנות.

— זכויות וחובות העמיתים ייקבעו רק בתקנון. הוראה זו שמה קץ לתופעת הסכמים סודיים בין קרנות לקבוצות עובדים ותמנע אפליה בין חברים בקרן.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מפוף ומשם

מה חדש?

השיגעון חוזר

מאת עופר ניר

איזו בשורה טובה, לפתוח בה את השנה החדשה, לכל מעריציה שבורי הלב של להקת „שיגעון" (מדנס), שלא הצליחו להתגבר על פרידתה — היא חוזרת!

הלהקה חוזרת לפעילות, אבל לא בהרכב הישן והמצליח, כשישיה (היא החלה את דרכה כשביעיה), אף הקלידן מייק ברסון, פרש עוד קודם לכן, אלא כרביעיה. ההרכב החדש לא ייקרא „שיגעון" וארבעת החברים — כריס פורמן, סאגס (הרשום בתעודת הזהות כגראהם מקפרסון), צ'ס סמית ולי תומפסון — מחפשים שם חדש לעצמם. תחילה, הוזמנו מאזיני תחנת הפופ של הבי.בי.סי. „רדיו 1", לנסות את כוחם במציאת שם להרכב החדש־ישן. אולם אף אחד מן השמות שהוצעו לא נראה לחברים.

בינתיים, עובדים על אלבום ראשון, בהרכב הזה ותקליטון ראשון מתוכו, ייצא לשוק בעוד חודשיים־שלושה. שני החברים הנותרים מן ההרכב המקורי, דודי וודגייט ומארק בדפורד, עסוקים בפרוייקטים משלהם. בדפורד כסולן וודגייט, עם להקת „קול הכוורת".

להקת „שיגעון" בהרכבה הקודם

„חונקים", כל הלילה...

בחודש הבא יראה אור האלבום החדש של להקת „החונקים" וכפי הנראה, תופיע בו גם הגירסה החדשה שהקליטו ללהיט הירוק של להקת „הקינקס" — „כל היום וכל הלילה" — משנת 1964. השיר הזה יוצא, כבר עתה, על תקליטון, לשוק הבריטי. למעשה, אמור היה לצאת כבר בחודש אוקטובר שעבר, אולם חברת התקליטים של הלהקה עיכבה את הוצאתו, מחשש להסתבכות משפטית.

הסתבכות לא עם להקת „הקינקס", חלילה, אלא עם הסופר הפופולארי והפוליטיקאי לשעבר, ג'פרי ארצ'ר ועם יצאנית ושמה מוניקה קוגלן. קוגלן סיפרה לאחר משבועוניה הצהובים של אנגליה, כי ארצ'ר קיים איתה יחסי־מין בתשלום. ארצ'ר הגיב בתביעת־דיבה נגד השבועון ובסופו של דבר, זכה.

„החונקים" החליטו להדפיס על־גבי עטיפת התקליטון כמיספר הקטלוגי VICE (עבירת־מוסר 1) ולכנות את הגירסה שלהם „ג'ף מיקס", על שמו של ארצ'ר. המחלקה המשפטית של חברת התקליטים מנעה מהם להוציא את התקליטון בעטיפתו המקורית וגם העטיפה האלטרנטיבית שהוצעה, שר ענק, נדחתה על הסף, עכשיו, כאמור, התקליטון בחנויות, תחת המיספר הקטלוגי והכינוי השוכב, אך בעטיפה אחרת, חברת התקליטים מרוצה, הלהקה פחות, והבריה סבורים, שנוצחו בידי המימסד התאצ'רי שבו „כל אחד פוחד מפני הצל של עצמו," לדבריהם.

ג'קסון שובר שיאים

קרוב לוודאי שאלבומו האחרון „רע", לא יצליח לשבור או„אף להתקרב לשיא המכירות שהציב האלבום הקודם „מותחן", אבל זה לא מונע ממייקל ג'קסון לשבור שיאים בתחום אחר: הביקוש לכרטיסים עבור הופעותיו באיצטדיון וומבלי בלונדון, בחודש יולי, השנה.

זמן קצר לפני חג־המולד הודיעו על שתי הופעות באיצטדיון. תוך שעות, נחטפו כל הכרטיסים, רובם כמתנות לחג. ג'קסון הוסיף עוד שלוש הופעות וככך שבר את שיא ארבע ההופעות באיצטדיון שהציבו, עד עתה, מדונה, ברוס ספרינגסטין ולהקת „ג'נסיס", אבל בכך לא די, שכן לחץ הקהל עשוי „להכריח" את ג'קסון ואמרגניו להוסיף הופעה שישית וייתכן שאף שביעית, פירוש הדבר כחצי־מיליון צופים, בסך־הכל.

ואגב, אין לזלזל גם במכירות „רע", שכבר הוכתר בתקליט פלטינה כפול 3 בבריטניה, לציון מיליון ומאתיים אלף עותקים מכורים.

מופע

מלך השמאלץ

מאת עופר ניר

נניח שאתה תלמיד מוכשר באקדמיה למוסיקה. ארון טובה, יד מעולה, טכניקה מצויינת, יש לך הכל, כמעט. חסר רק דבר אחד קטן, האקסטרה שעושה את ההבדל בין טכנאי־מוסיקה בעל כישרון, לבין, נאמר, ארתור רובינשטיין. נניח, שאתה מגלה את זה בזמן. נניח, שאתה מבין בעצמך שפסנתרן קלאסי פרוסר לא ייצא ממך. נניח, שמפסיק תקליטים מחליט להמר עליך. נניח, שאתה מספיק חכם כדי להבין שמצאת את הנישה שלך ואתה יכול להתפרסם כפסנתרן של נעימות רומנטיות, שמאלציות, וגם לעשות מזה כסף, הרבה כסף. נניח שקוראים לך ריצ'רד קליידרמן.

רק ששמו האמיתי אינו ריצ'רד ולא קליידרמן, אלא פיליפ פאג'ה. קליידרמן נראה לו מתאים יותר. מי אנחנו שנתווכח איתו, כל שאר הנתונים וההנחות, נכונים ומדוייקים. הוא למד באקדמיה, זכה להערכה מצד המורים שלו, אבל היה מספיק חכם וישר עם עצמו כדי להבין שהמוסיקה הקלאסית תיאלץ להמתין לכוכב חדש ושמו לא יהיה קליידרמן. מה שכן, הוא לא זנח לגמרי את האהבה לקלאסיקה והוא מקליט פניני מוסיקה קלאסית בסגנון הידוע שלו. אפשר לומר שקליידרמן, בדרכו, גרם לכמה וכמה אנשים לגלות עניין במוסיקה הקלאסית, הודות לעיבודיו הפשטניים.

קליידרמן, כיום, הוא המלך המוכתר של השמאלץ האינסטרומנטלי. מה שתקליטי ה„גולדן גיטאר" עשו בשנות ה־60, הוא עושה עכשיו. המוסיקה שלו הולכת עם כל דבר. היא נשמעת טוב ברקע, היא מחליקה, משומנת היטב, לתוך האוזן. כאר אומרים שהוא זוכה להצלחה עולמית, לא מגזימים. העובדות מדברות בעד עצמן: הוא ליקט למעלה מ־50 תקליטי־פלטינה ו־90 תקליטי־זהב. עד שהכתבה הזו תתפרסם, יתוספו עוד כמה תקליטים מוזהבים לרשימה שלו. הידיים שלו מבוטחות ב„לויד'ס". לפני ארבע שנים עמד סכום הביטוח על מליון דולר, היום הוא שווה הרבה יותר. קליידרמן רשום בספר־השיאים של גיניס בתור הפסנתרן המצליח ביותר בעולם. כדי לשמור על המומנטום הוא מרבה להופיע. בשנת 1983, לדוגמה, בילה 250 יום, לא פחות, בהופעות בעולם. כדי לשמור על המומנטום הוא מרבה להופיע. בשנת 1983, לדוגמה, בילה 250 יום, לא פחות, בהופעות בעולם.

ריצ'רד קליידרמן – הוזרוני את הרומנטיקה למקומה הראוי

מה, לעזאזל, סוד ההצלחה של הפסנתרן הצעיר? „המוסיקה שלי מהווה ניגוד גמור לאלימות השוררת בעולם. „הוא מנסה הסבר פילוסופי. „הבאתי צליל חדש, סגנון נגינה חדש. אני החזרתי את הרומנטיקה למקומה הראוי".

קליידרמן כבר הופיע בארץ. האורח שלו, על הבמות כאן, מבקר לראשונה בישראל. זהו הגיטריסט ניקולס דיאנגליס. סיפור ההצלחה שלו, שעדיין אינו מתקרב לזה של קליידרמן, נראה על פניו, כהעתק מושלם של התפתחות הקריירה של הפסנתרן.

ד'אנג'ליס, שגם הוא מקליט בחברת „דולפין" והסגנון שלו אינו שונה בהרבה מזה של קליידרמן, נכנס אף הוא לאקדמיה למוסיקה בגיל רך. הוא למד לנגן גיטרה, השתלט חיש מהר על הטכניקה ועל הרפרטואר הקלאסי, אבל גם אצלו החל להציק השד הקטן, שסיפר לו, להרגיז, על הגיטריסטים הגדולים באמת ושיכנע אותו, כי העתיד שלו אינו בתחום הקלאסי. ד'אנג'ליס שמע לשד הקטן הזה והיום הוא ודאי מודה לו מכל לב.

בגיל 18 החל להופיע עם להקת רוק ובמקביל ניגן בהקלטות של כוכבי־פופ צרפתיים ידועים כמו ג'וליאן קלרק, מירי מתייה, פביאן טיבו ואחרים. הוא ראה כסף טוב מזה ולא עבר זמן רב עד שהאנשים מחברת „דולפין" איתרו אותו והציעו לו הצעה שקשה לסרב לה: להיות הקליידרמן של הגיטרה.

בשנת 1981 הוציא את תקליטו הראשון. תוך שבועות מעטים זכה לתקליט־זהב. הוא השתכנע, גם הבוסים בחברת התקליטים. הם, אמנם, היו רוצים לראות מכירה גדולה יותר של תקליטיו, אבל גם למעלה ממליון עותקים, לא צריכים לבייש אף אחד.

קליידרמן וד'אנג'ליס יתנו ארבע הופעות בתל־אביב, היכל התרבות, ב־13 וב־15 בינואר; באודיטוריום חיפה ב־14 בינואר ובירושלים, בנייני האומה, ב־16 בחודש. הביאו את הממחטות ואת המרשרשים.

„סופרטרמפ"

תקליטים

בכיף

מאת יוסי ונונו

„סופרטרמפ" — „חופשי כמו ציפור", הדפסה מקומית הליקון בנגע.

את הפריצה שלהם עשו „סופרטרמפ" עם „ארוחת בוקר באמריקה" מאז הם להקת על. יש להם מעריצים ברחבי העולם ובמיוחד בפריס והם עובדים 15 שנה, משהו לא?!

מאז „ארוחת בוקר" עבר ההרכב שינוי מהותי עם עזיבתו של רוג'ר הדסון שהיה הסולן ומשתתף בכתיבה עם ריק דיוויס. עזיבתו של הדסון לא פגמה לדעתי, בהרכב (ראו תקליטי הסולו שלו), דיוויס כותב לא רע, רוק אישי. ב„חופשי כמו ציפור" הוא עוזב את העיסוק בנושאים פוליטיים מתקני עולם וחוזר אל האהבה לכל צורותיה. הטכסטים פשוטים במובן הטוב, לא פלקטים. עוסקים בתחושות הקטנות, במילים שבין השורות עם הרבה אירוניה עצמית. „חשבתי עליך לאחרונה / יותר מאשר את מסוגלת לחשוב / ואם את מסוגלת לסלוח לי / את יודעת שהייתי אוהב אותך מחדש".

דיוויס נע בין הבנאלי (אהבה חדשה) לבנאלי (פרידה), ונותן את הרגש שבכל אהבה או פרידה הוא מגלה את הדברים מחדש.

מרענן כאילו זו הפעם הראשונה. „החיים לא ארוכים כמו שאתה חושב /פתח את מוחך ותראה / אל תהרוס את עצמך..." המוסיקה, כמו הטכסטים, נכונה, לא מתיימרת, פופ פשוט, מלודי, רך. עם צלילים חמים של סקסופון („חופשי כמו ציפור", השיר) ונגיעה יפה בכלי הקשה („הכל בסדר") ושימוש נכון בקולות בחלק גדול מהשירים. פופ עטוף בג'או פאנקי, רוק נטול גיטרות כמעט.

במקומן כלי נשיפה וקלידים במינון נכון.

יש בתקליט הזה, ביחס לאיך שעולם הרוק נראה, משהו נאיבי, תמימות שמעוררת אהדה. עושה חשק להקשיב. ואם הזכרנו אמירות פוליטיות או התמימות היא, לטעמי, האמירה הפוליטית החדשה ביותר. דיוויס כאילו אומר עיזבו את השטויות של מלחמה וכו' תתחילו לאהוב, הכל יהיה בסדר. אולי זה תמים, אבל זה נכון. תקליט מומלץ!

מלנכולי

מאת יוסי ונונו

דיוויד סילוויאן „סודות הכוורת", הדפסה מקומית סי.בי.אס.

בכתבות לסיכום שנת 1987 הוזכר התקליט של סילוויאן כאחד התקליטים המעניינים של השנה ועוד צויין שהתקליט לא הודפס בארץ, עכשיו העניין תוקן. יפה שגם אמן איזוטרי כמו סילוויאן זוכה להדפסה מקומית.

עד כאן בעניין ההדפסה עכשיו לסילוויאן. מאז החבורות „ביפאן", הוציא סילוויאן 3 תקליטים (כולל האחרון). הראשון היה מצויין, השני בעייתי ובשלישי הוא חוזר לעצמו. אני מכיר את הטענות נגד סילוויאן. יש כאלה שטוענים, שהמלנכוליות שלו משעממת ואפילו מרגיזה, שפוזת מתקן העולם שלו מזוייפת, שהכל חלול, ריק, עטוף ברחמים עצמיים, בכייני וכו' וכו'. אני מאמין לו, מבין את אלה שלא.

סילוויאן לא קל לעיכול. צריך להקשיב לו מרוכזים, צריך להיכנס אליו, אחרת מחמיצים. הוא באמת איש עצוב הסילוויאן הזה, שר את כאב העולם בטכסטים שנוגעים בשירה, הכל בקטן, פרטי, מינורי, כמעט דתי בהילה שאופפת אותו. המוסיקה, כמו המילים, מרחפת. מוסיקה של אווירה עם נגיעות ג'אזיות בגיטרות של סילוויאן ודיוויד תורן ובפסנתר של רואיצי סאקמוטו. השימוש בכלי הנשיפה יפהפה, בארוקי, עדין, ממולא באווירה נכונה, מארק איסם עושה יופי של עבודה. עבודת התופים של סטיב ינסן ודני קמינגס משלימה את ההקפדה על איכות הביצוע. האווירה בדרך־כלל אקוסטית כמעט ואין שימוש בכלים אלקטרוניים.

השירה של סילוויאן איטית, מרוייקת, מלאה. סילוויאן לוקח את כל הזמן שבעולם לא ממהר לשום מקום. אין לו מצער פזמונים שהוא צריך להגיע אליו, או מה איכפת לו. סילוויאן מנסה לספר את סודות הכוורת ויוצא עם מעט מאוד עקיצות. התקליט הזה חריג בנוף המוסיקלי, העכשווי וחריג בכלל. הוא נטול כוונות מסחריות, נאמן לעצמו. תקליט שמספר סיפור אישי של יוצר, שהשוליים הם מקום המחייה שלו. מומלץ למתעניינים בשוליים, האחרים לא מוכרחים.

פופ 87, מבט אחרון

אסטלי באנגליה, „הבנגלס" באמריקה

מאת עופר ניר

אלה התקליטים הנמכרים ביותר, באנגליה וארצות־הברית, בסיכום שנת 1987.

אנגליה.
1. „לעולם לא אוותר עליך" — ריק אסטלי.
2. „דבר לא יעצור בעדנו" — „סטארשיפ".
3. „רוצה לרקוד עם מישהו שאוהב אותי" — וויטני יוסטון.
4. „ניצחת שוב" — „חבי.ג'יז".
5. „עמוד לצדי" — בן אי קינג.

ארצות־הברית.
1. „לך כמו מצרי" — „הבנגלס".
2. „לבד" — „לב".
3. „לשגע אותך" — גרגורי אבוט.
4. „רוצה לרקוד עם מישהו שאוהב אותי" — וויטני יוסטון.
5. „דבר לא יעצור בעדנו" — „סטארשיפ".

באנגליה, התפרסמו תוצאות משאלי הקוראים במיספר עתוני־פופ, אלה תוצאות משאלי ה„ריקורד מירור" ו„מלודי מייקר".

זמר השנה.
פרינס (רקורד מירור), מוריסי (מלודי מייקר).

זמרת השנה.
מדונה (רקורד מירור), ג'וליאנה רייגן (מלהקת „הכל אורות וזה") (מלודי מייקר).

להקת השנה.
„הסמית'ס" (בשני העתונים).

תקליטון השנה.
„אמונה אמיתית" — „ניו אורדר" (ר.מ.), THIS CORROSION — להקת „אחות הרחמים" (SISTER OF MERCY) (מ.מ.).

אלבום השנה.
„עץ יהושע" — „יו.2" (ר.מ.), „נשק אותי נשקי אותי, נשקי אותי" — „הקיור" (מ.מ.).

להיט הריקודים של השנה.
„נפח את הווליום" — „מארס" (מ.מ.).

הנגן הטוב ביותר.
ג'וני מאר מלהקת „הסמית'ס" (מ.מ.).

ההופעה הטובה ביותר.
„יו.2" (מ.מ.).

בעריכת צביה בן־שלום

הצפרדעים באים הצפרדעים באים

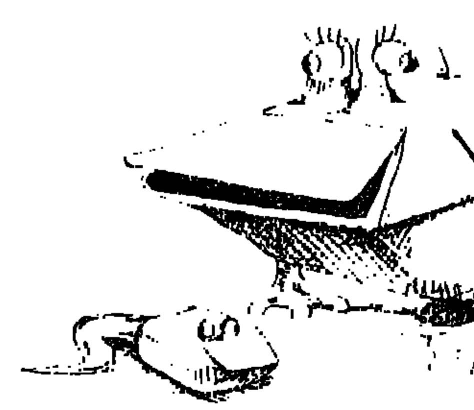

יותר ויותר מיכלי אשפה גדולים תופסים מקום בחיינו, צבעם שונה ממקום למקום, כך אף גודלם ועיצובם. מיכלי האשפה הגדולים הללו מהווים אלי סימפטום לחברת השפע היוצרת גידול באשפה ובפסולת שאנו מייצרים. ועם זאת סימפטום לאוזלת ידם של חלק מה־רשויות המטפלות בכך.

עם הצבתם לראשונה של „הצפרדעים" היו אלה חדשים והתקבלו ברגשות מעורבים. כיום לאחר תפקודם מזה כמיספר שנים, נראה ש„צפרדעים" אלו מהווים מפגע סביבתי ואסתטי במקומות רבים. מיקום ה„צפרדעים" נקבע בדרך־כלל בסמוך לאתר המייצר אשפה/פסולת בכמויות גדולות, אך מיקומו הספציפי יכול דווקא להיות בצמוד „לשכן". עקב גודלם תופסים ה„צפרדעים" שטחי חניה לפחות של כלי רכב אחד, ובמקרים אחרים, כהצבה לא נכונה, שני מקומות חניה. לעיתים, כאשר „נתפס" מקומו על הכביש, מונח המיכל על המדרכה, ואז מעבר הולכי הרגל במקום מצטמצם. מרכזי הערים בארץ פרובלמטיים ביותר בנושא החניה לכלי רכב, וכל תוספת מיכל כזה הינה בבחינת „בליעת צפרדע" נוספת של הנהגים. הצבת המיכל על המדרכה פוגעת אף במדרכה בנוסף לעליית הרכב עליה, אך לרשות המקומית הפתרונים.

המראה, הסמוך למיכלים, כלל אינו מרנין, כל אלה „המפספסים" בהשלכת הפסולת אינם טורחים להכניס את הפסולת למיכל וזו מונחת ומצטברת בצמוד ובסמוך למיכל. כל איחור בפינוי המיכל גורם להצטברות האשפה ואף לגלישתה מעבר לקיבולת המיכל. בעלי החיים „חוגגים" והמראה „מלבלב".

לא אחת משמשים מיכלים אלה כלוח מודעות, על המיכל מודבקות מודעות המתנפנפות ברוח. הגדיל לעשות ירקן, אשר הציב על גבי המיכל מחירון של מרכולתו. רשות מקומית אחרת (פתח־תקווה) הציבה מיכל גדול זה בכניסה למרחוב. כידוע, במקום כזה קיימת תנועה גדולה של כלי רכב והולכי רגל, כמו כן במקום שלט האוסר על עצירה ומתריע מגרירה וקנס מוגדל. אך „לצפרדע" חניה של כבוד — שיבלעו אותה.

הדלתות והמיכסים כמיכל אשפה זה מיועדים לסגירה לאחר השימוש — עם השלכת הפסולת. אך בפועל דלתות אלו נשארות פתוחות עקב אדישות המשתמשים, הקושי בפתיחה/סגירה, תקלות במיכסים וסלידה של מגע כתוצאה מחשש של לכלוך. חלק מהמיכלים חוזרים למקומם מלוכלכים, דבר הגורר אחריו השארת המיכסים פתוחים.

לעיתים ונדליסטים מציתים את המיכלים ועשן כבד ומסריח מתפשט בסביבתם הקרובה. לעיתים העשן רעיל — תלוי בפסולת הבוערת, אך למזלנו מקרים אלו נדירים, אבל מי נותן את הדעת על תופעה זו?

שימוש ממושך במיכלים גורם לבלאי. חלק מהמיכלים דרוש טיפול: צביעה מחדש, גרוז הצירים וכיוב'. בפועל ניתן למצוא מיכלים רבים מוזנחים, הדורשים טיפול לתיקון המיכסים, צביעה וניקיון. מראה נקי של המיכל עם כתובת מתאימה על גביו — „סגור לאחר השימוש", ואולי צבעים רכים יותר כולל הסבר למשתמשים (על גבי המיכל ו/או שילוט, הסברה וכיו"ב), ישפרו חלקית את מצבם של המיכלים וסביבתם.

באופן עקרוני מיכלי אשפה גדולים אלה מתאימים יותר למפעלים, בתי־מלאכה וכו'. הצבת המיכלים באיזורי מגורים דורש תכנון, כך אף באיזורים המעורבים — מסחר ומגורים וכן במרכזי הערים. עד כה הטיפול בנושא היה אקראי ובלתי מתוכנן. רשויות רבות מנסות לפתור את חוסר הניקיון במרכזי הערים בהצבת המיכלים, אך כאמור לעיל, המרכזים נשארים מלוכלכים. לא „מצפרדעים" אלו תגיע הישועה.

אבי מילר
מתכנן עירוני/סביבתי

ועדי העובדים והמתנות

מטה כחול לבן בהסתדרות

חודשים לפני החגים וכבר מגוייסים ועדי העובדים והמטרה: מתנה לעובדים „שי לחג". המנהג אינו חדש. רק הממדים הם חדשים ולפעמים נראה כאילו שמיישמים במציאות את האגדה. שוליית הקוסם. כלומר, מתחילים במעשה טוב ולא יודעים איפה ומתי להפסיק.

השנה גדל תקציב רכישת „שי לחג", והפעם מדובר על שי לפסח, כ־30 אחוז ומדובר על סכום של 100 מיליון ש"ח. סביב ל„שי לחג" קמה ממלכה שלמה ונראה כאילו מפעלים רבים מבססים את יצור מוצריהם על הקהל הענק הזה, ועדי העובדים, הנחשב לכוח הצרכני־כלכלי הגדול במדינה. השנה, מציעים כ־5000 מוצרים שונים ומגוונים הכוללים: כלי־בית ומטבח, מוצרי קוסמטיקה ריהוט לבית, מוצרי טקסטיל, מוצרי אלקטרוניקה וחשמל, קמפינג ציוד ספורט ועוד.

יותר מ־80 חברות גדולות ישראליות יציגו בתערוכה מיוחדת, שתיפתח בגני התערוכה בתל־אביב בסוף ינואר, את מוצריהן. מתנות אפשר לבחור בכל המחירים, משקלים מעטים עד למתנה העולה 300 ש"ח. סבורים שהשי הממוצע יעלה: 108 ש"ח. לרגל חגיגות 40 שנה למדינה וציון מלאות 100 שנה לכינונה של התעשיה העברית מארגנים המועצה הכלכלית־חברתית ומטה כחול־לבן, המשותפים להתאחדות התעשיינים ולהסתדרות הכללית מיספר אירועים שמטרתם לעודד את התוצרת הישראלית על חשבון מוצרי יבוא. סיסמת התערוכה: „קנה כחול־לבן, אני מעדיף תוצרת הארץ". בתערוכה ישתתפו, בפעם הראשונה, שלושה בנקים (הפועלים, לאומי, והמזרחי) הם יציגו לנציגי הוועדים תוכניות חיסכון מיוחדות לעובדים.

במסיבת עיתונאים, שהתקיימה בתחילת חודש ינואר, נשאל שאול בן־שמחון, נציג ההסתדרות במטה, האם גם השנה יוכלו העובדים לבחור בין שי ותלושי קניה. לדבריו: כ־90 אחוז מוועדי העובדים כבר נתנו תשובה חיובית לרכוש רק ממוצרי תוצרת הארץ וכיוון שהעובדים יקבלו את המתנה בהנחה גדולה לא כדאי להם לדרוש תלושים... כי אין שום הנחות בשעות הרכישה בחנויות.

חיה יוסף

הם יורים גם בשוקולד

איזה מלחמה מתוקה: כמה חברות לוחמות על אהדת השן המתוקה. אלה שלמרות הצהרותיהם, שהם שומרים על דיאטה, אך לא יכולים בלי שוקולד. חברת „עלית" החברה הותיקה משפצת ומחדשת, את חברת „ורד הגליל" מתחילה הכול מחדש ולא פלא שבאמת כבשו להם כבר מודעות מסוימת בין אוכלי השוקולד. אבל בכל מקרה אין טוב מתחרות, ורק הלקוח מרוויח. במסיבת עיתונאים הציגו אנשי „ורד הגליל" את כל החידושים והפעם לא נדבר על השקיעות, תכניות הרחבה ומחסור כספי. בזה טיפלו כבר אנשי הכלכלה שלנו.

אנחנו נלמד מה יש בחנויות והמבחר באמת גדול ומאוד מתוק: טבליות השוקולד תחת השם: קרינה „המיועדות במיוחד לייצוא. וכמובן זה זימן שגם לנו טוב, כי היא עומדת בכל הנדרש כדי להתחרות אפילו עם שוקולד שוויצריה. במקום אבקת חלב משתמשים באבקת שמנת, טוב, באמת טוב ומאוד לא מרזה! אפילו משמין. ישנם חמישה טעמים: אגוזים, שקדים, פירות ומריר. המחיר לחבילה בת 100 גר': 1.75 ש"ח. לימי חג או כמתנה מופיעים הפרלינים, עטופים כל אחד בנפרד, 20 גר. בשבעה טעמים, והמחיר: 3.78 ש"ח ה„סטוק" (בסלנג המקום: תענוג) הוא חטיף חדש שוקולד ופצפוצי אורז, טוב לטיול בתנאי שלוקחים גם מימייה עם משקה קר כי הוא מתוק ומצמיא 40 גר. עולים 0.76 ש"ח.

חיה יוסף

בעבודה:
אל תעשן —

המדליק סיגריה במהלך ראיון־קבלה לעבודה, „נושף" החוצה את סיכוייו להתקבל — עולה מסקר שנערך על־ידי רוברט הלף החברה הגדולה להפניית כוח־אדם קבוע וזמני לענפי החשבונות והמחשבים. בסקר השתתפו מנהלי כוח־אדם ומנהלים בכירים של 100 מבין 1,000 החברות הגדולות בארצות־הברית.

המנהלים הבכירים נשאלו בסקר „האם לדעתך מועמדים המעשנים במהלך ראיון קבלה לעבודה מפחיתים מסיכוייהם לקבל את המשרה, אם המראיין אינו מעשן?" 7.3% מהנשאלים השיבו שהמעשנים במהלך הראיון מקטינים לעצמם את הסיכוי לקבל את העבודה ורק 27% אין לכך כל משמעות.

המשתתפים בסקר נשאלו גם „האם מועמדים לעבודה מערערים את הסיכויים לקבל את העבודה אם הם מעשנים במהלך הראיון, גם במקרה שהמראיין מעשן?" במקרה זה השיבו 21% מהנשאלים שאכן סיכוייהם יפחתו ואילו 78% השיבו שבמקרה זה לא תהיה השפעה שלילית של העישון על קבלתם לעבודה.

מכל מקום מציין סגן נשיא חברת רוברט הלף, מריק זילברט, „העובדה שאחד מכל חמישה מנהלים בכירים מאמינים שעישון במהלך ראיון לקבלת עבודה, גם אם המראיין מעשן, משפיע בצורה כלשהי על סיכויי קבלת המשרה, צריכה להילקח בחשבון על־ידי המועמד". מהסקר עולה, גם כי כאשר נתבקשו מנהלי כוח־אדם לבחור שני מועמדים לעבודה, בעלי כישורים זהים, אך רק אחד מהם מעשן, השיבו המנהלים בנחישות דעת כי יעסיקו את ה„לא מעשנים".

התעמל!

„... חיזוק החוסן והכושר הגופני הוא אחד האמצעים הטובים להתמודדות עם הלחץ והשחיקה בעבודה..." טוען פרופ' אריה שירום במאמר המתפרסם בירחון „המפעל" של המכון לפריון־העבודה והייצור.

פרופ' אריה שירום המשמש כראש־החוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל־אביב חקר במשך מספר שנים את תופעת השחיקה בעבודה בישראל בקרב אוכלוסיות שונות. פרופ' שירום גילה כי אחד ההסברים המשמעותיים לתופעת השחיקה הנפוצה בישראל, הוא — כושרו הגופני הלקוי של הישראלי...". „... לחוסנו הגופני של אדם, השפעה רבה גם על כושרו הריגשי וההכרתי ובהעלאת הכושר הזה יש משום יצירה של משאבי התמודדות...".

למנהל, המבקש למנוע או לפחות לצמצם את תופעת השחיקה בקרב עובדיו, מציע ד"ר שירום, לעודד את העובדים לעסוק בפעילות גופנית בשעות העבודה. דוגמא לפעילות המוצעת — הנהגת „הפסקת התעמלות" של 20 דקות 3 פעמים בשבוע בזמן העבודה.

„קו הבריאות" מודיע על סדרה של שבע הרצאות בנושא בריאות האשה. ההרצאות יתקיימו בבית הרופא, רח' הפטמן תל־אביב (ליד מפעל הפיס). מחיר כניסה הוא חמישה ש"ח, כולל כיבוד. התחלת ההרצאות בשעה 20.30.

קו הבריאות הנה עמותה שנוסדה על מנת לספק לנשים מידע ופעילות חינוכית בנושאי בריאות, כולל ספרות ואינפורמציה כתובה, וכרטסת על רופאים מומלצים. כפי שצויין לעיל, הוא מקיים קו טלפון שבועי פתוח, אליו ניתן להתקשר ולקבל המלצות על רופאים ואינפורמציה לגבי בעיות ספציפיות (כל יום ג' בין 19.00—17.00, טל. 03־234917).

תוכנית וזמני ההרצאות

תאריך	נושא	המרצה
28 בדצמבר 1987 יום ג'	הריון וטכנולוגיה	ד"ר מ. פיינגולד בי"ח תל־השומר
26 בינואר 1988 יום ג'	הדרכה בבדיקה עצמית של השד אחרי ההרצאה ניתן להבדק אצל רופאה במקום	גב' ב. ברגר
23 בפברואר 1988 יום ג'	נשים ומצבי נפש	ד"ר גילה ברנר
29 במארס 1988 יום ג'	אמצעי מניעה — היסטוריה וחידושים אחרונים	גב' ב. ברגר
25 באפריל 1988 יום ב'	ביקור אצל גינקולוג/ית — למה לצפות, מה לשאול, מה אפשר לדרוש	ד"ר מ. פיינגולד
31 במאי 1988 יום ג'	טכנולוגיות רביה — טוב לנשים?	גב' א. סולומון
28 ביוני 1988 יום ג'	גיל המעבר — מיתוס ומציאות	שם המרצה יפורסם בקרוב

ספרים למדף

להיות בריא להיות מודרני

אנציקלופדיה לבריאות המשפחה המודרנית הוצאת „שגיא"

הרבה תצלומים, הרבה צבע, דיאגרמות, מסגרות, טבלות, ציורים. בידי כרך אחד: „חן הגוף" ובו מעט מכל טוב, על סוגים שונים של פעילות גופנית סטנדרטית (התעמלות, רכיבה על אופניים, שחיה וכו'), על כושר גופני, הרפיה, התעמלות איזומטרית, עיסוי, יוגה, תנועות פוס, משחקי ספורט, התעמלות בהריון, בלידה ואחרי הלידה, פיתוח חזה, עיצוב קו המותן, גב גמיש. ציורים רבים, המדגימים שלבים שונים של תרגילים, שלב א', ב', ג', ד'.

משום־מה הפנייה היא לאשה, גם המדגימות כולן נשים. בסדר, גברים אינם זקוקים להתעמלות בהריון ואחריו, אבל להוריד כרס? לשמור על הכושר? אפליה!

בסדרה (לומדת מהקומוניקט) שישה כרכים: התפתחות הילד ובריאותו; בעיות בריאות נפוצות (הפרעות ומחלות בגילים שונים); הנפש והמין; סוד הגוף הבריא (כיצד פועלות מערכות־גוף שונות, איך לשמור על הבריאות); מסתורי הרפואה המודרנית (מהו סורק אלקטרוני, בדיקת־דם, כימותרפיה, אנטיביוטיקה, אקופונקטורה...) וכאמור: חן הגוף. המקור אנגלי. שורה ארוכה של יועצים־מומחים, בעלי תואר דוקטור ופרופסור; למהדורה העברית (תרגום ועריכה: עמי שמיר) ארבעה יועצים: רופא, פסיכולוגית, תזונאית ויועצת סיעודית. אין לי מושג אם אלה יועצי כל הסדרה או רק לכרך מסוים זה אך לא משנה לי.

אנציקלופדיה כזאת היא אוצר בלום לאוהבי אנציקלופדיות־בתמונות ולמסתפקים בידע שיטתי ומגוון שהן מספקות. דקורטיבי מאוד על המדף בסלון, הנייר משובח, הכריכה צבעונית, הגרפיקה מעניינת. יעסיק ילדים ואורחים.

בחנויות הספרים ניתן לקנות כל כרך בנפרד תמורת 45 ש"ח והסידרה כולה נמכרת ב־296 ש"ח בשישה תשלומים, בסך־הכל 49.33 ש"ח לכרך. וועדי העובדים מקבלים הנחה.

צביה בן־שלום בחופש
את המדור עורכת חיה יוסף

מתעלולי הגליל העליון: 26 הפרש בבלגיה — רק 5 בכפר גלעדי

מחזיקות

מאת אביתר שפירא

משחק קל? זה מה שחשבו כולם לפני המשחק לאור נצחון הגליל בסיבוב הראשון בבלגיה בהפרש 26 נקודות אבל מי שראה כיצד הצבע אזל מפניהם של מאמן, מנהלי ואוהדי הפועל הגליל העליון, הבין עד כמה המשימה היתה קשה — עד שהושגה בסיום בזכות נצחון 95:100.

הבלגים, חסרי הסיכויים בבית רבע הגמר בגביע אירופה למחזיקות גביע, טיילו לפני המשחק בנצרת ובירושלים. הגליל ויתר על טרי מרטין החולה. איש לא האמין שהמשחק יתפתח כפי שהוא אכן התפתח.

הבלגים הכתיבו את הקצב בפתיחה. בדקה השלישית הובילו 6:7 ובדקה העשירית 22:25. זה רק היה הרמז. בדקה ה־13 עלה הגליל ליתרון 33:34 ובדקה ה־18 עדיין שקול — 43:44 לגליל. אז רכשו הבלגים יתרון בן חמש נקודות — 46:51 וריק סל מטווח של הטוב במגרש, פרימן, שניה אחת לפני סיום המחצית הראשונה, צימק מעט את הרווחת. הבלגים ירדו להפסקה ביתרון בן שתי נקודות — 49:51.

במחצית השניה נכנס פרימן להילוך גבוה. הוא קלע במחצית זו 19 מ־29 נקודותיו והיה הגורם הישיר לנצחון.

בדקה ה־28 עוד הובילה מאיראנדן 67:69 אבל היה זה היתרון האחרון שלה במשחק. בסיוע הקהל הנלהב רכשו שחקני הגליל יתרון שהבטיח את הנצחון בסיום.

התוצאה הגבוהה עלולה להטעות את מי שחושב שהיה משחק גדול בגליל. הסך הכל הוא משחק פושר למדי.

הטוב בשורות מאיראנדן היה ריצ'ארד שעשה עבודה יוצאת מן הכלל מתחת לסלים. הוא קלע 29 נקודות וקלט 8 כדורים חוזרים. מרטין היה הטוב ביותר במגרש בכל הקשור לקליטת כדורים חוזרים — 14.

בגליל קלט אבי מזרחי 9 כדורים, פרימן 7 (קלע גם סל של 3 נקודות), הנפלד 5 (סל של 3 נקודות) ופליישר 4.

שפטו קפליני מתורכיה וג'ונס מוולס בכפר גלעדי.

● קלעו להפועל גליל עליון: פרימן 29, הנפלד 21, ליף 21, פליישר 18, מזרחי 6 ובן־עטר 5.

● קלעו למאיראנדן: ריצ'ארד 29, מ. דנץ 24, מרטין 18, קורניה 11, בארביר 6, ג'. דנץ 5 וסטגריס 2.

הפועל הגליל העליון — מאיראנדן 95:100 (51:49)

הטבלה

.1	בדלונה	4	352־391	8
.2	גליל־עליון	5	435־444	8
.3	פאורו	4	357־373	6
.4	מאיראנדן	5	463־399	5

● הערב תשחקנה סקאבוליני פאורו ובדלונה.

תקנון: אסור להשתמש בסמים

מאת יצחק ויסהוף

נשיאות איגוד הכדורסל החליטה בישיבתה אתמול להמליץ בפני הנהלת האיגוד להוסיף לתקנון סעיף האוסר את השימוש בסמים בקרב שחקני הכדורסל, זאת בהתאם לתקנון פיב"א ובהתאם לבקשת מנהל רשות הספורט יריב אורן.

במשך הזמן תיקבע ועדה מיוחדת שתקבע את תקנוני האכיפה, העונשים, הגדרת הסמים האסורים וכדומה.

בישיבת הנשיאות עלה לדיון קרן תשלומים לשחקני הנבחרת כפי שנקבע לפני יציאת הנבחרת לאליפות אירופה דרגה ב' לבולגריה לפני מספר חודשים.

אמש נקבעה מסגרת לתקנון הקרן וועדת הכספים תנוח הצעה זו ותקבע סופית את התקנון שיובא לאישור נשיאות האיגוד.

האם יפוצלו הגמרים בכדורסל

משחקי גמר גביע המדינה לגברים ולנשים בכדורסל שנקבעו להערך ב־16 במאי ב"היכל הספורט" ביד־אליהו יפוצלו ככל הנראה מאחר שנבחרת הנשים של ישראל תשתתף בתאריך זה במשחקי קדם אליפות אירופה באיטליה.

הצעה שהוגשה לחברי הנשיאות ממליצה לדחות את משחק הגמר של הנשים או להקדימו לעומת הצעה אחרת שהמליצה להעתיק את שני משחקי הגמר למועד אחר.

בשבוע הבא תחליט הנשיאות כיצד לפעול.

אלופות

קבוצת הכדורסל הצרפתית אורתז, יריבת מכבי תל־אביב מחר בבית הגמר בגביע אירופה לאלופות, תגיע לישראל רק היום.

הערב יערך משחק אחר בבית הגמר ובו תארח סטורן קלן את פרטיזן בלגראד.

יתר המשחקים יערכו מחר.

אוהדי מכבי: יש מטוס חכור לבלגראד

מאת יוסף ויסהוף

אוהדי קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב יוכלו לחזות ביום חמישי הבא במשחק קבוצתם נגד "פרטיזן בלגראד" ביוגוסלביה תמורת 329 דולר.

חברת "דיזנהאוז" שחכרה במיוחד מטוס למשימה זו מבטיחה לאוהדי מכבי תל־אביב בנוסף לצפיה במשחק גם סיור בעיר בלגראד. אוהדים שלא ירצו לשוב יוכלו להמשיך בשהותם ביוגוסלביה.

התוכנית היא לטוס ביום חמישי בבוקר ולשוב שעתיים אחרי המשחק.

המחיר המוצע אינו כולל מיסים.

הסגרים בועדת הספורט בכנסת

מאת יצחק ויסהוף

מכתב ששלחה אמא של כדורסלנית בת 16 מאליצור ראשל"צ לוועדת הספורט של הכנסת גרם לדיונם של יו"ר הוועדה המיקצועית באיגוד הכדורסל איתן חפר, מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל יעקב הראל והיועץ המשפטי של ההתאחדות לספורט, עו"ד צבי יפה.

השלושה הסבירו לוועדת הספורט של הכנסת על ההסגרים בכדורגל ובכדורסל. הוועדה ביקשה לשמוע פרטים על כך בעקבות מכתב האם שציינה כי בתה בת ה־16 ביקשה לעזוב את אליצור ראשל"צ, אולם האגודה הראשונית סירבה. לפי תקנון איגוד הכדורסל לא ניתן להכביס טופס הסגר עד לאחר השירות הצבאי.

הוועדה ששמעה הסברים וקבעה דיון נוסף בנושא בעוד שבועיים. גם באיגוד הכדורסל יערך בקרוב דיון על נושא ההסגרים.

הפועל ת"א הערב בסארגוסה בגביע קוראץ'

המשחק החשוב ביותר

קאנטו הפסידה

במשחק שנערך אמש בבית של הפועל תל־אביב גברה יוגוסלסטיקה על קאנטו 77:83.

נצחון זה מותיר סיכוי להפועל תל־אביב, אם כמובן תנצח הערב בסארגוסה.

הטבלה

.1	יוגוסלסטיקה	5	424־408	8
.2	קאנטו	5	432־435	7
.3	סארגוסה	4	351־362	6
.4	הפועל ת"א	4	362־364	6

שרות "על המשמר"

"אף קבוצה עדיין לא ניצחה את סארגוסה בביתה. אם נוכל להציג משחק הגנה טוב ואם לאוואן מרסר יתגבר על הפגיעה בקרסולו והספרדים לא יצליחו לברוח מאיתנו, נוכל אולי להפתיע ולנצח". כך אמר משה וינקרנץ, מאמן הפועל תל־אביב שתתמודד הערב נגד הקבוצה הספרדית סארגוסה במשחק החשוב ביותר מבחינת

קוראץ'

הישראלים והספרדים בבית רבע גמר גביע קוראץ'.

הבעיה המטרידה יותר מכל את משה וינקרנץ ואת מעסה הפועל ת"א משה אורגר היא קרסולו של הבינלאומי לאוואן מרסר.

אמש נטל לאוואן מרסר חלק באימון הקבוצה בספרד מתחילתו ועד סיומו. מרסר שסובב את קרסול רגלו ערב היציאה לספרד קיבל טיפול מהמעסה משה אורגר והערב, ב־9.30 לפי שעון ישראל, יפתח בחמישייה הפותחת יחד עם דלול, פרישמן, טאונס ואיימוס.

במטוס שהביא את הפועל תל־אביב לסארגוסה היה גם מאמן אליצור נתניה צבי שרף. באותה טיסה נמצא גם דני קורן יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל תל־אביב. השניים, כזכור "נתקלו" אחד בשני במשחק רבע גמר גביע המדינה בו ניצחה אליצור נתניה את הפועל תל־אביב. במשך כל הטיסה לא החליפו השניים מילה למרות נסיונות להפשיר את האווירה.

קבוצת קאי סארגוסה שנוצחה במסגרת הליגה הספרדית בתחילת השבוע ע"י ברצלונה 113:84, מקווה לשוב לעצמה הערב בזכות שני הזרים המעולים שלה חווה אורטה ולימן למפלי, שלא תרו בתשוב בת"א. שני אלו יחד עם לואיס ריאו, חווה ארסגה ואחיו פרננדו יאוויט את החמישייה הספרדית.

ישפטו במשחק מאניני מצרפת וולנטה מפורטוגל.

שרף צנוע: הופעה מכובדת

טבלת הבית

.1	ריאל מדריד	4	290־354	8
.2	בולוניה	4	313־325	6
.3	אליצור	4	337־313	5
.4	מונקו	4	387־325	5

המשחק יחל ב־8 לפי שעון ישראל.

ריאל מדריד שגברה בשבוע שעבר בבולוניה על דייטור — 80:81 תציב מול הישראלים סוללה של כוכבים. בנוסף לחווה ביורקוב, אנטוניו קורבלאן, פרננדו ואנטוניו מרטין, ברנסון, ואלקסיים שהיו מגורמי הנצחון של ריאל על אליצור בת"א — 67:80, תשתף כנראה הערב גם את הבין לאומים חווה איטורייגה ופרננדו רומאי הענק שהיו פצועים.

מאמן ריאל מדריד לולו סייאנז ינסה למחוק את הפסד הליגה האחרון של ריאל בליגה (77:71) בדרבי נגד אסטודייאנטס על חשבון אליצור ואלפי הצופים שיחוו במשחק ובוודאי לא יקלו את המלאכה על הישראלים.

ישפטו דה קוסטר מבלגיה ובנוזמין משווייץ.

משחק נוסף הערב יהיה בין בולוניה למונקו.

קוראץ'

"ריאל מדריד הבטיחה כבר את השתתפותה בשלב חצי גמר הגביע קוראץ'. אליצור נתניה נמצאת כיום בכושר לא רע, אך ספק אם כושר זה יספיק מול ריאל שהיא אחת מקבוצות הפאר של אירופה". כך אמר צבי שרף שקבוצתו תתמודד הערב בפאבליון של מדריד נגד בעלת הבית ריאל מדריד המדורגת ראשונה ללא הפסד.

"נעשה הכל להופיע בצורה מכובדת ולא לבייש את שם הכדורסל הישראלי. במשחקים האחרונים שלנו הוכחנו כי הקבוצה נמצאת בכושר קליעה טוב, אולם במשחק ההגנה יש חריקות. נשתדל לתקן פגם זה ולשוב לארץ עם תוצאה טובה" הוסיף שרף.

אליצור נתניה שערכה אמש אימון בפאבליון של ריאל מדריד, תפתח במשחק בחמישייה שהעניקה לה הישגים נאים בשבועיים האחרונים: קארל נברסון, אור גורן, חווה ויטמן, פיל לוקהאס וטרי פייר.

מנסדורף: מלבורן אינה אוקלנד

● טניס

כמו אשתקד, כך גם הפעם, הודח אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף, בסיבוב הראשון באליפות אוסטרליה הפתוחה במלבורן.

אשתקד זה קרה על משטח הדשא ואילו הפעם על המשטח החדש המכוסה פלאסטיק. הוא הפסיד בארבע מערכות (6:3, 4:6, 7:5, 6:2) לאלוף ברית־המועצות, אנדרי צ'סנוקוב, הבלתי מדורג באליפות זו, והתופס את המקום ה־35 בדירוג העולמי, בעוד שהישראלי דורג עשירי במלבורן ועלה בדירוג העולמי למקום ה־20, בעקבות זכייתו באוקלנד, ניו זילנד.

עמוס נראה עייף וככל הנראה השפיעה עליו הטיסה הארוכה מאוקלנד למלבורן. הוא גם לא התאמן כהלכה על המשטח החדש בבירת מדינת ויקטוריה.

הפתעה נוספת חולל האוסטרלי הבלתי מדורג, ברוך דייק, שהכניע את השווייצי הבכיר, יעקב לאשק 3:6, 3:6, 4:6 שדורג תשיעי, וגם המדורג 15, הנידרלנדי אוורנדן, נוצח בידי הבריטי ג'רמי בייטס 7:5, 6:1, 6:7, 6:3.

מחזיק התואר מאשתקד, השבדי שטפן אדברג, הפך פיגור 1:0 לנצחון 1:3 על האמריקאי מרטי דייויס 6:4, 2:6, 2:6, 4:6. גם הצרפתי הנרי לקונט, המדורג שביעי, גבר על קרטר האוסטרלי 1:6, 6:3, 1:6, 4:6.

היוגוסלבי סלובודאן זיבויונוביץ', המדורג שמיני והיה אמור לפי פרשנים לפגוש את מנסדורף

נוצח בסיבוב הראשון באליפות אוסטרליה 3:1 בידי הסובייטי אנדרי צ'סנוקוב ★ עמוס גילה עייפות ואי־התאקלמות למשטח הפלסטיק

בשמינית הגמר, הכניע את ריצ'ארד סמידט מארה"ב 6:4, 6:7, 1:6.

תוצאות נוספות: קרישנאן — קים בונג סו (דרום קוריאה) 3:6, 6:3, 4:6, 6:4, 4:6. מאסימיליאנו נארדוצ'י (איטליה) — מייק באואר (ארה"ב) 5:7, 4:6, 6:3, 6:4, 5:7.

האוסטרלי מרק וודפורד ניצח במפתיע את בן ארצו ג'ון פיצ'גראלד 4:6, 3:6, 3:6. וולי מאסור (16) — תומאס הוגסטדט (שבדיה) 3:6, 4:6, 6:3, 1:6.

נצחונות למנדליקובה וגראף

אצל הנשים הודחה המדורגת 16 האוסטרלית אליזבת סמיילי על ידי האמריקנית היטר־לודלוף 6:1, 6:3, אבל המדורגות הראשונות עלו בקלות לשלב הבא.

מחזיקת התואר מאשתקד הנה מנדליקובה, ילידת צ'כיה, ניצחה את היוגוסלבית נימיי יאסוביץ' 4:6, 1:6.

הגרמניה שטפי גראף, המדורגת ראשונה, הכניעה את איימי ג'ונסון מנורבגיה 3:6, 1:6 אבל הגרמניה קלאודיה קילש המדורגת שמינית נאלצה לעמול קשה כדי לנצח את בת ארצה ווילטרוד פרובסט 6:3, 2:6, 0:6.

הלנה סוקובה (6) — ג'ימי גולוד (ארה"ב) 2:6, 2:6. שרייוור — אווה פאף (גרמניה) 1:6, 3:6.

כוכבת הטניס הצעירה, שטפי גראף כפי שצולמה אתמול בעת משחק עם איימי ג'ונסון מנורבגיה באליפות אוסטרליה הפתוחה במלבורן. גראף מועמדת לזכיה בטורניר יוקרתי זה (תצלום: איי.פי)

ב־4:11 החזיר השופט את התוצאה ל־1:3

המקרה: לאחר שהשופט בחיפה גילה עמידה לא נכונה של הפועל כפר־סבא שניצחה בסיום 2:3 את מכבי חיפה ★ נצחונות קלים לשתי המוליכות

● כדורעף

מאת מוטי חביב

מוקד משחק המחזור ה־16 בליגה הלאומית בכדורעף אמור היה להיות אמש בבתיים ואולם המקרה הבלתי שיגרתי שקרה בחיפה מסיט את המבטים למשחק בין מכבי חיפה להפועל כפר־סבא שהסתיים בנצחון הכפר־סבאים 2:3.

כפר סבא נוצחה במערכה הראשונה 15:10, ניצחה בשניה 12:15, נוצחה 11:15, ניצחה במערכה הרביעית 12:15 ואז הגיעה המערכה החמישית והסיפור המוזר. כפר־סבא כבר צעדה ביתרון 4:11 ואז גילו השופטים מיני שמפלינר ואלכס בוקסר על עמידה לא נכונה של הכפר־סבאים. ל־1:3 לזכות כפר־סבא. אחרי הזירוש שוב עלו הכפר־סבאים ליתרון 4:11. חיפה צימצמה ל־10:11 אך כאן נכנעה — 15:10. אמיר אקרמן וליאונרדו קנטור בלטו בכפר־סבא, חיים בורק וד"ר רובי פרידמן בחיפה. המשחק נמשך שעתיים ו־45 דקות.

אליעזר כגן
נצחון כיתי חלק

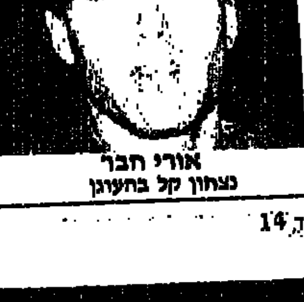

אורי חבר
נצחון קל בהעוגן

לצועדת בראש הטבלה, האלופה הפועל מטה אשר, לא היו בעיות במשחק החוץ עם הפועל העוגן — 0:3. אורי חבר הצעיד את בחוריו לנצחונות 11:15, 8:15, 2:15 בתוך 55 דקות. הטובים במטה אשר היו דורון שרמי ויוחאי בורשטיין, גיל ראובן בלט בהעוגן. במשחק שפטו שמואל רוביסא וזאב שוהם.

הפועל קרית־אתא שהשלימה את משחקה החסר עם א.ס. רמת השרון בנצחון 0:3 הגיעה לבת־ים עם מעט חששות ואולם יוכל שלכת, ארז טאצ'ה, ירון טרייבנר ועופר שמאק הבהירו חד וחלק מי הטובים ביותר וניצחו 0:3 — 7:15, 8:15, 10:15. כוכב הפועל בת־ים רפי רוזניק גילה חולשה והצעיר צחי אלבז עזב את המשחק ברוגז לאחר דין ודברים עם מאמנו.

הטבלה
(לאחר 16 מחזורים)

.1	הפועל מטה־אשר	1־48	32
.2	הפועל קרית־אתא	7־43	31
.3	הפועל המעפיל	18־35	27
.4	הפועל כפר־סבא	24־39	27
.5	הפועל בת־ים	24־33	26
.6	מכבי פתח־תקוה	31־28	23
.7	הפועל רמת־אביב	31־27	23
.8	מכבי חיפה	38־25	22
.9	הפועל שריד	37־22	22
.10	הפועל איחוד־עירון	38־22	21
.11	הפועל העוגן	8־46	17
.12	א.ס. רמת השרון	7־46	16

בנצחון קל השיגה גם הפועל המעפיל — 0:3 — עם הפועל שריד. המערכות 3:15, 8:15, 12:15.

ליאור נוטיג וערן ילון הוליכו את מכבי פתח־תקוה לנצחון חוץ על א.ס. רמת השרון 1:3. הפתח־תקואים ניצחו במערכה הראשונה 7:15, נוצחו 15:6 ושבו לנצח 2:15 ו־6:15.

הפועל רמת־אביב גברה על הפועל איחוד עירון 0:3 בזכות משחק טוב של אליעזר כגן ורונן צידין. כוכב איחוד עירון, עופר ניר, נפגע במערכה הראשונה ויצא. המערכות — 4:15, 10:15, 8:15.

בסיום המשחק ליקקו המנצחים גלידה על חשבונו של אליעזר כגן שהוענש על ידי מזכיר הפועל תל־אביב מאיר ברנשטיין בגין התנהגות בלתי ספורטיבית במשחק אימון בשבוע שעבר מול קבוצה מערב־גרמניה. העונש היה סימלי: הזמנת כל הקבוצה לגלידה.

חוק הספורט

הצעת חוק הספורט שהגיש לכנסת שר החינוך והתרבות, מר יצחק נבון, תובא היום לדיון בוועדת החינוך והתרבות בכנסת. ההצעה אושרה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת.

בהביאו את הצעת החוק לאישור, אמר השר נבון, כי זו הפעם הראשונה מאז הקמת המדינה שמוגשת הצעה להסדיר הפעילות הספורטיבית בישראל בדרך של חקיקה. ההצעה גובשה ע"י ועדה מיוחדת שמינה השר בראשות היועץ המשפטי של משרד החינוך, עו"ד אריה בריק ומנהל רשות הספורט, מר יריב אורן. בגיבוש הצעת החוק שותפו ארגוני הספורט בארץ.

שבע ארציות מחוץ לגביע

הסיבוב השביעי בגביע המדינה בכדורגל סיפק הפתעות שהגדולה שבהן נצחון הפועל כפר סמיע מליגה ג' על הפועל חדרה 1:2 ★ נס־ציונה מליגה ב' הדיחה את הפועל רמת־גן 1:2 ★ מכבי שעריים נוצחה בדימונה 2:0 על ידי הקבוצה מליגה א' ★ מכבי יפו נוצחה על ידי הפועל בת־ים 3:2 ★ הכח בחוץ אחרי הפסד 1:0 להפועל חיפה ★ ברמת־גן יתקיים משחק הגמר אבל לרמת־גן לא יהיה גביע: גם מכבי רמת־עמידר הודחה בעכו 2:0 ★ הארצית השביעית תעוף במשחק החוזר בשבוע הבא בין בית"ר נתניה להפועל טבריה 1:1 ★ 41 שערים נכבשו אתמול

מאת משה רוזנברג

הסיבוב השביעי במשחקי גביע המדינה לכדורגל, סיפק שלוש הפתעות מרעישות. הגדולה שבהן, נצחון הפועל כפר סמיע מליגה ג' 2:1 על הפועל חדרה מהליגה הארצית.

גם ס.כ. מנס־ציונה, ליגה ב', ניצחה 1:2 את הפועל רמת־גן מהליגה הארצית. ההפתעה השלישית נרשמה בדימונה כשהפועל דימונה, ליגה א', הדיחה את מכבי שעריים מהליגה הארצית 0:2.

לשלב הבא של משחקי הגביע שיהיה רק ב־12 באפריל העפילו גם הפועל איכסל ומכבי כפר־קאנה מליגות ב' שעלו ללא משחקים.

בסמיע, נערכה "חאפלה" גדולה בתום הנצחון 1:2 על הפועל חדרה. במשחק בו נכחו 3000 צופים. במועד החוקי היתה התוצאה 1:1. אמין עבדאללה קבע 0:1 לסמיע בדקה ה־52 מבעיטת עונשין מהנקודה הלבנה אולם גדי מכנס החדרתי השווה בדקה ה־83.

נדרשת הארכה התנהל משחק עם יתרון קל לשחקני ליגה ג', ובדקה ה־120, הדקה האחרונה של הארכה, הצליח עומר יוגס להכניע את מרדכי עסיה שוער חדרה. אז החלה ה"חאפלה" הגדולה.

שפט יעקב בן־חמו.

בנס־ציונה הפתיעה סקציית נס־ציונה את הפועל רמת־גן 1:2. דני משה, חלוץ הסקצייה, קבע כבר בדקה השביעית לאחר עירבוביה 0:1. יואב זוהר הרמת־גני, ניצל כדור חוזר (37) ממשקוף השער, מנגיחה של ירון זכי ומקרוב השווה זוהר ל־1:1.

רק 11 דקות לסיום (79) נקבעה התוצאה. יצחק פראנקו החליף מסירות עם יהודה אשכנזי ומקרוב הכניע את שמואל גילארדי שוער רמת־גן.

שפט בני כהן, לעיני מאה צופים.

צמד של אמסלם

בדימונה הבקיע חלוץ הפועל דימונה משה אמסלם צמד שערים בנצחון הביתי 0:2 על מכבי שעריים. כבר בדקה ה־40 סיים אמסלם מקרוב התקפה נאה והכניע את עסיס שוער שעריים. חלפו 18 דקות ועובדיה צבי שיגר כדור רוחב, אמסלם שהגיח בנגיחה דחק את הכדור פנימה. בדימונה הצטיין, פרט לאמסלם, הקשר יוסי אלברג.

שפט ראובן זינו לעיני מאה צופים.

חצי הפתעה בעכו

במפגשים על טהרת הליגה הארצית נרשמה "חצי הפתעה" כאשר הפועל עכו ניצחה במגרשה 0:2 את מכבי רמת־עמידר.

בדקה ה־30 קבע שמעון ועקנין, לאחר שיתוף פעולה עם רוד חלפון 0:1 לעכו.

שחקני עכו, שהיו עדיפים, הגדילו את התוצאה בדקה ה־70, בתום התקפה מתוכננת, בה נטלו חלק יגאל ברכה ועדי אבוטבול כשבסיומה חלף יצחק טוויזר על שני מגיני היריב ומקרוב הכניע את אשר סימנטוב שוער עמידר.

שופט המשחק עובדיה צבי הרחיק בדקה ה־75 את יחיאל לוגסי מעמידר על שפגע ללא כדור בנסים לומי העכואי.

מאה צופים חזו במשחק שנערך בעכו.

במשחק רב שערים ניצחה הפועל בת־ים את מכבי יפו 2:3 לאחר תיקו 2:2 במחצית.

יפו הובילה — בת־ים ניצחה

היפואים הובילו 0:1 כבר בדקה השביעית לאחר שעופר דיגמי ניצל מישגה בהגנת בת־ים. חלפו עשר דקות ומשה עובדיה, חלוץ בת־ים, השווה מתוך הרחבה ל־1:1.

חגיגת השערים נמשכה ובדקה ה־42 קבע אלישע ציפרוט היפואי 1:2 ליפו, את שמחת היפואים קטע אבי שלום כעבור 60 שניות.

שער הנצחון של בת־ים הובקע תשע דקות לפני הסיום. היה זה לאחר מסירות כפולות בין מאיר בן־גיגי למוטי סלינס כשהאחרון בעט מ־18 מטרים וקבע 2:3 לבת־ים. במהלך המשחק הצטיין בלם בת־ים אבי אוהרי.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 500 צופים.

בטבריה לא הוכרע המשחק בין הפועל טבריה לבית"ר נתניה גם בתום 120 דקות והמשחק הסתיים בתיקו 1:1.

כבר בדקה ה־6 ניצל אייל דן הטבריייני כדור קרן של מאיר עמור ומקרוב בעט פנימה.

חמש דקות לאחר ההפסקה, הגביה נתי עזריה כדור מרוייק למרכז הרחבה ומוריס עמר נגח והשווה ל־1:1.

במהלך המשחק בעטו משה אזולאי הטבריייני וראובן הלד הנתנייתי כדורים לקורות השערים. הצטיינו שבתאי שינו מטבריה וראובן סימוני מבית"ר.

שפט יאיר טילינגר, לעיני 400 צופים.

קרמר החמיץ וניצח

הפועל חיפה ניצחה רק ברוחק את הכח רמת־גן 0:1.

שער הנצחון הובקע כבר בדקה ה־15 לאחר שיוסי קרמר, המצטיין במגרש, בעט כדור מ־20 מטרים שנעצר ברשת הגבוהה.

אותו קרמר החמיץ מהנקודה הלבנה (65) לאחר שבעט לעמוד השער. היה זה לאחר הכשלתו של החלוץ רוני מלכה על־ידי בלם הכח עמוס חלפון.

שפט היטב רחמים דינאצ'י, לעיני 500 צופים.

בנצרת התקשתה הפועל ירושלים, המוליכה בליגה הארצית, לנצח את הפועל בני־נצרת מליגה א'. הירושלמים הוליכו בהפסקה 0:3 אבל בסיום רק 2:3.

יעקב נומדר (14) קבע מחמישה מטרים 0:1 לירושלים לאחר שחמש דקות קודם לכן נפסל שערו בטענה מוזרה. אלי שכטר (22), בנגיחה לאחר הגבהה של עופר יחזקאלי, קבע 0:2 ואשר ששון שהשתלט על כדור חוזר מהקורה (41) קבע 0:3.

במחצית השניה גילו שחקני בני־נצרת יתרון, כשניצלו את העדרו של מישל דייין שלא שיחק עקב פציעה, ובדקה ה־61 צימק תייסיר בנגיחה ל־3:1. סובחי בלל, שמונה דקות לסיום, גם הוא בנגיחה, צימק את התוצאה.

שפט, חלש, סבי אלנקווה, לעיני אלפיים צופים, בנצרת.

בעפולה לא הובקעו שערים במשחק הביתי של מכבי עפולה מליגה א', מול הפועל יהוד מהליגה הארצית.

בשורות עפולה בלטו קלוד דאהן ואהרון גוואטה. בדקה ה־110 פסל השופט סימון רנן שער של חלוץ עפולה אהרון גוואטה בטענת נבדל מפוקפקת. ביהוד ניתן לציין רק את הבלם האחורי הרצל שאול.

400 צופים חזו במשחק.

שערים בדקות הסיום

בחולון נפרדו בתיקו 1:1 מכבי "לודוס" חולון (א') ומכבי נצרת (א').

יחזקאל דעבול כבש בדקה ה־85 בבעיטת עונשין מ־16 מטר וקבע 0:1 לחולון אולם הנצרתי רווה מרשם השווה בדקה ה־90 מהנקודה הלבנה ל־1:1.

שפט שלמה יוסף, לעיני 300 צופים.

במשחק רב שערים נוסף שהיה בקרית־אונו ניצחה הפועל קרית־אונו 2:3 את הפועל קרית־מלאכי.

הבולט במשחק היה ישראל פוגל שכבש שני שערים (44, 70). ניר מנחם כבש שער נוסף (27).

לקרית־מלאכי הבקיעו אבי מלכה (72 מהנקודה הלבנה) ודני אשכנזי בדקה ה־90.

שפט גבי פרץ, לעיני 200 צופים, בקרית־אונו.

בטירת־הכרמל לא התקשתה הפועל טירת־הכרמל מליגה א' להכביס 0:3 את מכבי דרור לוד מליגה ג' משעריהם של ליברטי (19), זליאט (28) ואוולאי (80).

שפט מטקל זועבי, לעיני אלף צופים.

גד מכנס
כבש שער שלא הספיק

הראש של אבנעים

בהרצליה ניצחה מכבי יבנה מהליגה הארצית 0:2 את הפועל הרצליה מליגה ב'.

למרות ששחקני יבנה לא גילו משחק טוב, הספיקו להם שתי הברקות של אילן אבנעים בדקות 64, 69 כדי לזכות בנצחון משתי נגיחות ראש.

שפט יעקב ממן, לעיני מאה צופים.

בבית־שאן ניצחה רק בהארכה הפועל בית־שאן 2:4 את הפועל בית־שמש.

בית־שמש גילתה עדיפות אולם השערים היו של בית־שאן. הבקיעו לבית־שאן גבי דנינו (18, 116), עופר רווה (35) ונמרוד אלבז (109). לבית־שמש הבקיע צמד עובד אבוטבול (24, 49).

שפט דוד יוסף, לעיני 500 צופים.

שלושת המשחקים שלא הוכרעו אתמול יתקיימו ביום רביעי בשבוע הבא.

מיחייץ': הכדורגל הישראלי לוקה בחסר

אומר את הדברים לאור ריבוי הפציעות הנובעות, לדעתו, מהכנה ספורטיבית לקויה ומניהול אורח־חיים בלתי ספורטיבי

מאת ראובן חנניה

מילאנקו מיחייץ', מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, מתחיל להיות מודאג ממצב הפצועים בסגל הלאומי של ישראל.

אתמול, עם סיום האימון השני בשעת הערב, אמר לעתונאים: "לא יתכן שבכדורגל בישראל שבו משחקים כדורגלנים מקצועיים תהיה שכיחות כזו של פציעות בעיקר במפשעות ובשרירים. כנראה שהכדורגלן הישראלי לוקה בחסר בהכנה הספורטיבית ובחייו הספורטיביים גם כך".

כאשר היקשו העתונאים וביקשו ממנו להתייחס לסיבות המדוייקות והאם הן נובעות מהמנטליות של הכדורגלן הישראלי, היתה תשובתו של מיחייץ': "תחשבו אתם בעצמכם מה יכולה להיות הסיבה".

המאמן הוסיף כי כל הבעיות על גבו והוא מתקשה לייצב הרכב קבוע.

הוא הביע אופטימיות לגבי כשירות כדורגלן פ.צ. בריז' הבלגית רוני רוזנטל השוהה עתה בארץ ויערוך קרוב לוודאי הופעה במדי נבחרת ישראל ביום שלישי הבא במשחק הבינארצי מול נבחרת בלגיה.

הסגל הלאומי קיים אתמול שני אימונים מהם נעדרו שחר בראל הפצוע ומשה סיני החולה בשפעת ושוחרר על ידי המאמן הלאומי מכל מחנה האימון.

היום תקיים הנבחרת משחק אימון מול נבחרת העתודה ברמת גן.

רוני רוזנטל
פצוע אבל מתאמן בנבחרת

מאמן חדש לבלגיה

גי תאייס יבוא כמאמן נבחרת בלגיה בכדורגל לישראל, אך יפרוש מתפקידו בתום העונה וישמש במנהל טכני. את מקומו יתפוס וולטר מוס בן ה־36, שחקנה לשעבר של נבחרת בלגיה.

תאייס הצעיד את בלגיה להישגים מרשימים מאז שנכנס לתפקידו ב־1976 ושיא הצלחתו, מקום רביעי במשחקי גביע העולם ב־1986 במקסיקו. אז נוצחה בלגיה על־ידי צרפת במשחק על המקום השלישי.

בלגיה רק במקום ה־21

נבחרת הכדורגל של בלגיה שתתמודד מול ישראל ביום שלישי באיצטדיון ר"ג, מדורגת רק במקום ה־21 באירופה לשנת 1987, בעקבות כשלונותיה בבית האירופי המוקדם ובמסגרת משחקים ידידותיים.

המעניין, שנבחרת אייר, שהביסה את ישראל בדבלין (0:5), דורגה ראשונה, לאור הישגיה המרשימים. מתוך שמונת משחקיה ב־1987, צברה 13 נקודות.

פאף בספק למשחק בארץ

מאת שבח בן־גבריאל

שוער נבחרת בלגיה וקבוצת באיירן מינכן, ז'אן־מרי פאף, עלול להחמיץ את ההופעה בשבוע הבא בארץ בעקבות פציעה שנגרמה לו בטורניר קט־רגל במינכן.

רופא האלופה המערב־גרמנית מסר, כי פאף זקוק למנוחה מינימלית של עשרה ימים בטרם יחזור לפעילות.

הפציעה נגרמה לפאף בראשית השבוע, כו הובסה קבוצתו 6:1 על־ידי האלופה ההולנדית פיליפס איינדהובן ו־7:0 על־ידי קבוצת שטוטגרט.

שלושה אנגלים בנבחרת אירופה

מאת שבח בן־גבריאל

שלושה כדורגלנים אנגלים נכללים בנבחרת אירופה לשנת 1987, כפי שפירסם עתון הספורט היוגוסלבי הבר־סמכה, "ספורט".

הרכב ה־11 כולל את השוער פיטר שילטון מנבחרת אנגליה וקבוצת דרבי־קאונטי; המערך העורפי את ברטהולד מנבחרת מערב־גרמניה וקבוצת וורונה האיטלקית, טרי בוצ'ר מנבחרת אנגליה וקבוצת ריינג'רס גלאזגו, קוזנצוב מנבחרת ברית־המועצות וקני סאנסום מאנגליה וארסנל; קשרים — מאתאוס מבאיירן מינכן ונבחרת מערב־גרמניה, זאווארוב מברית־המועצות ומיצ'ל מספרד; חלוצים — גודריליו מברצלונה וספרד, רוד חוליט ממילאן והולנד ופוטרה מאתלטיקו מאדריד ופורטוגל.

מאמן גטבורג לפאנאתינאייקוס

מאמנה של קבוצת גטבורג השבדית, גונדר בנגטסון בן ה־42, הותקשר לשלוש שנים בקבוצת פאנאתינאייקוס אתונה.

בנגטסון הצעיד את גטבורג לזכיה בגביע אופ"א ואשתקד אף הופיעה בגמר.

פאנאתינאייקוס מדורגת עתה שישית בליגה היוונית.

התפטר המנהל הספורטיבי של אולימפיאדת ברצלונה

אנטוניו לופז, המנהל הספורטיבי של המשחקים האולימפיים שיתקיימו ב־1992 בברצלונה הודיע לועדה המארגנת על התפטרותו מתפקידו.

לופז, המשמש כנשיא התאחדות האופנועים של ספרד, שימש בתפקיד מאז יוני 1987.

כך ייראו הבתים באליפות אירופה לאומות שתתקיים בחודש יוני במערב גרמניה. בבית מספר 1 (משמאל) תשחקנה מערב־גרמניה, איטליה, דנמרק וספרד. בבית 2 אנגליה, אייר, הולנד וברית המועצות. (תצלום: איי.פי)

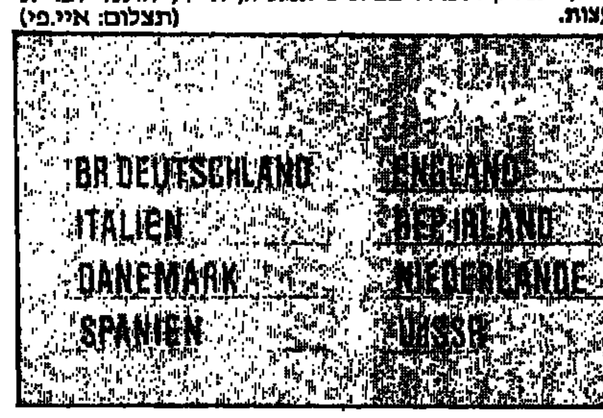

גרמניה, איטליה, דנמרק וספרד באותו בית באליפות אירופה

בהגרלת משחקי גמר אליפות אירופה בכדורגל שיתקיימו בחודש יוני בערי מערב גרמניה, שובצה בבית מערב גרמניה קשה, עם איטליה, יריבתה בגמר גביע העולם ב־1982, דנמרק וספרד, בעוד שאנגליה הוגרלה בבית השני עם אייר, הולנד וברית המועצות.

את פתקי ההגרלה הוציא בנו הקטן של הכדורגל הגרמני הנודע, אולי שטיליקה.

שתי הראשונות בכל בית יעפילו לחצי הגמר כשהמנצחת מכל בית תתמודד עם הסגנית של הבית השני.

משחקי חצי הגמר יהיו ב־21 בהאמבורג וב־22 בשטוטגארט. הגמר ב־25 ביוני במינכן.

המשחק הראשון בבית 1, יהיה בין מערב גרמניה ואיטליה ב־10 ביוני ולמחרת דנמרק־ספרד.

את משחקי הבית השני יפתחו אנגליה ואירלנד החופשית (אייר) ב־12 ביוני בשטוטגרט, ובאותו תאריך ישחקו הולנד וברית־המועצות.

מערב גרמניה זכתה יותר מכל נבחרת אחרת בגביע האירופי לאומות. היא עשתה זאת ב־1972 וב־1980 ונוצחה בגמר 1976 על ידי צ'כיה ב"פנדלים".

בריה"מ נטלה את הגביע הראשון ב־1960 (נוצחה בגמר 1964 וב־1972) ספרד ב־1964 (נוצחה בגמר 1984), איטליה ב־1986 וצרפת ב־1984.

פרשנים סבורים, שלמרות ההגרלה הקשה, תזכה מערב גרמניה בגביע השלישי שלה.

לאירלנד זו הופעה ראשונה בשלבי הגמר.

"כדור הזהב" לחלוץ אלג'ירי

מאת מ. שבח

"כדור הזהב" לשנת 1987 באפריקה, הוענק לחלוץ נבחרת אלג'יריה ראבאח מאדג'ר בן ה־29, שכבש את שער הנצחון לפורטו בגביע הבין־יבשתי מול פניארול מונטבידאו.

הבחירה ה־18 במספר, נעשתה במשאל שבועון הכדורגל הנפוץ, "פראנס־פוטבול" ורדיו צרפת, בקרב מומחי כדורגל, ב־42 מדינות אפריקה.

מאדג'ר צבר מספר קולות כפול מאשר יוסוף פופאנה מחוף השנהב, המככב בשורות מונאקו, שם משחקים שני האנגלים הבין־לאומיים, גלן הודל ומרק הייטלי.

שלישי בדירוג, פרנסואה עומאן ביאיק מקמרון.

במשאל נוסף, נבחר הארגנטיני דייגו ארמנדו מאראדונה, "כדורגלן השנה" בקרב הקבוצות האירופיות.

מאדג'ר, שהושאל לוואלנסיה ואשר בראשית העונה הקרובה יופיע בבאיירן מינכן, נשוי ואב לילד.

פורטו־אייאקס הערב בסופר־קאפ

מאת ש. מלברט

הערב יתקיים בפורטו, משחק הגומלין בין קבוצות פורטו ואייאקס אמסטרדם על ה"סופר־קאפ" האירופי.

במשחק הראשון באמסטרדם, ניצחה פורטו 0:1 ואחר כך זכתה בגביע הבין־יבשתי בטוקיו, כשניצחה בתוצאה זהה את פניארול מונטביאדו.

מאמנה של פורטו, היוגוסלבי טומיסלאב איביץ', שאימן בעבר את אייאקס, מאמין, שקבוצתו תנצח גם הפעם, על־אף שמשורותיה ייעדר החלוץ האלג'ירי ראבאח מאדג'ר, שהושאל לוואלנסיה הספרדית ופאולו פוטרה שעבר לאתלטיקו מאדריד.

השניים לא נטלו חלק בנצחון באמסטרדם בחודש נובמבר. מאדג'ר היה פצוע ופוטרה כבר עבר לאתלטיקו.

80 אלף צופים כבר רכשו את כל הכרטיסים למשחק המסקרן.

המאמן איביץ' אמר עוד: "הסגנון שלנו לשחק כדי לנצח ולא רק לשמור על היתרון מן המשחק הראשון. אנו לא חוששים מאף אחד". לעומתו אמר מאמנה הזמני של אייאקס, בארי הולשוף: "יהיה זה משחק קשה עבורנו מול קבוצה מצויינת כמו פורטו".

מחאה לבריה"מ

דרום־קוריאה תאפשר לנוסעים מברית־המועצות להשתמש בנמלי־ה בעת המשחקים האולימפיים בסיאול.

היומון הדרום־קוריאני ג'ונג־יונג ציטט מקורות נמל בכירים, שאמרו, כי מוסקבה ביקשה מדרום־קוריאה לאפשר לחמש מאניותיה שיביאו יותר מ־3000 אנשים לעגון בנמל הדרומי פוסאן ובאינשון שבמערב סיאול הבירה. העתון מוסיף, כי ממשלת דרום־קוריאה נתנה את ההיתר למשך 10 ימים.

כריסטיאן שטיליקה בן ה־8, בנו של כוכב הכדורגל אולי שטיליקה המשחק בשורות אלופת שווייץ נויישאטל, שולף את כדורי המזל שקבעו את הבתים בגביע אירופה לאומות בכדורגל שיתקיימו בחודש יוני במערב־גרמניה

מה ● מתי ● היכן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממגורים למשרד בקומת קרקע לתקופה של 5 שנים אחרי אשור תכנית „ג" ברחוב ריינס מס' 17 גוש 7113 חלקה 121.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

זמורה

מודיעה
בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" ע"י קרני אריה ומרסל בגוש 3976 חלקה 155 בקרית עקרון בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת לבית מגורים בסטיה מקו בניה אחורי מבוקש 5.50 צריך להיות 6 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה", רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

צ. כהן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

עירית חיפה

משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
פר—526

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: צבי גנץ — לאשר תוספת יחידת־דיור מעל דירה קיימת, ברח' הרואה מס' 5 חלקה 34 בגוש 11566 קרית־שמואל.
הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. חריגה למרווח קדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בכבס בגוש 6142 חלקה 195 רחוב אחד העם מס' 49 דהיינו הקלה 6% יחסי משטח החלקה.
כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בכבס בגוש 6183 חלקה 255 רחוב הגולן מס' 5א' דהיינו הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בקב. במרווחים צדדיים.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

תיק בנין 017־323
בקשה מס' 86220

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

עירית חיפה

משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
פר—520

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: י. סולומון בע"מ — לאשר הקמת בנין בן 3 קומות ברח' אלכסנדר זייד מס' 102 חלקה 8 בגוש 11565 קרית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינוביץ מהנדס העיר

מרחב תכנון מקומי

רחובות

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146—150 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 11% בניה בבנין על חלקה 360, 361 בגוש 3704 רח' סירני — בעש"ט רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 101 במקום 90% המותרים.
כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

„הדרים"

הוד השרון, דרך רמתיים 86, טל' 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית 2 יחידות דיור נפרדות על החלקה ברח' בית־העם ברמת־השבים, בגוש 6451, חלקה 268, על־ידי אורה ומוריס בכהוף מרמת־השרון, המהווה חריגה, היינו: תוספת 6% משטח החלקה לשטח הבניה המותר לפי תכנית הר/10/290.
כל מעוניין, אם כבעל זאם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני — יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
תאריך: 29.12.87

מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 61א' בגוש 7603 רחוב נחום מס' 5 הקלה/ות כלהלן: תוספת 4% לאחוזי הבנייה המותרים.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הוועדה המקומית בכפר־סבא, רחוב וייצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא

טלוויזיה

(ב) בתכניות מוחדות ללקויי שמיעה

08.00 עד כאן — תרבות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת — אל מחוץ לגדר וכו'. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע — יסודי — כרמן התולות. 09.20 אנגלית ז'. 10.00 שעת כושר. 10.10 מדעי הטבע — ה"ו — שימור מזון וכו'. 10.30 מספר נחמד — להסתדר יחד. 11.00 חשבון ו' — הכל בגלל אנוו קטן. 11.15 אנגלית י"א־י"ב — Hello Israel - Have you been there? no. 3
11.30 מושגים ביהדות — השב תשיבם (וכו'). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע — על יסודי — האבולוציה 10 — גנים ותורשה. 13.30 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — מכפר תבור לכרמיאל. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 עם ארם — במה — סידרה חדשה בת שלושה פרקים העוסקת בבעיות יסוד של החברה היהודית הפלורליסטית במדינת ישראל. הפרק הראשון עוסק בביטוי העוצמתי, בעיקר בתיאטרון. 15.00 טוב טוב הגמד. 15.25 מסעו של קפטן קוק אחד מראשוני המגלים של העולם החדש. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות להרן הדפוס — נייר. 15.55 גברת פלפלת — אירוח השלום. 16.05 שביל באמצע שביל בצד — טיול השבוע: סיור בתי בד שבכותכה בערבה וכו'. 16.20 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה בנושא פרסים. 17.00 ערב חדש — בנחה: אילנה דיין. 17.30 פסטיבל 87 — תחרות זמר ובידור מרהיבה, בסימן חגיגות ה־40 למדינה. משתתפים: עדנה לב, אלי לוזון, אלון אולארצ'יק, רבקה זוהר, מוני ובראבא, גידי גוב, אדם, צביר הבטלנים, עפרה חזה וילדי הפסטיבל. מנחים: נתן דטנר ואבי קושניר (הבטלנים), שלמה בר־אבא, מוני מושונוב ועירית ענבי. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 על ספרות ותרבות 1. עם הסופר משה שמיר. 2. פארוק מוואסי — סופר ומבקר שירה ערבית. 3. עם אביטל ענבר — מתרגם הסרטים ז'אן דה פלורט ומאנון (ערבית). 19.00 בקו הבריאות 1. כיצד מאתרים פגיעה בעצב ואת מקומה המדויק? 2. איך פועל מכשיר האולטרה סאונד (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מדור לדור — סדרה המפגישה הורים וצאצאיהם. המשתתפים מספרים על המורשת שהונחלה במשפחתם. האורחים הפעם הם ח"כ גאולה כהן ובנה צחי הנגבי, מנהל לשכת ראש הממשלה. מארחת: עדנה פאר. 20.30 תביעות קטנות תכנית דו־שבועית, הדנה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 3000 שקלים. השופט לשעבר דן כהן הוא הבורר באולפן. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 מוקד. 22.05 סרט קולנוע — אלקס חיי ילדה. 23.40 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 מפצח האגוזים. תיאטרון בובות. 19.00 מנגלה (סרט תיעודי). 20.00 ברנשטיין על בטהובן (פרק 12). 20.30 בלט שחור (חלק ב'). 21.10 סוס 2: ג'ורג' מייקל. 21.25 כריס דה בורג. 21.45 להיטים ברצף 1.

רדיו

קול המוסיקה

00.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר. 11.57 פינת השיר משירי אורי ברנשטיין. 12.00 אמנים באולפן. וונדי איסלר־קאשי — חליל, אורלי לבן — גיטרה יצירות מאת: שיידלר, קסטלנואובו־טדסקו, פורה, דואראטה, איבטוור, דנייאק, וילה־לובוס ראיכר. 13.05 בהאזנה נינוחה. 15.00 מוסיקה ויוה קיה סריאהו: ליכטבוגן, אנסמבל אונטר וטיים רונר ריינולדס: השתנות הרוח, מס' 3 בנגינת אנסמבל אונטר. 16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש. 18.00 שעה עם... — בעריכת ציפי ויצטום. 19.00 מוסיקה אהובה עליכם הנרי ליטולף: קונצ'רטו סימפוני לפסנתר ותזמורת, (סולן: ג'רלד רובינס) שופן: הסילפידות, מוסיקה לבלט ותזמורת הטיילת של בוסטון / ארתור פידלר. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו. התזמורת הפילהרמונית הישראלית מנצח: זובין מהטה סולן: לאוניד ברומברג — פסנתרן רימסקי — קורסקוב: הפתיחה חג הפסחא הרוסי ליסט: קונצ'רטו מס' 1 בלה מג'ור לפסנתר ולתזמורת רימסקי — קורסקוב: שחרזדה, סויטה סימפונית. 23.00 מחזורי יצירות ק.פ.ע. באקרו המוסיקה הקאמרית הידן: הסימפוניות.

רשת א'

07.30 רדיויקל תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 המוגה מחוגה. 09.05 מלודיו שירות מידע לסאוונים. 10.05 שירקוד — מחולות ושירים. 11.05 פניני בוקר מגיש: גדעון הוד. 12.05 מעורב ים־תיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה מחזור 23. 16.05 מושגים ומשתמשים — שאלות של אתיקה ואחריות מגיש: ד"ר דב יורעאלי, רות קרינגל ובני גאון וש"ח. 17.10 צבעי הקשת: שירי עמים. 18.06 מנחת ערב משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שירותים לעולים. 22.05 רדיודרמה — ילדי הצל — מאת בן־ציון תומר, בימוי: שמואל עצמון, שיחה עם המחזאי משתתפים: עודד תאומי, גילה אלמגור, אהרון מסקין, רפאל קלצ'קין, שמעון כץ, בלה גינאור וש"ח.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית עם שמואל שי. 10.05 כל צבעי הקשת מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף — ביבית עם אהוד מנור. 13.00 בחצי היום הרקות וסיכונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן תרבות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — דווי והוגור. 15.05 שירים ושעורים. 15.35 הראית כפר קוראים ממליצים. 16.05 יומן בלבלה. 16.30 על ספרים ואנשים מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.06 יש שאלות עורך ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 כוסף לעניני צבא וביטחון. 20.05 צמוקים ושקדים — מבחר שירים ביידיש: שירים על נושא הזמן. 22.05 מהספרים את המיטבון. 00.15 ג'אז ועוד עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — שיר הסתיו הישראלי מרצה: ד"ר זיוה בן־פורת. 06.30 פותחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 „עשר" שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור — סיפור היום בתש"ח. 14.05 פגישה יומית עם אורלי יניב. 15.05 שירים לחג עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באופן מילולי פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 יער משודר — מגאזין גל"צ לעניני צבא וכטחון. 18.45 מעבר לגבול — מגאזין גל"צ לעניני ערבים. 19.05 שירים מכאן שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה — המכללה המוסיקלית המשודרת של גל"צ. תימנה ברואר מגישה סדרת הרצאות בנושא הקול בג'אז. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — שיר הסתיו הישראלי. מרצה: ד"ר זיוה בן־פורת. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם הנביא יוסי יורעאלי. 00.04 ביקורת חצות — מתוך המחזה המקורי באולם הבימה בתל־אביב. 00.10 ציפורי לילה עם נתן דטנר ואבי יוזנייר. 02.05 לא רוצים לישון. 00.05 צלילי בוקר.

שירותי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו עם יואב קוטנר. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזים הממוחשב. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה — עורך ומגיש: רני קרמל.

רשת ג'

06.04 כחורה לאושר להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע? עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים עם שמירה אימבר. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.06 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.06 הצעקה האחרונה עם יגאל רביד. 20.05 כטוב באוזניכם שירי הפינה לשיפוטכם. 21.05 צליל מכוון. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

9.30, 7.15, 4.30

אסתר: הבטלנים מאיכהר	5, 7.15, 9.40
איילה: אני נכנעת	1, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אבא גנוב	4.30, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון	3.15, 6.15, 9.15
גורדון: איזה מין גנבים	7.00, 9.30
דקל: נאדין, אהבה מקוריית	5, 7.15, 9.30
דרייב אין: כיטאל ג'קט	7.45
הוד: ריקוד מושחת	5, 7.15, 9.30
ליבור חדש: ללא מוצא	4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים	
סינמה 2: שגעון בחלל	5, 7.15, 9.30
פאר: יופיו של החטא	5, 7.30, 9.30
פארים: גדול מהחיים	7.12, 7.15, 9.30
רב־חן:	
חן 1: יום בכלכורת	5, 7.30, 9.50
חן 2: הנסיכה מכברלי הילס	5, 7.25, 9.45
חן 3: מחלון חדר המיטות	11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: המכשפות מאיסטוויק	11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: חנות מעבר לפינה	11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: אני נכנעת	4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: ספורט הרמים	5, 7.15, 9.30
תכלת: הנסיכה מכברלי הילס	4.30, 7.00, 9.15
לב 1: טיפופו	2, 5, 7, 10.00
לב 2: המשפחה	2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין	2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הדבורים	2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אלאוויב: יום בכלכורת	4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא	7.15, 9.30
רב־גן:	
גן 1: הנסיכה מבברלי הילס	5, 7.20, 9.40
גן 2: מחלון חדר המיטות	5, 7.20, 9.40
גן 3: נכרים גברים	5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא	6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת	4.30, 7.15, 9.30
אורנע: יום בכלכורת	4.30, 9.15
רון: נרין	4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:	
מהרוכים באהבה	16.00
תנאים של חיבה	18.00
בירדי	20.45
כפיר: אני נכנעת	4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הקיסר האחרון	4.30, 7, 9.15
מיטשל: ללא מוצא	7.00, 9.00
סמדר: מגדל הדבורים	7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	
אורין	
אור 1: יופיו של החטא	4.30, 7.15, 9.15
אור 2: זעקת הנשרים	4.30, 7.15, 9.30
אור 3: הבלתי משוחדים	4.30, 7.00, 9.00
אור 4: לאבד הבתולים בטיחואנה	4.30, 7.00, 9.00
אור 5: שנת הדרקון	4.30, 7.00, 9.00
עדן: אבא גנוב	4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:	
מאנון + ז'אן דה פלורט	18.45, 21.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת	4.30, 7.00, 9.15
חן: ז'אן דה פלורט	4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא	4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: שגעון בחלל	4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי משוחדים	4.30, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב	4, 6.30, 9.00
אילי: מחלון חדר המיטות	6.45, 9.15
קרן אור הכרמל: זרון	7.00, 9.15
פאר: יום בכלכורת	5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: אבא גנוב	5, 7, 9.15
כנוריה: יום בכלכורת	5, 7, 9.15

חולון

סביון: אני נכנעת	5, 7.15, 9.30
מגדל: יום בכלכורת	6.00, 9.00
אירמון: אבא גנוב	5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: ספורט הרמים	5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: אבא גנוב	5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום	
את אני והמהפכה	7.15, 9.30

באר־שבע

חן: קינג קונג	4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: אבא גנוב	5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא	5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: ריקוד מושחת	7.15, 9.30

עפולה

מיגדיון: לבו של אנג'ל	9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי מובהרים	7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: אבא גנוב	7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 13.1
חבלי משיח: 17.30, 20.30
נתג צעירה: 17.00, 20.30
השדרה: 11.00, 19.00
אנשים קשים — תיאטרון ירושלים: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' 13.1 בשעה 20.30
ברוורס

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
אהרון — הופיין 42
ירושלים
הפלמ"ח — הפלמ"ח 26
נתניה
קרני אל — מרכז מסחרי, קרית־נורדאו
פתח־תקוה
קופ"ח הכללית — חיים עוזר
רמת־גן
קופ"ח הכללית — המיתר 25
תל־אביב
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76
הילרסדורף — נחלת בנימין 27
חיפה
קרית אליעזר — ככר מאירהוף 6
רעננה־כ"ס
אבנר גלעד — וייצמן 34, כ"ס

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00*, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.58.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים
הדסה ע"כ - פנימית, נשים, כירורגית, עיניים
הדסה ה"צ - אורטופדית
בקור חולים - א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנער - קו לנער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ד' - טל. 222732.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב - בימים א'-ה' בין השעות: 21.00 - 24.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00 - 24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00 - 21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביאים 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות שבתות וחגים מ־19.00 עד 23.00 בערב.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 19.00-24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3, (ליד המשביר) קומה א', טל' 03־5248622.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'-ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־5264113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 03־781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334. טבעון — 101, טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

„מצוקתן ובושתן של הנשים שטאוב לא היסס לנצל, לא יתוארו במלים"

יצחק טאוב, מזכיר ראשי של בתי המשפט בדרום, נדון ל־6 חודשי מאסר על הטרדות מיניות של עובדות

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שישה חודשי מאסר בפועל גזרו אתמול על יצחק טאוב (56) שהיה כ־22 שנה מזכיר ראשי של בתי המשפט בדרום הארץ. טאוב הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת עיסקת טיעון.

טאוב הורשע ב־9 מקרים בהם ניצל לרעה את כוחו וסמכותו להשגת שירותי מין. הוא היה אחראי על תכנון וארגון עבודת המזכירות בבתי המשפט המחוזי והשלום בבאר שבע, והיה אחראי על קבלת עובדים חדשים, מילוי גליונות הערכה של עובדים, חוות דעת לקידום עובדים והעלאות בדרגה.

בגזר דינו אמר שופט, הרי אהרן פס, כי שמע עדי אופי שיבחו את הנאשם, ואף העניק משקל מיוחד לחוות דעתו של הפסיכיאטור, ד"ר אברהם הלמוט, אותה אין הוא מפרט בשל צנעת הפרט.

„היה עלי לשקול בין עבודתו הברוכה והמסורה, לפי עדויות אלה, למערכת המשפט בדרום הארץ לבין התנהגותו הפסולה והראויה לכל גנאי כלפי עובדות חסרות אונים התלויות ברצונו הטוב למחייתן ועבודתן, וניצול לרעה של סמכויותיו. טאוב המיט קלון על עצמו ועל עבודתו, והרס במו ידיו את מפעל חייו. את המצוקה והבושה של הנשים שהנאשם לא היסס לנצל אי אפשר לתאר במילים. היה עליהן להשלים עם דרישותיו המבישות, או מחיר יקר ומכאיב. ברירה זו בין היענות לתביעות מיניות לבין אובדן הפרנסה היא ברירה משפילה, שאין לאדם רשות בכל תנאי או מצב להעמיד בפניה את זולתו", קבע השופט. השופט הוסיף „הנאשם ביזה את העוצמה שעמדה לרשותו ופגע דווקא פגיעה קשה ומכאיבה במערכת שהמשפט והצדק הם נר לרגליה. יש עניין חיוני לציבור שלא ידבק רבב במערכת המשפט".

גזר־הדין נדחה לבקשת הסנגוריה עד פברואר, לקבלת חוות דעת מהממונה על השירותים למען הציבור במערכת שירות בתי הסוהר. הסנגוריה ביקשה שטאוב ירצה את עונשו בעבודות חוץ, ועל מערכת שירות בתי הסוהר לבדוק אם הוא עומד בקריטריונים המתאימים.

ראשי הגליל בעד גוף יהודי־ערבי

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

יוזמתו של עמרם קלעג'י, הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, להקים גוף משותף יהודי־ערבי של ראשי המועצות בגליל, זכתה אתמול לתמיכה של ראשי הציבור באזור.

„מועצת הגליל" התכנסה בכפר תבור, ונשמעה בה ביקורת חריפה ביותר על חוק הגליל, שאושר לאחרונה בכנסת.

„החוק הזה לא שווה שום דבר, ומוטב שהממשלה תקח אותו חזרה", אמר ראש עיריית כרמיאל, ברוך ונגר.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה של שתי קומות לתוספת אחוזי בניה 16% בקוי בנין ויזון ברחוב בני ברק מס' 15 גוש 6941 חלקה 115, 114, 116.
תיק בנין 035־0041
בקשה מס' 818, 871
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית פטורים לבית מלון קיים על חלקה 32 בגוש 8263 רח' גד מכנס מס' א בחריגות 18.5% בניה. 2.20—2.10 מ' מקו בנין צדדי (דרומי) בקיר אטום, עד 90 ס"מ מקו בנין צדדי (צפוני) בקיר אטום, מקלט על קו נטל מזרחי בישור קו בנין, מדרגות חרום פתוחות מקו בנין צדדי וקדמי. 1.2 מ' הבלטת מרפסות מקוי בנין קדמיים ובניה על הגג.
את התכנית מס' 505/87 ות.ב. 3365 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי.
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי

זבולון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זבולון, מופקד, ביחד עם התשריט הנלווה אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקראת: „תכנית מס' זב/26/אל — קבוצת רמת יוחנן", המהווה שינוי לתכניות הבאות: זב/26 — קבוצת רמת יוחנן, זב/26א' — מרכז משק, זב/40 — יער שטח ללולים.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 11055 — חלקות 2, 3 וחלק חלקה 1. גוש 11056 — בשלמות. גוש 11057 — חלקות 2, 3, 5 וחלקי חלקה 1, 4. גוש 11058 — חלקה 1. גוש 11059 — חלקה 2. גוש 11269 — חלקה 22.
עיקרי התכנית: 1. איחוד וחלוקה מחדש. 2. קביעת אזורים ותנאי בניה.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זבולון תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.
ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
התצהיר ייעשה בפני עורך־דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלזר, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

„מבוא העמקים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית „מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 90/87, מוגש ע"י הי"ה מחמוד+קאסם+תופיק אבו אחמד, יפיע, גוש 16873 חלקה 5.
מהות ההקלה:
אחוז בניה מעל למותר.
את ההתנגדויות אשר להגיש למשרדי הועדה המקומית, רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג, יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 98 בגוש 3637.
החלקה נמצאת באזור מגורים ג', בו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 — 115% משטח החלקה בחמש קומות או 100% משטח החלקה בארבע קומות ובקוי בנין צדדיים 3 מ' או 4 מ' בהתאם לגובה הבנין. רבי סמי ורמי מבקשים להתיר תוספת של 75.11 מ"ר ב־4 קומות המהווה הקלה של 11% משטח החלקה ובניה בקב. צדדיים מערבי ומזרחי 3.60 מ' המהווה הקלה של 10%.
לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרוסטקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

האגודה לחקר מארכס והסוציאליזם
כפר הופיעו המחברות
למחשבה סוציאליסטית מס' 11
בעריכת משה צ'יז'יק ואברהם וולפנזון

תוכן העניינים:
מבעיות הזמן: שאול זרחי – השפעת הפופוליזם על המשק והחברה בישראל; ד"ר א. וולפנזון – היהדות – דת או תרבות.
הגותו של מארכס: ד"ר מיכאל מידן – מארכס על היחיד והחברה; פרופ' ש. נאמן - הגלגול הטראגי־קומי של מאמר – שחרות מפורסם של מארכס „לשאלת היהודים" (1844); פרופ' א. שמואלי - בין היינה למארכס אבות ובנים במלחמת האמנציפציה; שלמה בררר ק. מארכס ופלורה טריסטאן.
בשדה עיון: פרופ' צ. רוזן יחסו של ריימון אהרון לתורתו של ק. מארכס; פרופ' א. יסעור הדת בתפיסתו של באקונין; ד"ר דב ברנר - הדטרמיניזם בבחינה מחודשת; פרופ' נ. מרקוביץ - אתיקה והתפתחות החברה. מנחם שדמי - על האתיקה נסיון לניתוח מארכסיסטי של תורת־המידות לשפינוזה. אלכסנדר מנור - הסוציאליזם ובעיית השפה הבינלאומית (100 שנה לאספרנטו), גוסטאב לנדאואר לתולדות המלה „אנארכיה".
סוציאליזם ומשטר: פרופ' א. הראל כמה היבטים של השלטון בברית־המועצות בראשותו של מ. גורבצ'וב; צבי טאובר - הערות ביקורת „שמאליות" לרפורמות גורבצ'וב. מאכס אדלר - דמוקרטיה וארגונה.
אישים בסוציאליזם: ד"ר א. גוטרמן דיוקנו היהודי של זיגמונט (שמואל) הרינג - מאבות הסוציאליזם הפולני (1854-1931).
ביקורת ספרים: דניאל גוטוירט החוט הפרום (על „חוט השני" מאת משה שנויר); פרופ' א. יסעור - מארכסיזם אוליטי, על מארכס באוידיש 1918.
לזכר נעדרים: ד"ר א. וולפנזון פרופ' שאול יהודה בלוך ז"ל.
מחיר כל חוברת 15 ש"ח. לחברי האגודה - 13 ש"ח
להשיג לפי כתובת האגודה: ת"א, ת.ד. 11289, מיקוד 61112 חיפה, ת.ד. 45279, מיקוד 31452

ריקה את אלי בע"מ
בידוד ואיטום
של
פוליאוריטן ואדקס
ת"א, רמת החייל, רח' הגולן 81, טל' 476193

משרד הביטחון ניתק קשר עם הספק שרימה בדיווח

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ספק של משרד הביטחון שקיבל הזמנת ייצור באזור של עיר פיתוח וביצע את העבודה מחוץ לאזור, הוצא מרשימת הספקים של משרד הביטחון על־ידי ועדה מוסמכת במשרד.

בעקבות תלונתו של ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), שאמר בשבוע שעבר כי ספקים זכו בהזמנות בטחוניות בטענות־שווא, נמסר ממשרד הביטחון, כי שני ספקים זכו בעבודות בתחום הטקסטיל במכרז, ולא ביצעו את עבודתם כנדרש. הם נקנסו בהתאם לקריטריונים הנהוגים במשרד.

ספקים אלה פשטו־רגל בינתיים, ואינם מספקים עוד מוצרים למשרד הביטחון.

במשרד הביטחון אומרים כי אם מתגלה שספק זוכה בהזמנה בטענת־שווא, ממצה עימו משרד הביטחון את כל הצעדים שניתן לנקוט עד הוצאתו מרשימת הספקים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 12.1.1988

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7059	1.7272	1.7161
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5523	1.5717	1.5621
מרק גרמני	1	0.93	0.98	0.9493	0.9611	0.9542
לירה סטרלינג	1	2.77	2.91	2.8231	2.8583	2.8412
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2811	0.2846	0.2826
יין יפאני	100	1.19	1.25	1.2137	1.2288	1.2197
גילדן הולנדי	1	0.83	0.87	0.8447	0.8552	0.8490
פרנק שווייצרי	1	1.14	1.19	1.1589	1.1733	1.1682
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2617	0.2650	0.2630
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2445	0.2476	0.2461
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2468	0.2499	0.2484
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3881	0.3929	0.3905
דולר קנדי	1	1.19	1.24	1.2063	1.2214	1.2151
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.0990	1.1128	1.1067
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7904	0.8002	0.7953
פרנק בלגי	10	0.44	0.47	0.4536	0.4593	0.4560
שילינג אוסטרי	10	1.32	1.39	1.3478	1.3646	1.3560
לירה איטלקית	1,000	1.26	1.34	1.2903	1.3065	1.2972

אוירם בע"מ
סוכנים ומפיצים ראשיים של החברה הגדולה ביותר בעולם
Carrier
world's number one air conditioning maker
★ מתקני מיזוג אוויר
★ מיזוג אוויר בכלי רכב
★ קירור בהובלה
★ חימום ואוורור
תל־אביב, דרך פתח־תקוה 74, טלפון: 331504

„חיפה כימיקלים" הרוויחה 12 מיליון דולר עד ספטמבר '87

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חברת „חיפה כימיקלים", המייצרת 75 אחוז מהתצרוכת העולמית של אשלג חנקתי, הודיעה אתמול כי סיימה את שנת 1987 במחזור מכירות של 128 מיליון דולרים מהם 118 מיליון לייצוא.

החברה הודיעה, כי תחלק דיווידנד ביניים בסכום של 60 אחוז של ההון הנפרע שלה. כ־10 מיליון דולרים. מנכ"ל החברה, צבי ולדמן, סיפר אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה, כי „חיפה כימיקלים" נרכשה לפני כשנתיים על־ידי „טרנס־ריסורסז" האמריקנית, הנמצאת בבעלותם של המיליונר היהודי־ישראלי־אמריקני, משולם ריקליס, ועמיתו אריה גנגר, ובבעלות ריצ'ארד גרס־גרין. החברה נרכשה על־ידם ב־45 מיליון דולר. בתשעת החודשים הראשונים של '87 הרוויחה החברה 12 מיליון דולרים נטו. הוחלט בחברה להשקיע כחמישים מיליון דולר בפיתוח והגדלת כושר הייצור. לדברי ולדמן הכסף יושקע בתוך שלוש שנים. ל„חיפה כימיקלים" חוזים בהיקף של 60 מיליון דולר בשנה לטווח של חמש שנים, ולקוחותיה מפוזרים על פני חמש יבשות. באירופה היא מוכרת 45 אחוז מתוצרתה.

השתלת הכבד בוצעה בזכות עובדי תחנת הכוח בחדרה

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

דליה ברוילי (24) מחדרה נזקקה להשתלת כבד.

דורון, בעלה, הוא עובד אחזקה מכני בתחנת הכוח מאור־דוד בחדרה. כשחלתה אשתו היה כבר הזוג הצעיר מטופל בתינוקת. ועד העובדים, בראשותו של חיים שיינר, החל להירתם לעזרת המשפחה.

בסוף השבוע שבה דליה לארץ לאחר שעברה שני ניתוחי השתלת כבד במרכז ההשתלות בפיטסבורג שבארה"ב. עם שובה הודתה בהתרגשות לחברים מתחנת הכוח בחדרה ש„בזכותם נולדתי מחדש".

280 אלף דולר אספו עובדי התחנה למימון הניתוחים, וזה לא הכל. בחמשת החודשים שבהם שהו בני הזוג בארה"ב שמרו חברי הוועד על קשר טלפוני, ושלחו להם קלטות עם פריסות שלום ודברי עידוד. חברו לעבודה של דורון, יוחנן מדר, שהוא ואשתו מטופלים בשלושה ילדים קטנים, התנדב לטפל בתינוקת.

דליה מתאוששת עתה בחיק משפחתה. היא הביעה את צערה על שהיה עליה לעבור את הניתוחים בארה"ב והבטיחה לפעול למען חולים אחרים כדי שינותחו בישראל ולא בחו"ל.

דיניץ ייצא לארה"ב, ינסה למנוע קיצוץ חצי התקציב

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על־המשמר"

שמחה דיניץ, יו"ר ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית דחה לתחילת פברואר את כל התחייבויותיו בשל נסיעתו לארה"ב בעוד שלושה ימים. הוא יטפל שם בנושאים תקציביים.

ביומן הפגישות של דיניץ בארצות הברית יש גם כמה ישיבות של המועצה העולמית למען יהודי ברית המועצות, שבראשה הוא אמור לשבת, אך הסיבה העיקרית לנסיעתו בלווית הגזבר, עקיבא לוינסקי, היא שונה לחלוטין. דאגתו העיקרית תהיה הטיפול באיום המגביות לקצץ בחצי את תקציב הסוכנות היהודית להסתדרות הציונית — מ־60 מיליון דולר ל־30 מיליון.

מקורות מקורבים ליו"ר דיניץ הגדירו את הנסיעה הנוכחית כגורלית לעתידה של ההסתדרות הציונית. „במיוחד כאשר יש להת־מודד גם עם ירידה של 24 אחוז מערך הדולר בשוק הישראלי.

דב פורר, נציג מפ"ם בהנהלה הציונית, טען שקיצוץ של 30 מיליון דולר, עלול להשאיר את ההסתדרות הציונית בלי כסף לפעילות שוטפת. לדעתו, הקפאת התקציבים עד סוף חודש מרץ באה לאזן במקצת את הגירעון הנוכחי, 2.5 מיליון דולר, שנצברו לעצמה ההסתדרות הציונית בשנה האחרונה.

מזרחן הולנדי הוריש ספרייתו לאש"ף

האג. — המזרחן ההולנדי ליאונרד וולכר, בן ה־85, הוריש אוסף יצירות אומנות ואת ספרייתו ובה אלפי ספרים נדירים, לקרן תרבות פלשתינית — על כך מסרה המזכירה הכללית של איחוד הנשים הפלשתיניות, סאלוה אבו חאדרה.

היא ציינה, כי הקרן תנוהל על־ידי אישים הולנדיים בשיתוף עם נציגי המכון ללימודים פלשתיניים. (עיצ)

אבו־גוש נגד ידוי אבנים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„ערביי אבו־גוש מתנגדים לאלימות ולידוי אבנים, שפוגעים במערכת היחסים בין היהודים והערבים", אמר חאג' מוסא אבו־גוש ראש הכפר הערבי אבו־גוש, בכנס שקיימה ההסתדרות בכפר.

מזכיר ההסתדרות בירושלים, ניסן הרפז, שהיה אורח הכבוד בכנס, אמר כי הכפר אבו־גוש ותושביו הם דוגמא מופלאה לשיתוף פעולה ולחיים בצוותא של יהודים וערבים במדינת ישראל.

בכנס השתתפו גם ראשי הכפרים בית נקופה ועין רפא. בסיומו ביקשו משתתפיו מניסן הרפז לדאוג שסגן ראש הממשלה שמעון פרס, יבקר בקרוב בכפרים. בכנס השתתפו כ־200 איש, בניהם צעירים רבים.

טלקס

● **קרית שמונה בעד חוקה**

קהל רב נוכח בישיבה מיוחדת של מועצת קרית שמונה, שדנה בתמיכה בכינון חוקה בישראל. התקבלה פה אחד החלטה הקוראת לחברי הכנסת לתמוך בחוקה.

ההחלטה באה בעקבות שורה של הרצאות ומפגשים שקיים פרופסור אוריאל רייכמן, מיוזמי ההצעה לחוקה, ששהה במשך יומיים בצפון. **יהודה צור**

● **רוב ל„תחיה" בתיכון בחדרה**

בהצבעה שנערכה שלשום בבית־ספר תיכון בחדרה בין 500 תלמידים תמכו ב„תחיה" 39 אחוזים, במערך 30 אחוזים, בליכוד 9, בצומת 9, בר"ץ 6, ובכהנא 2 אחוזים. כך נמסר אתמול מסיעת התחיה בכנסת. **יצחק שור**

● **התחשמל למוות**

פועל בן 20 שעסק בעבודות חשמל בחממה במושב שדה־צבי בדרום, התחשמל אתמול למוות. צוות מד"א ניסה להחיותו במשך 35 דקות, ללא הועיל. המשטרה חוקרת את נסיבות המקרה. **שלי יחימוביץ'**

● **אושר תקציב לאשפוז קשישים**

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אישר הקצבת חמישה מיליון שקלים לתוספת אלף מיטות לקשישים סיעודיים. החלטת השר נתקבלה במסגרת חוק ביטוח סיעוד. **יצחק שור**

● **היום יחוסנו כלבי רעננה**

חיסון המוני לכלבים יתקיים היום ברעננה. התחנה הוטרינרית בבית־המטבחיים נערכת לחסן כלבים מדי יום, בעקבות גילוי כלב נגוע בכלבת באזור השרון.

לדברי ישראל גלאס, הוטרינר המחוזי באזור השרון, עלולה המחלה להתפשט במהירות ויש לנקוט בכל האמצעים ולא להתיר לכלבים לשוטט ללא בעליהם. מפקחי משרד החקלאות יחסלו כלבים משוטטים. **ניצה רימון**

● **סמינר למדע למורים ערבים ויהודים במכון ויצמן**

קורס מיוחד למדע נערך השבוע במכון ויצמן, למורים ערבים ויהודים מירושלים. הקורס מאורגן על ידי ד"ר פליקס לאוב והוא נערך בשיתוף פעולה עם עיריית ירושלים.

נושא הקורס „מה חדש במדע" ומטרתו להעשיר את המורים בנושאים שבחזית המחקר המדעי כגון: אנרגיה סולרית, חלקיקים אלמנטריים, ביולוגיה, מדעי המחשב, חקר מבנים מולקולריים ועוד. **זהבה מוזס**

● **מטה יהודה — המועצה האדיבה**

המועצה האזורית מטה יהודה, נבחרה ע"י תנועת „עם יפה עם אחד" למועצה האזורית האדיבה ביותר לשנת 1987, כך מסרה נעמי ידמי, יו"ר התנועה, „לדוד דוד, ראש המועצה בטקס חגיגי בתל־אביב.

„אין ספק, שזה ימריץ עובדים רבים ברשויות מקומיות בכל הארץ להשתלב במבצע „המועצה האדיבה". כך יושגו שתי מטרות: שירות אדיב ויעיל טוב לתושבים, וטפיחת שכם לעובדי הרשויות", אמר דוד דוד בטקס. **בצלאל עמיקם**

מזג אוויר

מעונן חלקית עם גשם מקומי ...עיקר בצפון הארץ. תשקיף למחר ... גשמים מקומיים. הטמפרטורות: ירושלים 4–8; רמת הגולן 4–9; נהריה 8–16; צפת 3–7; חיפה 9–17; טבריה 8–16; נצרת 5–13; עפולה ... שומרון 5–11; תל אביב 8–17; לוד 7–16; יריחו 9–19; עזה 8–17; באר שבע 6–16; אילת 1–19.

פרופ' מרדכי שני קיבל שמירה צמודה לאחר איומים בטלפון

הוזהר שיפגעו בו אם לא תחודש פעולת היחידה להשתלת כליות בתל השומר

שמירה של 24 שעות ביממה הופקדה על ביתו של פרופסור מרדכי שני, מנהל בית החולים שיבא בתל־השומר, לאחר שהתלונן במשטרה על איומים בטלפון. המאיימים הזהירו, שעבריינים מקרב חולי הכליות יפגעו בו אם לא תחודש פעילותה של היחידה להשתלת כליות.

לפני שבוע פורסמו מודעות אבל סביב ביתו של פרופסור שני „לזכרם של חולים שנפטרו ולא זכו להשתלת כליה בבית חולים שיבא. אנא רחם על החולים הסובלים ופתח את היחידה".

לדברי פרופסור שני תודשו האיומים בימים האחרונים, לאחר שנעשה מאמץ לחדש את ההשתלות בבית החולים מבלי שהיחידה עצמה תיפתח וללא ניהולו של ד"ר ברונו סיגל.

„הגיעו דברים לידי־כך שאם הבחירה תהיה בין שלום ילדי ושלום חולי הכליות לבין כניעה לאיומים, אעדיף את שלום ילדי ושלומם של החולים, אקום ואסתלק", אמר. „למען החולים הפוקדים מדי יום את משרדי נתחיל השנה לבצע השתלות בשיבא, ואת הפתרון לד"ר סיגל יתן משרד הבריאות", הוסיף פרופסור שני.

אם תיפתח יחידת השתלות חדשה בבית חולים אסף הרופא, שבראשה יעמוד ד"ר סיגל, ידאג פרופסור שני אישית לספק את כל שירותי המעבדה (סיווג רקמות) וכליות בחצי השנה האחרונה לפעילות היחידה, הבטיח מנהל בי"ח שיבא. לדבריו, הוא מצטער שפתרון זה לא בוצע מיד עם סגירתה של יחידת ההשתלות לפני כשנתיים.

הוא הוסיף, כי כיום אין אפשרות לפתוח את יחידת ההשתלות במתכונתה הקודמת, כיוון שכל מנהלי המחלקות הכירורגיות בשיבא הודיעו, שלא ישתפו פעולה עם ד"ר סיגל. (עתיים)

שלושה נפגעו קשה בתאונה בצומת הצ'ק פוסט, שלשום בלילה (צילום: יואל דה פרוס)

הדגים לא היו מורעלים — רק לא ראויים למאכל אדם

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משטרת מרחב חיפה הזהירה אתמול מפני אכילת דגי „לוקוס" שהוחזקו בתנאי תברואה ירודים ואינם ראויים למאכל אדם.

בשעות הבוקר הסתובבה בעיר מכונית פיג'ו 404 בצבע לבן, נושאת לוחיות רישוי של רצועת עזה. נוסעיה מכרו דגי לוקוס במחיר שבעה שקלים לקילוגרם. חלק מהדגים שנתפסו הגיע לוטרינר ד"ר רעואל אורלנד, ומהמשטרה נמסר כי המדובר בדגים מורעלים. הציבור התבקש שלא לרכוש את הדגים ולדווח למשטרה על מקום הימצאם של המוכרים.

בשעות הערב נמסר, כי בבדיקה נוספת התברר כי הדגים אינם מורעלים, אבל הם הוחזקו בתנאי תברואה ירודים, ואינם ראויים למאכל אדם. הסוחרים, שמכרו 10 ק"ג לבעל מספרה, נתפסו על־ידי המשטרה ונקנסו ב־150 שקלים.

שנת מאסר לבדואי מסיני על הסתננות שנייה לישראל

שנת מאסר בפועל גזר אתמול שופט בית המשפט המחוזי בבאר שבע, יהושע פלפל, על צעיר בדואי מצרי, שהסתנן לישראל. הנאשם ביקש מהשופט, שלא לגרשו למצרים בשלב זה. „אני רוצה שתגרשו אותי אבל בית הסוהר פה טוב יותר מבתי הסוהר במצרים", אמר.

נאסר סלימאן סבח סגירת, מסיני, הודה בעבירת ההסתננות. בעברית קולחת סיפר שחצה לפני כחודש את הגבול באזור קציעות ולאחר מכן מצא תעודת זהות, החליף את התצלום בה לתצלום שלו ונשאר בישראל.

לאחר שהודה בעבירות שיוחסו לו, סיפר הנאשם, שאין זה ביקורו הראשון בישראל. לדבריו, ערך ביקור דומה לפני שלוש וחצי שנים, נתפס, הועמד לדין ונגזרו עליו שלושה חודשי מאסר. הוא בילה תקופה של תשעה חודשים בכלא, עד שניאותו שלטונות מצרים לקבלו חזרה.

השומר בנמל העלים עין מהמבריחים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

אתמול נעצר אבו מלאך (26), שהועסק כשומר בנמל חיפה מטעם חברת שמירה, כחשוד בקבלת טובות הנאה על מנת שיעלים עין מרכב עמוס סחורות שעזב את הנמל.

נציג המשטרה אלי עמר, הגיש לבית־המשפט העליון גליון הרשעות קודם של החשוד והשופט, מנחם נאמן, שעיין בחומר החקירה החסוי אמר, כי החשוד הורה במעורבות בחלק ניכר מהמקרים. יש בסיס ממשי לטענות המשטרה, ולכן האריך את מעצרו של החשוד בשבעה ימים.

● תושב בת־ים שמעון קליפר (31), שעבד בשירות בתי הסוהר, מואשם בזיוף מסמכים, כדי לזכות במכרז להתקנת ציוד אלקטרוני בכלא מצפה רמון שבנגב. לטענתו, קליפר זכה במכרז, ביצע בעצמו את העבודה, וקיבל תמורתה 1,990 שקל.

חבית נפט — פחות מ־16 דולר

לונדון. — מחיר הנפט מסוג „ברנט" ירד אתמול בלונדון מתחת ל־16 דולר לחבית, לראשונה בחודש האחרון.

ידיעות לפיהן הציעה כוויית הנחות ללקוחות ביפן, גרמו לירידת מחיר הנפט מהים הצפוני ב־75 סנט לכדי 15.60 דולר לחבית.

משקיפים אומרים כי גם כוויית, קאטר ועיראק החלו להציע הנחות ללקוחות גדולים מיפן. (עי"צ, עי"ר)

לחברתנו שושנה וולובסקי ומשפחתה
משתתפים באבלכם על מות האח
חיים גרינברג
בניכר
קיבוץ עין־החורש

למלכה, מרים, אורה ויעקב אורן
משתתפים בצערכם על מות
אלכס ז"ל
שמואל אורן
והחברים בגלאון

בכיר בסוכנות מואשם בקבלת שוחד מאדריכל

פקיד בכיר בסוכנות היהודית הובא אתמול לבית משפט השלום בתל־אביב כחשוד בקבלת שוחד מאדריכל שביצע עבודות בביתו בירושלים, ושוחרר בערבות.

החשוד, ששמו נאסר לפרסום על ידי השופטת, דבורה ברלינר, היה בעבר ממונה על שליחי־עלייה במדינות שונות. הוא נעצר כאשר חזר משליחות בחו"ל.

פקד אוריאל שטרית מהיחידה הארצית לחקירות הונאה טען, כי החשוד העסיק בביתו בירושלים אדריכל, מהנדס ויועץ חשמל ואינסטלציה ללא תמורה כספית. בתמורה דאג שבעלי המקצוע יקבלו עבודות של הסוכנות.

לבקשת בא־כוח החשוד, ובהסכמת המשטרה, החליטה השופטת לאסור את פרסום שמו, כשם שנאסר פרסום שמו של האדריכל שנעצר ונחקר בפרשה זו.

החשוד שוחרר בערבות של 5000 שקל, והוצא נגדו צו עיכוב יציאה. (עתיים)

גילוי משורית בכיכר לחם מנע בריחת שני הרוצחים

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

אתמול סוכל נסיון בריחה של שני אסירים השפוטים למאסר עולם באשמת רצח, מכלא באר שבע. בחיפוש שערכו הסוהרים בדברי מזון שהובאו לשניים על־ידי קרובי משפחה מחוץ לכלא, גילו משורית לניסור מתכת בתוך כיכר לחם.

בחיפוש בתאם של השניים נמצא סולם חבלים באורך של שבעה מטרים. האסירים עמלו על הכנת הסולם במשך זמן רב, והוא נבנה מרגליים של כיסאות עץ, שחוברו בקרעי סדינים. לראש הסולם הוצמד עוגן מאולתר. הם גם הכינו מראש מסכות, סכין ודוקרן.

זו התקלחה וזו אף נרדמה טען האמרגן הנאשם באונס

האמרגן משה יהלום מתל אביב, המואשם בשני מעשי אונס ובנסיון לאונס, כפר אתמול בעדותו במעשים המיוחסים לו, וטען כי הנשים שהתלוננו נגדו העלילו עליו, וכי שכבו איתו בהסכמתן המלאה.

בתשובה לשאלות סניגורו עורך דין מנחם רובינשטיין, טען יהלום, כי אחת המתלוננות, שהגיעה לביתו, בעקבות מודעה שפירסם בעיתון, שכבה איתו בלילה מרצונה הטוב. הוא אף העיר אותה מוקדם ושלח אותה לביתה במונית.

המתלוננת השנייה, טען, בילתה איתו בחפץ לב, ואף התקלחה בביתו, ללא שום כפייה או שימוש בכוח.

הנאשם התלונן, כי אנשי המשטרה שחקרו אותו התאכזרו אליו. (עתיים)

● עימר בסול (20) מהכפר ריינה שליד נצרת, נפצע שלשום בלילה מחזה מדקירות סכין. מצבו הוגדר „בינוני".

סמוך לחצות פרצה קטטה בינו לבין צעיר אחר כבן 24, אף הוא תושב הכפר, על רקע סכסוך ישן. בסול נדקר שלוש דקירות בחזה. הוא הועבר לבית החולים האיטלקי בנצרת, ונותח.

לחברינו צבי וסבינה הולצמן
אתכם בצערכם במות
הגיסה
בית המעפיל

לחברינו יוכבד וישראל אמיר
אתכם בצערכם במות
הגיס
בית המעפיל

לאילנה ורונית
השתתפות במותו של הבעל והאב
משה קולר
ידיד ביתנו
קיבוץ להבות הבשן

לעמירם אפרתי ולמשפחה
קבלו השתתפותנו בצערכם על מות האב
פרופ' פנחס אפרתי ז"ל
מרכז מפ"ם
מזכירות הברית העולמית
ההנהגה העליונה השוה"צ

יו"ר ועדת התרבות של הכנסת קורא לסובול ובסר לחזור בהם

ח"כ רז: כל שוחר חופש חייב להוקיע השתוללות כזו שהיתה בהצגת „סינדרום ירושלים" ● גוראל: חייבים להתחשב בדרישת הקהל

יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת נחמן רז קרא אתמול למנהליו האמנותיים של תיאטרון חיפה, יהושע סובול וגדליה בסר, לחזור בהם מהתפטרותם.

ח"כ רז גינה את הלחצים, וההפגנות המאורגנות של חברי כנסת מהימין. „אלה הם ניסיונות של אלימות רוחנית ופיסית, וסיכון ברור לחופש הציבור והיצירה", אמר. ח"כ רז דחה מכל וכל התערבות פוליטית בשיקולי התיאטרון, ואת הניסיונות לכפות עליו בכוח ובהפחדה מה ואיך יציג.

„הלחץ הציבורי שהופעל נגד תיאטרון חיפה, הגיע לשיאו בהשתוללות חלק מן הקהל בעת הצגת „סינדרום ירושלים" בתל־אביב. כל שוחר חופש חייב להתקומם ולהוקיע התנהגות כזאת", סיכם ח"כ רז.

„בנסיבות שנוצרו, התפטרותם של שני מנהליו האמנותיים של תיאטרון חיפה היא בבחינת תהליך טבעי ונכון. כעת יש התפתחות שהמנהלים האמנותיים חייבים להתחשב בדרישת הקהל, ולא לתת גוון פוליטי חד־כיווני לתיאטרון". כך הגיב אתמול ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, על התפטרותם של בסר וסובול.

„על התיאטרון לגרות את החשיבה אך אסור לו לגרות את החשיבה בכיוון אחד כל הזמן" הוסיף גוראל. לדעתו, ההצגה היתה צריכה להיות מוצגת במסגרת במה שתיים, המציגה חזיונות אוונגרדיים.

גוראל הודיע כי ביקש מיו"ר מועצת המנהלים לכנס את חברי המועצה כדי לבחור מנהלים אמנותיים חדשים והדגיש, כי ייתן את תמיכתו למנהלים מקצועיים.

„התפטרותכם משחקת לידי סותמי הפיות והפוליטיקאים"

משה טנא, רכז ארצי של מועדוני צוותא של מפ"ם, כתב אתמול לסובול ולבסר:

כשם פעילי צוותא, שמועדוניהם פרוסים בכל רחבי הארץ, אנו מביעים את תדהמתנו על החלטתכם להתפטר מניהולו האמנותי של תיאטרון חיפה. התפטרותכם משחקת לידי כוחות הימין, לסותמי הפיות ולפוליטיקאים, המעוניינים לראות בתיאטרון חיפה במה למחזות זמר מעולמות אחרים, במקום לראות על במה זו את עולמם, את עצמם, את מעשיהם ואת תוצאותיהם!

הימים טרופים ומטריפים, וצעדכם הנמהר מוסיף להם יאוש וחוסר תקווה, דווקא במקום ובזמן שהתיאטרון שבניתם הוא עדיין חומה של שפיות ואור קטן, בהיר וזוהר — הקורא לאורות נוספים לגרש את החושך ואת הרוצים לכבות פה כל ניצוץ של תקווה!

אנו קוראים לכם לחזור בכם ולקחת שוב את מושכות ניהול התיאטרון ומחזקים את ידכם להמשיך במשימה שנטלתם.

חיזקו, אימצו ו...חיזרו!

שר השיכון, דוד לוי, אמר אתמול כי הוא סולד מהצהרות של חבריו לסיעה בדבר הפתרונות למצב בשטחים, בהם הצעתו של ח"כ שליטא, „להרוג 50 בבת אחת". הוא אמר כי מדי פעם קמים פוליטיקאים ומצהירים הצהרות שמטרתן היא „אני מצהיר משמע אני קיים". השר לוי דיבר בחנוכת יישוב חדש, לבנת שמו, בדרום הר חברון, מעבר לקו הירוק. לדבריו, תסתיים בנייתן של 1,500 יחידות דיור חדשות בגדה, ובשנה הקרובה תסתיים בנייתן של אלפיים נוספות, בנוסף, לכבישים ומבנים ציבוריים.
שלי יחימוביץ (צילום: ישראל סאן)

העיתונאי משה ליכטמן נקנס ב־2,000 שקל, על ניסיון לסחוט מידע משוטרים

קנס של 2000 שקל הוטל אתמול על העיתונאי משה ליכטמן שהורשע בסחיטה מאנשי משטרה.

העיתונאי נפגש עם קציני משטרה, במסגרת עבודתו בירחון „מוניטין" וניסה להוציא מהם מידע באיום שישמיץ אותם בכתבותיו.

פרקליטו, עו"ד מיכי מוזר זימן עדי אופי, שהעידו על יושרו ודבקותו במשימות ובתפקידים שנטל על עצמו. ביניהם קצין חינוך ראשי בצה"ל, שהיה בשעתו מפקדו של הנאשם.

התובעת, עו"ד ריקי שפייזר ציינה בטיעוניה לעונש, כי לא יתכן שעיתונאי, בדרך להשגת אינפורמציה, ירמוס ערכים אחרים. „השגת אינפורמציה באמצעי־לחץ אינה חופש עיתונות" אמרה והמליצה להטיל על ליכטמן מאסר על־תנאי וקנס כספי.

השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן השמיעה ביקורת על מעשיו של הנאשם שהם, „דוגמא בלתי־מאלפת של שימוש לרעה בכוח אותו מעניקה החברה לעיתונות". עוד הבהירה כי איצטלה של „עיתונאי חוקר" אינה הרשאה לשימוש באמצעים מפוקפקים ובלתי חוקיים לאיסוף אינפורמציה. „ליכטמן לא נרתע מלעבור על החוק, בניסיונו להביא לפרסום עובדות העשויות לפגוע בעדויות המשטרה", ציינה השופטת. (עתיים)

מחסום אמריקני בפני זירמת פרים מישראל

שר החקלאות אריק נחמקין נועד אתמול עם משלחת מבראזיל, בראשות שר החקלאות של חבל מינאס ג'ראיס.

המשלחת הגיעה, כדי להשתתף בכנס התיירות החקלאית הנפתח היום ברמת־רחל. במשלחת משתתפים גם סגן נשיא ארגון החקלאים הלאומי של ברזיל ונשיא חברת תיירות לטיולים חקלאיים בברזיל.

השר הברזילאי אמר, כי בראזיל מעוניינת מאד לקנות עוברי בקר מישראל וכן זירמת פרים, אך לדבריו ישנו לחץ אמריקני חזק לא לקנות מישראל אלא מארה"ב. הוא הסביר שהאמריקנים טוענים שהזירמה מישראל עלולה להכניס לברזיל מחלות.

השר נחמקין אמר בדברי תשובתו, כי משרד החקלאות יעשה את כל שצריך כדי להתגבר על קשיי הייצוא לברזיל. הוא הכחיש את הטענה האמריקנית, בציינו שאיכות הזירמה המיוצאת לארצות רבות בעולם מתקבלת לשביעות רצונן.

לכנס, הגיעו 80 מראשי מקבלי ההחלטות בעולם החקלאי והוא יתקיים ב־19 בחודש בקיבוץ שפיים. (עתיים)

● כווית. — נשיא מצרים חוסני מובארק יצא אתמול לקטאר לאחר שסיים את ביקורו בכווית, וכו מתח ביקורת על חזית ההגנה הערבי, ושיבח את סוריה על מאמציה לשים קץ למלחמת איראן־עיראק. (עי"ר, עי"א)

הכבאים פתחו בעיצומים: לא יתכן שחיינו יבוטחו בסכום מגוחך של 2,000 ד'

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

הכבאים פתחו אתמול בבוקר בעיצומים במחאה על הסחבת, הננקטת, לטענתם, על־ידי משרד הפנים במשא־ומתן המתנהל עימם והנוגע לתיקונים בשכרם.

דובר כבאי־האש אמר אתמול, כי הכבאים ימתינו עד מחר לתזוזה במגעים עימם, ואם לא יחול מפנה, יחריפו את צעדיהם. „אנחנו לא מוכנים להמתין יותר. קצה נפשנו מדיבורים. לא יתכן שנהיה מבוטחים ביטוח חיים בסכום מגוחך של אלפיים דולר בלבד וזה מה שתקבל אלמנתנו" אמר גרשון זאוברמן.

הוא הזהיר כי החל מיום חמישי יפסיקו הכבאים לתת גם את שירותי החירום שהם מספקים היום. „בנוסף לשביתה הכללית אנחנו שוקלים לנקוט צעד של התפטרות קולקטיבית. האחראים צריכים לדעת שאי־אפשר להמשיך ולשחק איתנו". אתמול לא סיפקו הכבאים שירותים של שאיבת מים, פריצת דלתות, הם ערכו ביקורות ונענו אך ורק לקריאות חירום.

המלונאי שיף השיג הסדר חובות עם בל"ל

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

המלונאי חיים שיף הגיע להסכם עם בנק לאומי להחזרת חובותיו לבנק בסכום כולל של 41 מיליון ד'. הסכם זה אושר אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים.

מתוך כלל החוב, 10 מיליון ד' יוחזרו לבנק לאומי מנכסים שכבר נמכרו, ביניהם בניין „לייף" בתל־אביב ומלונות כהן בירושלים. 15 מיליון דולר ישולמו על ידי שיף בתשלומים חודשיים עד יוני 89'. בנק לאומי הסכים לפרוס 12 מיליון ד' מתוך החוב, בהלוואה שתינתן לשיף ותוחזר במשך 16 שנים.

הבנק מנהל זה תקופה ארוכה מאבק עם שיף כדי שיחזיר את חובותיו. לחצו של הבנק גבר בשנה האחרונה לאחר החלפת הנהלת בל"ל. קודם לכן זכה שיף לתנאים מועדפים בשל קשריו עם יו"ר הבנק לשעבר ארנסט יפת.

עיצומים בת"א

הרופאים בבתי החולים הממשלתיים באזור תל־אביב נקטו אתמול בעיצומים, ועברו במתכונת שבת. מרפאות החוץ בבתי החולים הממשלתיים היו סגורות, ונערכו רק בדיקות וניתוחים דחופים.

● בית המשפט המחוזי בתל־אביב מינה כונס נכסים לחברת „פיצי" לאופנת נשים. סרייד פיננסי, חברה בריטית למימון, טענה ש„פיצי" לא פרעה לה חוב של [illegible]

ב־7 בפברואר יוחלט: נרקיס או גורדון בראש מחלקת העלייה

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

ההתמודדות על תיק מחלקת העלייה של הסוכנות היהודית, בין עוזי נרקיס לאורי גורדון, תתקיים ב־8 בפברואר, ערב כינוס חבר הנאמנים בירושלים. על כך מסר יחיאל לקט יו"ר תנועת העבודה הציונית בישיבת הסיעה אמש בתל־אביב.

יו"ר ההנהלה הציונית שמחה דיניץ, סקר את המו"מ עם הליכוד על חלוקת התיקים, וציין כי יש לאנשי הליכוד קשיים פסיכולוגיים. הם עדיין לא השלימו עם בחירת יו"ר ההנהלה הציונית מטעם „העבודה".

מפלגת העבודה, אמר, הציעה לליכוד אותם התיקים שהיו בידיה כאשר הליכוד החזיק בכהונת היושב־ראש.

לליכוד אין עדיין מועמד לגזבר. דיניץ הוא המציע בליכוד להעביר את שמות מועמדיהם לתפקידי הגזבר, וראשי מחלקת ההתיישבות ועליית־הנוער, כדי שיוכל לעמוד בהסכם עם המגביות, המחייב איוש תיקים אלה עד לחודש פברואר, מועד כינוס חבר הנאמנים.

הקבה"א — המחלקה לכלכלה
קרן השומר הצעיר
אל
רכזי המשקים, גזברים, מזכירים
כנס א.ה.ל. — אשראי מרוכז
מתקיים היום, יום רביעי 13.1.88
בשעה 12.30
באולם בבית הקבה"א

לדעת שריר, הגירוש אינו גירוש אלא רק „העברה"

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

שר המשפטים והתיירות, אברהם שריר, אומר כי יש להמשיך להפעיל את עונש הגירוש מן השטחים, וכי בעצם לא מדובר בגירוש, אלא בהעברת אורחים ירדנים למדינתם, כלומר, לא למקומות עוינים, אלא למקומות בהם ישתלבו היטב עם הסביבה. השר שריר אמר בביקור בכלא באר־שבע.

שריר הודיע, כי לרגל חגיגות ה־40, יורחבו אמות המידה ל־200 חנינות לאסירים. עוד אמר כי בשל הצפיפות החמורה בבתי־הכלא, ישנים מקצת האסירים על הרצפה, ואסירים שפוטים לעבירות קלות כלואים יחד עם נרקומנים ועם עבריינים קשים. לדבריו, מונעים תנאים אלה את שיקומם.

נציב שירות בתי־הסוהר שאול לוי, אמר בעת הביקור, כי בשל העובדה שבמרכז הארץ יש יותר מקומות עבודה לאסירים, יבוצעו כבר בימים הקרובים חילופי אסירים. אסירים כלליים יועברו מכלא באר־שבע לבתי־כלא במרכז הארץ, ובמקומם יבואו אסירים ביטחוניים לבאר־שבע.

3 הולכות רגל נהרגו בת"א 5 נפצעו בתאונות בדרום

מאת זהבה מוזס, שלי יחימוביץ, כתבות „על המשמר"

בתאונה שארעה ברחוב ריינס בתל אביב, נהרגה רחל ממון תושבת חולון בת 70 מפגיעת אוטובוס דן בקו 61. צוות נט"ן שהגיע למקום ביצע פעולות החייאה אך ללא הועיל.

תרז שוויג, בת 45, נהרגה אתמול מפגיעת מכונית וולוו כשחצתה את הכביש בדרך לוד. רופא מד"א שהגיע למקום, קבע את מותה. הנהג, תושב תל אביב בן 32, נעצר לחקירה.

בתאונה שאירעה סמוך לשעה תשע בערב ברחוב חיל השריון פינת קיבוץ גלויות, נהרגה אשה שזהותה טרם נקבעה. הנהג הפוגע נעצר לחקירה.

בשתי תאונות דרכים שהיו אתמול בדרום, נפצעו חמישה בני־אדם. סמוך לשעה שתיים אחר־הצהרים החליק טנדר פיג'ו בצומת מבועים שליד נתיבות, והתהפך. ארבעה מנוסעיו נפצעו, שניים בינוני ושניים קל. הם פונו לבית־החולים „סורוקה" בשני אמבולנסים של מד"א.

בתאונה בנתיבות, כשעה ארבע אחה"צ, פגע רכב פרטי בילדה בת 12. היא נפצעה קל. שתי התאונות אירעו כנראה, בגלל החלקה בכביש רטוב.

קצב: לחייב מובטלים לא מקצועיים לקבל כל עבודה

מאת מושי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

שר העבודה והרווחה משה קצב הביא אתמול לאישור הכנסת, בקריאה ראשונה, הצעת חוק (כהוראת שעה לשנתיים) המחייבת מובטל בלתי מקצועי להיענות לכל הצעת תעסוקה, מבלי לקחת בחשבון את גובה השכר. אם יסרב יאבד את זכותו למענקי אבטלה.

על הצעתו אמר השר, כי בהתאם לחוק הישן, כל עוד שירות התעסוקה לא הציע למובטל עבודה בשכר השווה לדמי האבטלה המשולמים לו, לא נחשבת העבודה המוצעת כ„עבודה מתאימה" והמובטל ממשיך לקבל דמי אבטלה.

לדעתו, מן הראוי שנמנע מצב של העדפת דמי אבטלה על היענות להצעת עבודה מתאימה.

החוק יחול על מובטלים חסרי מקצוע בלבד. מתוך כוונה שבעלי המקצוע יופנו לעבודה במקצוע, ומתוך הנחה שמרכיב השכר מבטא גם את מיומנותם המקצועית.

בדיון על החוק אמרה חייקה גרוסמן (מפ"ם), כי הוא פוגע באוכלוסית העובדים הבלתי מקצועיים, שהיא החלשה בקרב ציבור העובדים, וגם הבלתי מבוקשת ביותר. עמיתה יאיר צבן קרא לממשלה להגדיל את הקרן למניעת אבטלה, ולהעסיק מובטלים בפרויקטים של הסבה מקצועית. יש גם לקדם פרויקטים של תעסוקה בגליל ובנגב.